

VEŠČINE ZA MČ IN GG

Ljubljana, avgust 2014

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

796.54(035)

TABORNIŠKE veščine / uredil Tadej Pugelj. - Ljubljana : Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija, 2012

ISBN 978-961-6134-41-5

I. Pugelj, Tadej
262358272

NAVODILA ZA IZVAJANJE TABORNIŠKIH VEŠČIN

Program za mlade pri Zvezi tabornikov Slovenije je dinamičen organizem, ki skuša odgovarjati na potrebe mladih, hkrati pa izpolnjevati vzgojno poslanstvo organizacije. Program za mlade v Zvezi tabornikov Slovenije predstavlja kompleksen sistem povezanih delov od poslanstva, vrednot in načel preko vzgojnih prioritet in taborniškega pristopa do področij dela in dejavnosti. Taborniške veščine predstavljajo izbirni del taborniških dejavnosti in sistema osebnega napredovanja.

NAMEN

Namen izvajanja taborniških veščin je prispevati k:

- razvoju posameznika glede na njegove lastne želje in zmožnosti
- izkustvenemu življenju v naravi
- razvoju kompetenc za delovanje v organizaciji
- razvoju poklicne oziroma karierne orientacije

NAČELA

Pri izvajanju veščin so pomembna naslednja načela:

- Celostni razvoj
- Vključevanje vseh elementov taborniškega pristopa (skavtske metode)
- Izbirnost, avtonomnost in odgovornost
- Povezanost z učenjem v šoli
- Poklicna - karierna orientacija

CELOSTNI RAZVOJ

Veščine vplivajo na celostni razvoj članov. Zveza tabornikov Slovenije je opredelila razvoj na šestih področjih, ki so povezani s telesnim, intelektualnim, čustvenim, socialnim, duhovnim in moralnim razvojem mladih. Veščine so povezane v takoimenovane tematske niti (vsebinske povezave za različne starosti). Skozi spoznavanje narave in naravovarstvo, veščine gibanja, bivanja in prehrane v naravi, športne in družabno-kulturne dejavnosti člani razvijajo zmožnosti za udejstvovanje in razvoj družbeno aktivne vloge.

VKLJUČEVANJE VSEH ELEMENTOV TABORNIŠKEGA PRISTOPA (SKAVTSKE METODE)

Usvajanje taborniških veščin še posebej izpostavlja nekaj elementov taborniškega pristopa (skavtske metode):

- Učenje skozi dejavnost in aktivna vključenost (learning by doing);
  - Stopnjevanost; v smislu vzpodbujanja želje po napredovanju;
  - Vsebina povezana z odkrivanjem, spoznavanjem, spoštovanjem in zaščito Narave
-

IZBIRNOST, AVTONOMNOST IN ODGOVORNOST

Veščine predstavljajo izbirni del programa za mlade v ZTS. Člani jih lahko izbirajo sami. S tem avtonomno presojajo, katera veščina jih zanima oziroma jim predstavlja izziv. Vodnik mladim pomaga pri identificiranju potencialov (potreb) in jih usmerja pri pridobivanju znanja in razvoju spretnosti. Člani so za doseganje zahtev odgovorni sami, vodnik pa načrtuje dejavnosti tako, da jim to omogoči. Pri tem lahko sodeluje s starši, šolo in drugimi akterji (npr. športna društva).

POVEZANOST Z UČENJEM V ŠOLI

Taborniški program je naravnan izkustveno, veščine pa predstavljajo pretežno razvoj spretnosti (čim več stvari preizkusiti). Za učenje in razvoj kompetentnosti torej zmožnosti nekaj narediti pa je poleg izkustva potrebno tudi znanje (kako naj opazujemo in napovedujemo vreme, če ne poznamo oblakov). Znanje (vedeti) pa člani pridobivajo na različne načine. Poleg literature in spleta so vir znanja tudi predmeti v šoli. Vodnik lahko to znanje izkoristi kot osnovo za izvajanje dejavnosti in s tem pomembno prispeva k doseganju učnih učinkov. Tako članom na vodovih srečanjih ni potrebno podajati znanja, pač pa ga skozi dejavnost le nadgraditi v "zmožnosti."

POKLICNA - KARIERNA ORIENTACIJA

Večin prispevajo tudi k razvoju poklicne - karijerne orientacije. Poklici v povezavi z vzgojo (vzgojitelj, učitelj), naravo (gozdar, vodič po naravi), naravovarstvom (čuvaj), športom (trener, organizator športne dejavnosti, turistični vodič), kulturo, mediji in tehnologijami (novinar, fotoreporter) niso redkost. Veščine vzpodbujajo k razmisleku o interesih in razvijanju teh.

OPISI ZAHTEV VEŠČIN (STRUKTURA)

PREDLAGANA STAROST

Vsebuje informacijo, za katero starost je veščina prilagojena. Člani si veščino izbere, vodnik pa presodi, če člani zmorejo osvojiti veščine za predlagano starost (glede na zmožnosti lahko osvajajo tudi veščine za starejše). To je še toliko bolj pomembno, če ima vodnik vod, v katerem so člani različnih starosti.

ČASOVNI OKVIR

Opredelitev, koliko časa (okvirno) člani potrebujejo, da osvojijo veščino (npr. en mesec, pol leta, celo leto...). Pomembno tudi za vodnika za programiranje. Tudi letni čas.

NADGRADNJA ZNANJA Z VEŠČINAMI V VIŠJI STAROSTNI SKUPINI

Predlog, katere veščine se po vsebinskih nitih med seboj nadgrajujejo; kot ideja in motivacija članom za osvajanje veščin v naslednjem letu.

KAKO MI BO TA VEŠČINA KORISTILA

Opis čemu je namenjena veščina. Služi članom za odločitev kaj želijo doseči in vodniku za motivacijo članov in vključitev veščine za doseganje zahtev preizkušnje.

KATERA PODROČJA OSEBNEGA RAZVOJA S TOVEŠČINO RAZVIJAM

Opredelitev, katera področja osebnega razvoja mladih s posamezno veščino razvijamo.

KAJ MORAM ZNATI

Opis znanja (kaj moramo vedeti, poznati), zato da lahko izvaja dejavnosti (npr. član mora poznati geometrijo, zato da lahko vrisuje na karto). O vedenju in poznavanju se vodnik s člani pogovarja, lahko pa ga tudi preveri (test, kviz ...).

KJE LAHKO TO IZVEM

Pripomoček za člane, da znanje pridobijo tudi izven šole; pripomoček tudi za vodnika, da pripravi vodovo srečanje ali aktivnost.

PRAKTIČNE DEJAVNOSTI: OBVEZNE IN IZBIRNE DEJAVNOSTI

Praktično delo, ki je razdeljeno na obvezne dejavnosti (potrebno opraviti vse) in izbirne dejavnosti (kjer je navedeno koliko jih mora opraviti).

KDO MI PRIZNA VEŠČINO

Predlog, kdo je "kompetenten" za priznavanje veščin: pretežno vodnik, saj neposredno organizira in spremlja delo članov.

KORISTNI NASVETI VODNIKU ZA POMOČ ČLANOM

Praktični nasveti vodniku za programiranje (povezava z dejavnostmi kot so mnogoboj, letno taborjenje/zimovanje, izleti...) in pomoč članom pri osvajanju veščin. V navodilih vodniku so opredeljeni tudi predhodni pogoji (če so). So predvsem vezani na osnovno znanje (npr. plavanje) ali na zahteve predhodne stopnje (predhodno osvojene veščine npr. Risar skic 1 za osvajanje veščine Risar skic 2).

VEŠČINE ZA MEDVEDKE IN ČEBELICE

Civilna zaščita

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Ob preverjenem znanju obvezne dejavnosti lahko izvedeš v času taborjenja/zimovanja.

Katere veščine so nadgradnja te:

Čuvaj ognja, Vodič po terenu, Bolničar 1

Kaj moram znati:

- poznam značilnosti naravnih nesreč, ki se lahko zgodijo na območju Slovenije (potres, požar, poplava, zemeljski in snežni plaz, neurje ...)
  - poznam načine kako ravnati/obvarovati svoje življenje v različnih primerih naravnih nesreč
  - poznam posebne znake alarmiranja ob neposredni nevarnosti nesreče (različni zvoki sirene)
  - vem, da je v sistem zaščite in reševanja vključena tudi Zveza tabornikov Slovenije preko organizacije enote za postavitve začasnih prebivališč
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

Uprava RS za zaščito in reševanje:

- Napotki prebivalcem ob naravnih nesrečah: <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=np1.htm>
  - Klic v sili na 112: <http://www.sos112.si/slo/page.php?src=ks1.htm>
  - Strani za otroke: <http://www.sos112.si/jezek.html>
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- prikažem, kako bi na enotno številko za klic v sili (112) posredoval sporočilo o nevarnosti
- na taborjenju/zimovanju naredim načrt za postopke umika (evakuacije) na varno
- na taborjenju/zimovanju sodelujem v vaji v primeru potresa, poplave, udara strele ali požara.

Kako mi bo ta večina koristila:

Spoznam sistem civilne zaščite, ravnam pravilno in preudarno v primeru elementarnih nesreč in se znam obvarovati in zaščititi svoje zdravje in življenje.

Katera področja osebnega razvoja s to večino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- na taborjenju raziščem neposredno okolico kakšna je ogroženost v primeru poplave, požara ali neurja s strelo; za ta namen lahko naredim skico terena z označenimi ogroženimi področji (npr če naraste reka, visoka smrekova drevesa, ki se lahko zrušijo na šotore ...)
- v prostorih kjer potekajo vodova srečanja se seznanim z evakuacijskimi potmi in zaščitno opremo (npr. kje so nameščeni gasilni aparati ...)

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom pri usvajanju veščine:

Vodnik naj dejavnosti izvede na taborjenju/zimovanju, kjer je največ možnosti, da nepredvidene okoliščine vplivajo na zdravje oziroma ogrožajo človeška življenja.

Drsalec

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

En do dva meseca.

Katere veščine so nadgradnja te:

Alpski smučar

Kaj moram znati:

- poznam osnovno opremo in oblačila za drsanje;
  - poznam pravila obnašanja na drsališču in ob njem;
  - poznam več vrst športnega udejstvovanja na drsalkah (hokej, umetnostno drsanje, hitrostno drsanje);
  - poznam osnovna pravila hokeja na ledu
  - poznam nevarnosti naravnih drsališč in načine, kako preveriti trdoto ledu;
  - poznam znake in nevarnosti podhladitve ;
  - znam pravilno vzdrževati drsalke.
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Drsanje / Jože Biber, Ljubljana : Šolski center za telesno vzgojo, 1968
- Drsanje na razredni stopnji osnovne šole : diplomsko delo / Maruša Stanovnik

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- si namestim drsalke
- pokažem drsalni korak
- pokažem ustavljanje na drsalkah,
- naredim počep, lažji poskok,
- razložim, kaj je potrebno storiti, če pride do vdora ledu.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Naučim se varno drsati na umetnih drsališčih in naravnem ledu.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- s člani voda odigram hokejsko tekmo na ledu
- enkrat tedensko (eno zimsko sezono) obiskujem pokrito drsališče
- obiščem prireditev v umetnostnem drsanju
- obiščem hokejsko tekmo

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodov sestanek lahko izvedete na brezplačnem drsališču, ki so postavljeni v večini mest, ponavadi ob večjih nakupovalnih središčih. Če vodnik ne zna drsati, lahko najame učitelja drsanja.

Eko policaj

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko osvojiš v treh mesecih - lahko v kombinaciji z zimovanjem/taborjenjem.

Katere veščine so nadgradnja te:

Varuh planeta, Morjevarstvenik

Kaj moram znati:

- poznam različne vrste odpadkov in ve, kako jih pravilno ločevati
  - vem, kako lahko varčuje z energijo in vodo (ugašanje luči, zapiranje pip, zapiranje vrat in oken...)
  - vem, da človek s svojimi izpusti CO₂ prispeva k globalnemu segrevanju ozračja in podnebnim spremembam
  - vem, da človek s svojimi dejanji ogroža nekatere rastlinske in živalske vrste
  - poznam primere težav s pitno vodo v različnih delih sveta
-

Kje to lahko izvem:

Na spletu

- Slovensko društvo za energetske ekonomiko in ekologijo: Energetski pregled doma, delovni list za učence OŠ http://www.se-f.si/uploads/Z5/73/Z5737-hs3ig1rfTHCPUarg/dl_pregled_doma.doc, 16. 12. 2007
- Snaga, javno podjetje: <http://www.jh-lj.si/snaga>, zavihki Ločeno zbiranje odpadkov in ostali. 16. 12. 2007
- Ekošola v Sloveniji, projekt EU pri okoljevarstvenem izobraževanju <http://www.drustvo-doves.si/es/>, 10. 12. 2007
- Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Povezave "Podnebne spremembe", "Ekohiša" in podobno. <http://www.umanotera.org/index.php?node=116>

V šoli pri predmetu: Družba, Naravoslovje in tehnika

Kako mi bo ta veščina koristila:

Ravnam z naravnimi viri gospodarno, skrbim za čim manjši vpliv na naravno okolje Razvijem zavedanje, da je to odgovornost vseh, in da je to pomembno za življenje na Zemlji v prihodnosti.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- na zimovanju/taborjenju poskrbim, da ostali taboreči ločujejo odpadke; predstavim tudi pomen ločevanja. V dogovoru z lokalno skupnostjo »sledim« odpadkom do zbiralnice odpadkov (da jih tam ne zmešajo skupaj)
- na kratke razdalje (do šole, na vodovo srečanje, v trgovino ...) se odpravim peš, s kolesom ali javnim prevoznim sredstvom in ne z avtomobilom (idejo predstavim tudi staršem)
- z vodom ugotovim, kaj vse v ozračje izpušča CO₂; vsak član naredi svoj »ogljčni odtis« (<http://www.umanotera.org/index.php?node=263>)

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- doma začnem ločeno zbirati odpadke (če doma tega še ne počnejo)
- naredim načrt trimesečnega varčevanja z viri, ga udejani in o rezultatih (spremembah v osebnem obnašanju/ravnanju) poroča ostalim članom voda
- ostalim članom voda predstavim različne načine pridobivanja pitne vode
- z vodom izdelam zbirni koš za nevarne odpadke; člani voda dalj časa zbirajo baterije, kartuše in druge nevarne odpadke ter jih nato odnesejo v zbirni center za odpadke

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik se lahko dogovori s predstavniki slovenskega društva za energetske ekonomiko in ekologijo (piši na: info@se-f.si) za izvedbo delavnice o porabi energije

Zaželeno je, da član predhodno osvoji veščino Mladi naravoslovec.

Gibalček

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko osvojiš na nekaj vodovih srečanjih v naravi.

Katere veščine so nadgradnja te:

Smučar, Kolesar, Rolar, Drsalec

Kaj moram znati:

- poznam pojme orientacije v prostoru: naprej, nazaj, gor, dol, vstran, levo, desno
  - poznam pravilno telesno držo
  - poznam osnovne higienske navade, še posebej tiste, povezane s športno vadbo
  - poznam osnovna načela varnosti v telovadnici, na igrišču, v bazenu, na snegu in pohodu
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Marjanovič Umek L., Zupančič M. (2001): Psihologija otroške igre: Od rojstva do vstopa v šolo. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Videmšek, M., Strah, N., Stančević, B. (2001). Igrajmo se skupaj. Fakulteta za šport. Ljubljana

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- posnemam najrazličnejše predmete, živali, pojave in pojme v naravi,
- izražam svoje občutke in razpoloženja z gibanjem
- ravnam z različnimi pripomočki: žoge, kolebnica, loparji
- premagujem različne naravne ovire: preskok jarka, prestop hloda, plazenje pod oviro, plezanje preko ovire, hoja po deski (ravnotežje)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Izboljšam gibalne sposobnosti in naravne oblike gibanja: skladnost (koordinacijo) gibanja, moč, hitrost, gibljivost, natančnost, ravnotežje, splošno vzdržljivost.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- sodelujem v štafetni igri z elementi tekov, skokov in metov, prevalov naprej...
- sodelujem v štafetni igri žogo z elementi podajanja, kotaljenja, ciljanja, brcanja...
- mečem žogice ali žvižgača z mesta v cilj in daljino,
- plešem na različno glasbo ali zraven plesa pojejo (npr. v krogu, v koloni, bansi).

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj preko te veščine pri otrocih vzpodbudi željo po gibanju. Tudi sicer naj z vodom čim več časa preživi zunaj na igrišču ali v naravi.

Igralec

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš preko celega leta in potrdiš na taborjenju ali zimovanju.

Katere veščine so nadgradnja te:

Zabavljač

Kaj moram znati:

- poznam nekaj gledaliških izrazov (kulisa, scena, kostum, režiser, oder ...)
  - poznam nekaj filmskih zvrsti in nekaj znanih filmskih igralcev, koga ki je za svojo igro dobil oskarja
  - poznam nekaj vrst gledališč (lutkovno, senčno, drama, opera ...)
  - vem, da z veliko vaje in vztrajnosti lahko pridobi tudi samozavest
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- MČ strani revije TABOR, letniki 05/06, 06/07 in 07/08
- Na odru, scenografija in ličenje; Monica Martí in Isabel Sanz, 2003
- Otrokove ustvarjalne igre; Tehniška založba Slovenije 2006

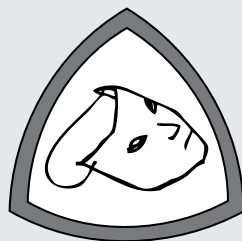
V šoli pri predmetu: Slovenščina

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- sam ali z vodom obiščem gledališko predstavo; po možnosti se dogovori tudi za obisk zakulisja
- naredim plakat – lepljenko; izrezki slik najljubšega igralca/igralke in predstavim na vodovem srečanju
- vsaj dvakrat nastopim sam ali v skupini na taborniških prireditvah (taborni ogenj, proslava za starše, rodova čajanka ...)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam igro in razvijem čut za nastopanje. Otresem se treme in znam samozavestno nastopati pred drugimi.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

S člani, ki osvajajo veščino igralca ali samostojno:

- pripravim kratko igrano predstavo, kjer sami izdelajo kulise in kostume/maske (lahko tudi lutke ali senčno gledališče)
- si ogledam risani/animirani film (v kinu) in potem na vodovem srečanju predstavim glavne like
- se udeležim pustnega karnevala in si ogledam, kako so narejene pustne maske

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Za izvajanje večine se lahko izkoristi pustni čas.

Izletnik

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš celo leto in sicer na vodovih srečanjih, na vodovih ali rodovih izletih ter na taborjenju. Na izlete greš lahko tudi s starši.

Katere veščine so nadgradnja te:

Robinzon, Vodič po kraju

Kaj moram znati:

- poznam pravilno hojo navkreber, navzdol, premore med hojo, enakomerno hojo za najslabšim hodcem,...
  - se znam zaščititi pred soncem in slabim vremenom,...
  - poznam pravila varovanja narave (hoja po poteh, narave je za opazovanje, vse odpadke odnesem v dolino,...)
  - poznam bonton obnašanja v avtobusu, na vlaku, na cesti in v naravi
  - poznam pravilno opremo za izlet v naravo (obutev, obleka, nahrbtnik, prva pomoč)
  - poznam pomen uživanja hrane in tekočine na izletu
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Kristan, S. (1993). V gore ...: izletništvo, pohodništvo, gornišstvo. Radovljica: Didakta
- Stritar, U., Stritar, A. (1998). Z otroki v gore: družinski izleti. Ljubljana: Sidarta

V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- na vodovo srečanje prinesem nahrbtnik z vso opremo za enodnevni izlet (vključno z obutvijo);

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam izlet kot obliko dejavnosti, na kateri krepim telo, se sprostim v družbi prijateljev, spoznavam in varujem naravo ter spoznavam domovino.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- na vodovem srečanju napravim seznam jedi in pijače, ki bi jo vzel na izlet (pove tudi zakaj).
- opravi 5 krajših izletov v okolici svojega doma (vsaj 30 minut hoje), si ogledam naravne, kulturne ali zgodovinske znamenitosti, ki so pomembne za ta kraj. O znamenitostih poroča na vodovem srečanju.
- opravi 2 daljša izleta (vsaj 2 uri hoje) od katerih je en v okviru družine MČ ali rodu

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- zbiram žige (planinski vrhovi)
- naredim foto album z izleta
- napišem dnevnik izleta (blog) in ga da uredniku glasila za objavo

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Izlete naredite zanimivejše tako, da jim dodate vsebino (lov na lisico, preprosta skica, lov za zakladom...)

Kmetovalec 1

Za katero starost je prilagojena: 7 - 9 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Velik del večine lahko opraviš med letom v nekaj mesecih, lahko pa tudi na letnem taborjenju (obisk bližnjega kmeta).

Katere veščine so nadgradnja te:

Zeliščar 1

Kaj moram znati:

- poznam živali, ki živijo na kmetiji (govedo, konji, svinje, ovce, koze, kokoši, race, gosi, kunci). Ve, kako imenujemo samice, samce in mladiče posameznih živali, kje živijo, s čim se hranijo in za kaj jih na kmetiji gojijo;
  - poznam nekaj glavnih poljščin (pšenica, krompir, koruza, sladkorna pesa, hmelj ...), vrtnin (solata, paradižnik, korenje, buče, zelje, fižol, grah, špinača ...) in sadnega drevja (jablane, hruške, breskve, češnje, slive, trta);
  - vem, kateri je najpomembnejši kmetijski pridelek na območju, kjer živi. Ve tudi, za kaj se ga uporablja;
  - poznam nekaj strojev in orodja, ki ga kmetje uporabljajo pri delu na kmetiji;
  - poznam kozolec in ve, da je slovenska posebnost.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Forne: Na polju in na vrtu. Tehniška založba Slovenije, 1998.

V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- obiščem kmetijo in si jo ogledam. Pomagam kmetu pri lažjih kmečkih opravilih (npr. grabljenje trave ali krmljenje goveda)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam življenje na kmetiji, živali, ki živijo na kmetiji, in glavne kmetijske pridelke. Znam pripraviti jed iz zelenjave ali sadja. Obvladam nekaj kmečkih opravil za pridelovanje hrano. Spoštujem kmetovalce in jim znam pomagati pri delu.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- izberem eno vrsto zelenjave, ki jo posadim ali poseje v vrtniček ali cvetlično korito in zanjo skrbim
- pripravim si jed iz zelenjave ali sadja (od kmeta, s tržnice ali lastne pridelave)
- preberem zgodbo o življenju na kmetiji v starih časih

Izbirne dejavnosti (najmanj 3):

- pomagam kmetu pri spravilu sena, pobiranju krompirja ali drugih pridelkov, krmljenju živali, ličkanju koruze.
- ogledam si sadovnjak in pomaga pri obiranju sadja
- pomagam na trgatvi grozdja
- obiščem čebelarja in si ogledam čebelnjak in pridobivanje medu
- obiščem tržnico in si ogleda, katero zelenjavo, sadje in druge kmetijske pridelke prodajajo kmetje
- prespim na seniku

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina je še posebej velik izziv za mestne otroke, ki jim življenje na kmetiji ni poznano. Zato je pomembno, da jim to veščino približamo in predstavimo kot zelo zanimivo.

Kolesar

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko opraviš v enem do dveh mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Vodič po kraju, Vodič po terenu

Kaj moram znati:

- Vem, kako mora biti opremljeno kolo in za kaj so posamezni deli;
  - Vem kakšna je prava kolesarska oprema (čelada);
  - Poznam prometne znake, ki jih mora pri vožnji s kolesom upoštevati;
  - Poznam ulice in ceste v svoji okolici in vem, katere so še posebej nevarne, oz. moram biti na njih še posebej previden;
  - Imam redno vzdrževano kolo.
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- Kovač. T., (2001): Za varnost mladih v prometu [Elektronski vir]: 60 iger z zvočno podlago in fotografijami, simulacije vožnje v križiščih, testi za kolesarski izpit, prometni znaki in predpisi: UMT cop.

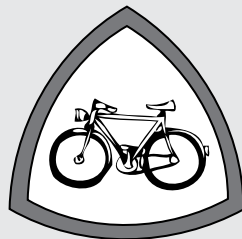
V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem varno in preudarno vožnjo kolesa (ustavljanje, zavijanje, vožnja z eno roko in nakazovanje smeri, poznavanje prometnih znakov);
- pripravim se za opravljanje kolesarskega izpita (v OŠ);
- z vodom se udeležim krajšega kolesarskega izleta po domačem kraju.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Naučim se varno uporabljati svoje kolo in upoštevati prometne predpise.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- z vodom grem na enodnevni kolesarski izlet.
- s starši grem na kolesarski izlet, na katerem s kolesom prevozim vsaj 7 km.

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Član mora imeti svoje kolo, ki je opremljeno po pravilih o cestnem prometu.

Kuhar začetnik

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

En mesec oziroma odvisno od izbranih dejavnosti. Veščino lahko opravljaš tudi dalj časa s prekinitvami.

Katere veščine so nadgradnja te:

Kuharski vajenec

Kaj moram znati:

- poznam osnovne vrste živil in jih znam razporediti v prehrabeno piramido
  - vem, kako se shranjuje različne vrste živil; vem, da se živila pokvarijo in zakaj
  - poznam osnovne začimbe in njihovo uporabo – sol, poper, sladkor, česen ...
  - vem, kako se je treba lotiti priprave hrane: najprej preberem celoten recept, si pripravim pripomočke in vse sestavine, ki jih potrebujem
  - poznam osnovne kuhinjske pripomočke in vem, kako se jih pravilno uporablja – zajemalka, kuhalnica, nož ...
  - poznam higienski red v kuhinji; vem, da si moram pred delom v kuhinji umiti roke
  - vem kako pri kuhanju varčujem z energijo (velikost posode, pokrovka...)
  - vem, zakaj se posoda pomiva s toplo vodo
  - vem, da se električnih gospodinjskih aparatov ne sme uporabljati v bližini vode
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

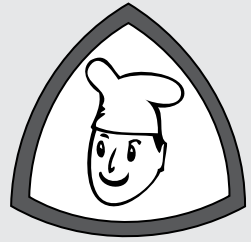
- Tabornikov priročnik, ZTS, 2003
- revija Tabor, rubrika Kosobrinovi pripravki

Na spletu:

- spletna stran <http://kulinarika.net/>

V šoli pri predmetu: Družba, Gospodinjstvo

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam osnovne vrste živil in jih znam pravilno uporabljati. Znati si sam pripraviti nekaj najbolj osnovnih in zdravih obrokov.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- samostojno pripravim zdravo malico za enodnevni izlet
- pripravim jed po receptu, ki vsebuje vsaj 5 sestavin
- sestavim enostavni večdnevni jedilnik za zimovanje/taborjenje in pri tem upoštevam osnovne skupine živil
- zamesim testo za twist in ga spečem na ognju
- pokažem pravilno rabo različnih vrst kuhinjskih nožev in drugih kuhinjskih pripomočkov

---

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- pokažem kako se olupí krompir in nareže čebula
- na taborjenju/zimovanju vsaj 2 dni pomagam kuharju pri pripravi obrokov
- samostojno pripravim sladico in jo prinesem na vodovo srečanje
- po vonju prepoznam nekaj vrst začimb in vem, zakaj se uporabljajo

---

Kdo lahko prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Ljubitelj živali

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš preko celega leta, saj je vsebine veliko.

Katere veščine so nadgradnja te:

Mladi naravoslovec

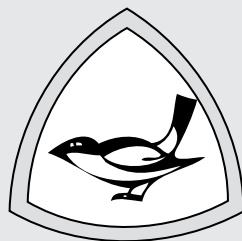
Kaj moram znati:

- poznam razliko med divjimi in domačimi živalmi;
  - poznam različne vrste ptic, vretenčarjev (ni treba poznati izraza vretenčar!), žuželke in drugih drobnih živali;
  - vem, da v naših bivališčih živijo živali, ki jim je to okolje življenjski prostor (niso mišljene domače živali);
  - imam spoštljiv odnos do živega (ne ubijam in ne mučim nobenih živali);
  - vem, kdo so divji sorodniki nekaterih domačih živali;
  - vem, da so gozd, travnik, gore ... zelo pomembni življenjski prostori, in da smo ljudje v naravi obiskovalci, zato tam e motim s kričanjem in divjanjem;
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- Ljubljanski živalski vrt:
http://www.zoo.si/pages/zoo_ljubljana.php
  - Natura 2000, »zavarovana« območja narave:
<http://www.natura2000.gov.si/>
  - Spletna stran Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, DOPPS-a: www.dopps-drustvo.si
  - Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Povezave »Prijatelji narave«, »Ogrožene vrste«, »Zavarovana območja«.
www.umanotera.org/index.php?node=42
  - WWF, World wildlife fund, mednarodna stran:
<http://www.panda.org/>
  - 1000 idej za naravoslovce
-

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam različne živali in njihov način življenja. Razvijem pozitiven odnos do živali in znam opazovati živali v naravnem okolju.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- uporabim preproste ključne in slikovne priložnike za določanje izbrane skupine živali (ptice, školjke, žuželke).
- naštejem 5 slovenskih ogroženih živali in ve, v katerem delu Slovenije živijo;
- na vodovem izletu ali drugem sprehodu v naravo poiščem sledi različnih živali (ne le stopinje).
- od blizu (lahko tudi z lupo) opazujem pajka, suho južino, deževnika, vrtnega polža, mokrico in še katero izmed živali, ki jih lahko ujamem in opazujem, ne da bi žival poškodoval. Te živali poizkusim tudi narisati.
- poiščem in zapišem, katere živali (poleg domačih) živijo v stanovanju ali taborniški sobi.

Izbirne dejavnosti (najmanj 3):

- z vodom ali družino obiščem živalski vrt; če je le mogoče, s strokovnim vodstvom.
- na vodovem srečanju vod naredim ptičjo krmilnico, jo polnim in opazujem ptice.
- z vodom naredim plakat o najbolj ogroženih živalih v Sloveniji.
- sestavim zgodbo o najljubši živali in v njej opišem tudi njene lastnosti.
- imam domačo žival in skrbim zanjo.
- obiščem opazovalnico in skupaj z odraslim (biolog, lovec, gozdar) opazujem živali.

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščino lahko opravlja več članov voda skupaj. Vodnik se lahko za večjo skupino (MČ družina ali skupen izlet s še kakšnim vodom) dogovori v živalskem vrtu za vodeni ogled.

Lokostrelec 1

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Dejavnosti so verjetno razporejene skozi celo leto. Veščino se da osvojiti tudi v manj časa.

Katere veščine so nadgradnja te:

Lokostrelec 2

Kaj moram znati:

- poznam pomembne korake priprave in streljanja z lokom: postavitve na strelno črto, nastavek puščice na tetivo, dvig loka, napenjanje tetive, ciljanje, spust tetive);
  - poznam osnovno tarčo (80 cm) in razporeditev točk glede na kroge;
  - poznam osnovna varnostna pravila streljanja z lokom;
  - poznam dodatno lokostrelsko opremo (ščitnik za prste, ščitnik za lakete ...);
  - vem, kakšna lokostrelska oprema je primerna zanj/zanjo (moč loka, dolžina puščic);
  - vem, kateri lokostrelski klubi delujejo v bližini kraja njegovega bivanja.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Frane Merela in Matej Zupanc (2010), Poučevanje lokostrelskih začetnikov, Ljubljana : Lokostrelska zveza Slovenije
- Marjan M. Podržaj Lokostrelstvo, Šenčur : [samo-zal.] M. Podržaj, 1998

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pravilno namestim puščico na lok, znam določiti petelinje pero in vem, kaj se lahko zgodi ob napačni namestitvi

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam pravilno uporabljati lok ter lokostrelsko opremo, obvladam tehniko instinktivnega streljanja ter pri streljanju upoštevam potrebne varnostne ukrepe.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- vsaj pet dni v letu (po možnosti tudi med letom) vadim streljanje z lokom;
- prikažem vse korake streljanja z lokom, pri tem pa je najbolj važna ponovljivost (da je z razdalje 12 m vsaj 5 od 10 puščic v krogu s polmerom 25 cm)
- udeležim se enega taborniškega tekmovanja, kjer je lokostrelstvo tekmovalna disciplina.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- naredim lok in puščice iz naravnega materiala
- preberem eno daljšo zgodbo, v kateri so lokostrelci glavni junaki in jo razložim članom voda
- obiščem pravo lokostrelsko strelišče
- naredim svojo tarčo

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Mladi naravoslovec

Za katero starost je prilagojena: 7 - 9 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš pretežen del leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Opazovalec neba, Prijatelj gozda, Zeliščar 1, Eko policaj

Kaj moram znati:

- vem, kaj je potrebno, da rastline rastejo
- poznam vrtno, poljske in gozdne rastline
- vem, koliko časa potrebujejo rastline, da vzklijejo in zrastejo do »odrasle« rastline
- poznam zaščitene rastline
- vem, zakaj ločeno zbiramo odpadke in kaj je reciklaža
- poznam osnovna pravila varstva narave

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- J. Wood, Clint Twist, Charles Darwin in potovanje z ladjo Beagle, Kres, 2009
- T. Kokalj, Cvetkova gmajnica, Ljubljana: Kmečki glas 2001

V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- v lonček ali v bližnjem parku posadim eno rastlino
- na sprehodu v naravi opazujem rastline v različnih letnih časih
- preberem kakšno zgodbo o znanstveniku Charlesu Darwinu: njegovemu življenju in raziskovanju
- naredim herbarij in ga predstavim ostalim članom voda

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam različne rastline in njihov pomen za človeka, s svojim čutom in ravnanjem prispevam k ohranjanju narave.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- pravila varstva narave predstavim svojim staršem

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- udeležim se pogozdovanja ali urejanja parka/domačega vrta in posadim svoje drevo
- udeležim se zbiralne akcije starega papirja ali drugih surovin, ki jih lahko recikliramo
- obiščem vrtnarijo, drevesnico ali botanični vrt

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina je namenjena razvoju odnosa do narave, zato naj vodnik temu posveti še posebno pozornost.

Moj grb

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko osvojiš na enem vodovem srečanju, s tem da do vodovega srečanja pridobiš potrebno znanje.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec taborniških šeg

Kaj moram znati:

- vem kaj je grb in kje jih najdemo (v zastavah, grb mesta na registrski označbi avtomobilov ...)
  - poznam izvor grbov (srednji vek)
  - poznam pomen elementov znaka ZTS in znaka Svetovne organizacije skavtskega gibanja
  - razumem, da so upodobitve na grbih odražale značilnosti posameznih vitezov in družin, katerim so pripadali
  - razumem, da ima vsak človek svoja pričakovanja, cilje, da je v čem zelo dober in v čem malo manj
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- O grbu na Wikipediji: <http://sl.wikipedia.org/wiki/Grb>
- Slovenska heraldika (veda o grboslovju): <http://www.grboslovje.si/>

V šoli pri predmetu: Družba

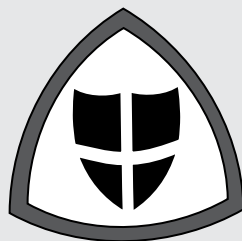
Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- Sodelujem na vodovem srečanju, kjer vsak član izdela svoj grb.
-

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Kako mi bo ta veščina koristila:

Raziščem svoje želje in cilje ter motive zakaj sem pri tabornikih. Spoznam svoje lastnosti in interese in jih primerjam z drugimi, ter na podlagi tega razumem, da so zmožnosti in interesi članov (ljudi) različne.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina predstavlja nekako zaključek MČ-jevstva, zato naj bo na programu proti koncu šolskega leta. Veščino osvajajo vsi člani, ki so prisotni na tem vodovem srečanju. Pri osvajanju veščine naj bo vodnik pozoren do tistih, ki jim izražanje na tak način niso veščji. Pomaga naj jim z dodatnimi vprašanji in asociacijami. Če se člani med predstavitvami posmehujejo iz »slabosti«, se vodnik o tem še posebej pogovori.

Predlog strukture srečanja:

Po uvodni predstavitvi izvora in pomena grbov, člani na A4 list (ali risalni list) narišejo osebni grb (vsak svojega). Najprej zunanjo obliko grba (ščita), potem pa še notranje črte (razdelijo ga na 4 dele kot v znaku veščine). Nato jim razložimo, kaj naj narišejo/napišejo v posamezni prostor:

- v prvi kvadrant (levo zgoraj) naj narišejo/napišejo, v čem so zelo dobri, v čem uživajo
- v drugega (desno zgoraj) v čem so manj dobri, česa ne marajo
- v tretjega (levo spodaj) kaj jim pomenijo taborniki
- v četrtega (desno spodaj) kaj bi rad počeli pri tabornikih

Za to namenite od 10 do 15 minut. Ko člani dokončajo naj se usedejo v krog in predstavijo vsak svoj grb. Vodnik naj na koncu izpostavi dobre lastnosti in opozori, da so nekateri dobri v eni stvari, drugi pa v drugi.

S člani se nato pogovori o tem, kaj se lahko člani pri tabornikih naučijo in kako jim bo to koristilo v življenju

Vodnik lahko naredi seznam idej, kaj bi člani radi počeli pri tabornikih in ga prevede v seznam dejavnosti (letni načrt za naslednje leto).

Dejavnost se lahko poveže tudi z izbiranjem taborniškega imena, saj so imena lahko povezana z lastnostmi posameznih članov.

Opazovalec neba

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko opraviš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Vremenoslovec, Astronom

Kaj moram znati:

- poznam razliko med zvezdami in planeti;
  - pozna planete našega osončja in vem, da krožijo okrog zvezde imenovane Sonce;
  - vem, kako je nastal planet Zemlja
  - vem, da Luna kroži okrog Zemlje in sama ne sveti;
  - vem, da je sonce vir energije, ki omogoča življenje na Zemlji;
  - vem, zakaj zvezde migetajo in zakaj so planeti na nebu videti enako veliki kot zvezde;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Pavle Kunaver (1956), Nebo nad nami, Ljubljana: Mladinska knjiga

V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Razvojspretnosti:

Obvezne dejavnosti:

- opazujem nočno nebo in na njem prepoznam Veliki voz in zvezdo Severnico. Pokažem še vsaj 3 ozvezdja (znam jih pokazati s snopom svetlobe iz svetilke);
- na nočnem nebu poiščem premikajoče objekte in jih poimenujem (letalo, satelit, meteorit – imenovan tudi utrinek);
- opazujem luno(z daljnogledom) in komentiram njeno površje
- opišem, na kakšen način je človek prišel na luno (kdaj in kako)
- redno spremljam članke s področja astronomije (revija Tabor...)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam nekaj osnov o našem osončju, osnovne pojave na nočnem nebu in se znam orientirati po zvezdah.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- iz knjižnice si izposodim kakšno zvezdno karto ali knjigo, ki opisuje zvezde (npr. kakšno od Pavla Kunaverja, predvojnega skavta)
- preberem zgodbo o Zvezdici zaspanki (ali si ogleda gledališko predstavo);
- obiščem planetarij (npr. <http://www.teleskop.si>)

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Nasvetvodniku:

Nočni del opazovanja neba je najlažje opraviti na taborjenju ali zimovanju. Lunin mrk (če je ob primerni uri) lahko vod izkoristi za večerno vodovo srečanje in skupno opazovanje dogajanja.

Partizanski kurir

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v času taborjenja.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec taborniških šeg

Kaj moram znati:

Pri tej veščini gre bolj za preizkušnjo vzdržljivosti; vsekakor pa član uporabi vse znanje, ki ga je pridobil do sedaj.

Kje to lahko izvem

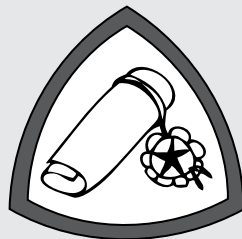
V knjigi:

- Rupko Godec: Življenje v naravi; Partizanska knjiga, Ljubljana 1972
  - Taborniški priročnik Orientacija, Ljubljana 1983
  - Tabornikov priročnik, Ljubljana 2001
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- na taborjenju:
  - od jutranjega do večernega zbora zdržim brez hrane (brez dveh obrokov zapovrstjo);
  - od jutranjega do večernega zbora ne spregovorim in ne spuščam glasov;
  - na nočnem pohodu del poznane poti (recimo 250 metrov) prehodim samostojno (v temi, brez svetilke);
  - na izmeni nočne straže (ki mora biti v času po polnoči) poskrbim za čim manjši ogenj, ki pa ne sme ugasniti; v času streže ne sme biti ukradena zastava;
  - od enega konca tabora do drugega prenesem sporočilo, ki mora vsebovati vsaj 10 besed

Kako mi bo ta veščina koristila:

Pokažem in dokažem sebi in drugim pogum, potrpežljivost, vztrajnost in iznajdljivost.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

(moram si ga zapomniti, ne zapisati); pri tem se ostali taboreči z mano lahko pogovarjajo in me skušajo zmotiti;

- ostalim članom voda skupaj z vodnikom pripravim orientacijo s pomočjo potnih znakov. Vmes napišem 4 različna sporočila (v katerih uporabi različne tajne pisave) ter jim jih puščam na poti do skrivališča. Sporočila jih pripeljejo do skrite lokacije v gozdu;

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- se udeležim/ali organiziram igro Ilegalc
- ogledam si enega izmed partizanskih filmov (npr. Ne joči, Peter ...) in spoznam vlogo partizanskih kurirjev v času II. svetovne vojne.

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če članu kakšna od preizkušenj ne uspe, jo lahko ponovi šele čez dva dni. Partizanski kurir je veččina, ki naj bi jo skušali osvojiti vsi člani, ki se udeležijo s taborjenja. S tem pokažejo sposobnost, da naslednje leto vstopijo v GG.

Pevec

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Igralec

Kaj moram znati:

- poznam glasbene pojme: skladba, skladatelj, pevski zbor, zborovodja, pesem, kitica, inštrument, orkester, dirigent, ljudska in umetna pesem, pesmarica, glasbeni spored, glasbena pravljica, glasbena prireditev, koncert
  - poznam nekaj glasbenih inštrumentov in jih znam prepoznati po zvokih
  - poznam ljudska in Orffova glasbila
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Tam ob ognju našem (I.-V.), Novo mesto 1977,1978
- Mira Voglar: Kako približamo otrokom glasbo, Ljubljana
- Tristo narodnih, CZ, Ljubljana 1979
- Zapijmo - taborniška pesmarica, RMV, Trst 1979, 1980
- Pesmarica naših pesmi, CZ, Ljubljana 1980
- Zmaga Kumer: Ljudska glasbila in godci, Slovenska matica, Ljubljana 1983
- Otrokove ustvarjalne igre, Dopisna delavska univerza Univerzum, Ljubljana 1984

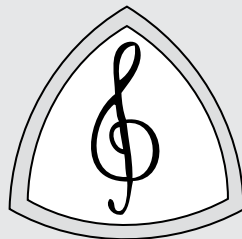
V šoli pri predmetu: Glasbena vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- znam zapeti himno medvedkov in čebelic;
- znam zapeti še 5 otroških pesmic (vsaj eno ob spremljavi kitare);

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razvijem veselje do petja pesmi in se naučim nekaj taborniških pesmi.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- na izletu prepoznam različne zvoke narave (šumenje potoka, ptičje petje...);
- znam zapeti doživeto; upošteva glasno, tiho in počasnejše, hitrejše izvajanje;
- na vodovem srečanju izdelam preprost instrument.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- z zvoki in gibanjem ponazorim različne živali
- naredim vodovo pesmarico in vadim izbrane pesmi
- na taborjenju se naučim kakšno lokalno ljudsko pesem
- ritmično izrekam otroška besedila, izštevanka in uganke
- skupaj z drugimi člani zapojem na taborniški prireditvi

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Petje naj bo stalnica srečanj in drugih akcij članov voda. Pesmico lahko zapojete na začetku ali koncu vsakega vodovega srečanja.

Plavalec 1

Za katero starost je prilagojena: 7 - 9 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.
Praktično jo izvedeš na vodovem ali rodovem izletu na bazenu ali na letnem taborjenju.

Katere veščine so nadgradnja te:

Plavalec 2

Kaj moram znati:

- se zavedam, da brez zraka človek ne more živeti (nevarnost utopitve v vodi).
  - poznam vsaj prsni plavalni slog
  - poznam pravila obnašanja v vodi in na obali;
  - poznam nevarnosti deroče vode;
  - poznam rastline in živali ob vodi in v njej;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Kapus, V., Štrumbelj, B. (2001): Plavanje: učenje in osnove biomehanike: slovenska šola plavanja za novo tisočletje: učbenik za učence – študente, učitelje – profesorje, trenerje in starše. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport
- Kapus, V. (2004). Reševanje iz vode, aktivna varnost in prva pomoč: slovenska šola reševanja iz vode. Ljubljana: Fakulteta za šport, Inštitut za šport
- Praznik, K., Črešnar, M. (2001). Plavanje: osnove učenja plavanja. Velenje: Plavalni klub

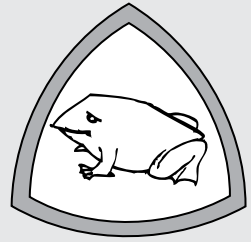
V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- Opravim naslednje vaje v vodi:
  - drsim po vodi;
  - potopim glavo pod vodo in izdihujem v vodo;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razvijem občutek sproščenosti in varnega počutja v vodi ter se lahko varno kopam v mirni vodi, ki ni višja od lastne višine.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- v poljubnem slogu preplavam 25 metrov;
- pokažem položaj za počivanje (mrtvak);
- pokažem pravilen skok v vodo na noge;
- iz globine 1 m prinesem manjši predmet.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Ob obisku bazenaali na kopališču na reki/jezeru/morju zagotovite dovolj usposobljenih spremljevalcev za zagotovitev varnosti.

Potrebno je preveriti, če se je član predhodno udeležil plavalnega tečaja (ponavadi v prvem razredu OŠ).

Poznavalec dinozavrov

Za katero starost je prilagojena: 7 - 9 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v hladnejšem delu leta, ko je manj možnosti za dejavnosti v naravi.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec živali

Kaj moram znati:

- poznam pomembnejša obdobja razvoja Zemlje in ve, kdaj so živeli dinozavri;
  - poznam vsaj 6 vrst dinozavrov, njihovo velikost, način življenja in prehranjevanja;
  - vem, da so dinozavri izumrli davno, preden se je razvil človek;
  - vem, da so bili dinozavri plazilci, ki ležejo jajca;
  - Poznam še kakšno živalsko vrsto, ki je izumrla ali je tik pred izumrtjem.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Johnson: 500 zanimivosti, ki jih lahko izveš o živalih. Tehniška založba Slovenije, 2006.
- Johnson: Otroška enciklopedija dinozavrov. Karantanija, 2004.
- Dinozavri (4 knjige: Mesojedci, rastlinojedci, V morju, Na nebu). zbirka Svetilnik, Grlica, 2004.

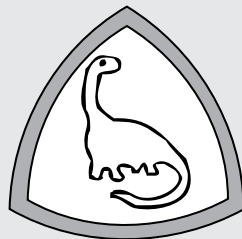
V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- preberem ali pregleda poučno knjigo o dinozavrih in se o njej pogovarja v vodu

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam življenje dinozavrov in ločim med izmišljenimi in resničnimi dejstvi o njihovem življenju. Razumem, da živalske vrste nastajajo in izumirajo). Razvijam lastno domišljijo.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- preberem zgodbo o dinosavrih in se z vodom pogovori o tem, kaj je v zgodbi lahko resničnega, in kaj se nikakor ni moglo zgoditi
- iz gline/plastelina izdelam kipe dinosavrov

Izbirne dejavnosti (vsaj 1):

- narišem plakat, na katerem predstavim življenje dinosavrov
- skupaj z vodom si ogledam dokumentarni film o dinosavrih
- v muzeju/živalskem vrtu obiščem delavnico o dinosavrih

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Zgodbe o dinosavrih so predvsem za mlajše medvedke zelo zanimive. Njihovo radovednost lahko izkoristimo, da se o njih še kaj naučijo in ločijo med resničnim in izmišljenim. O dinosavrih obstaja zelo veliko bogato ilustriranih otroških priročnikov, ki jih lahko vod skupaj pregleduje in prebira.

Poznavalec morja

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v enem mesecu.

Katere veščine so nadgradnja te:

Ribič, Opazovalec neba

Kaj moram znati:

- vem, zakaj je morje slano, zakaj je slanost koristna in zakaj škodljiva
  - vem, da se iz morja pridobiva sol in pozna način pridobivanja (soline)
  - poznam osnovne vrste morskega rastlinstva in živalstva (alge, plankton, korale, školjke, ribe, sesalci, mehkužci ...)
  - poznam nevarne in strupene morske živali v našem morju
  - vem, kaj povzroča onesnaženost morja
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- Naravoslovna slonica: <http://www.modrijan.si/slv/Solski-program/Solski-program/Naravoslovna-solnica>
- Muzej solinarstva: <http://www2.arnes.si/~kppomm/frames/soline.htm>
- Akvarij v Piranu: <http://www.aquariumpiran.com/>

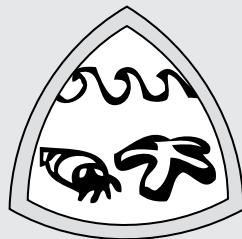
V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- predstavim 5 različnih živali značilnih za naše morje ostalim članom voda
- pokažem, kako se enega od predmetov, ki se uporablja v morju spere s sladko vodo; razložim, zakaj je to potrebno
- obiščem akvarij, soline ali ribarnico

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam morje kot življenjsko okolje za rastline in živali in kaj jih ogroža.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- iz školjk, prazni morskih polžjih hišic izdelam nakit, ropotuljice, okvirje za slike...
- izdelam voščilnice iz "prešanih" alg
- opišem, kako ribiči lovijo ribe
- skupaj z ostalimi člani voda, ki opravljajo to veččino izdelam algarij

---

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj poskrbi, da bodo člani predstavljali različne živali. Za izdelavo nakita lahko vodnik poprosi vodnike iz obalnih rodov.

Poznavalec ognjev

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko osvojiš najmanj v enem mesecu; odvisno od dejavnosti, ki si jih izberem.

Katere veščine so nadgradnja te:

Robinzon

Kaj moram znati:

- poznam elemente gorenja (požarni trikotnik; vnetljiva snov, kisik, toplota);
  - poznam nekaj vrst ognjev: piramida, pagoda, zvezdni ogenj, strešni ogenj;
  - znam uporabiti vžigalice in jih pravilno shranjevati;
  - vem, da je potrebno ogenj pred odhodom vedno pogasi z zemljo, vodo, peskom ali ilovico, da ne pride do požara;
  - vem, da nikoli ne sme pustiti nezavarovanega ognja;
  - vem kako ravnati ob lažjih opeklinah;
  - vem, kako pravilno ukrepati v primeru, da pride do požara (tel. številka gasilcev ...).
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Rupko Godec: Življenje v naravi, Partizanska knjiga, Ljubljana 1972
- Tabornikov priročnik, ZTS, Ljubljana 1988
- Mnogoboji, ZTS, Ljubljana 2008

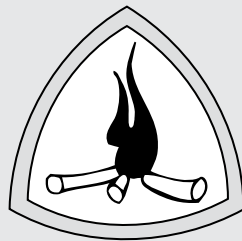
V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pripravim ognjišče in zavaruje okolico;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam pravilno postaviti in zakuriti ogenj, uporabiti vžigalice, izbrati primeren material (drva) in pri tem varovati naravo pred požari.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- izberem pravi material za ogenj (gnezdo in tri plasti); razložim lastnosti posamezne skupine materiala;
- postavim piramidni ogenj
- preden zakurim ogenj, si pripravim sredstvo za gašenje;
- ga prižgem s čim manj vžigalicami;

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- postavim še dva druga ognja poleg piramide;
- prižgem ogenj s pomočjo lupe;
- oživim ogenj, ko je od njega ostala le še žerjavica;
- na taborjenju skrbim za večni ogenj.
- naredim maketo večih vrst ognjev

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj poskrbi za dodatno varnost (kljub temu, da se predvideva, da zna za osnovno varnost poskrbeti tudi član, ki osvaja veščino).

Usvajanje veščine je tudi priprava za udeležbo na mnogoboju (panoga Kurjenje ognjev).

Prijatelj gozda

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš preko celega leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec gozda, Zeliščar 2, Stezosledec

Kaj moram znati:

- poznam različne vrste gozdnih dreves (prepoznam jih po listih in plodovih);
  - poznam rastline, ki spomladi zacvetijo na gozdnih tleh;
  - poznam gozdne ptice, živali gozdnih tal;
  - vem, kaj ljudje nabiramo v gozdu za hrano in drugo uporabo;
  - vem, da ne sme nabirati in uživati gozdnih plodov in gob brez nadzora odraslih, saj jih lahko zamenja za katere izmed strupenih rastlin ali gob;
  - vem, da je gozd zelo pomemben življenjski prostor, in da smo ljudje v gozdu obiskovalci, zato med obiski ne motim gozdnih prebivalcev s kričanjem in divjanjem po gozdu.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Mayer & Schwegler: Katero drevo je to. Narava, 2005.
- Kayser: V gozdu in na travniku. Tehniška založba Slovenije, 1999
- Tarman: Vrtec v Gozdu. Državna založba Slovenije, 1999.
- Zbirka Sprehodi v naravo: Listavci, Iglavci, Jagodnice. Cankarjeva založba.

Na spletu:

- Informacije o učnih poteh so na spletni strani: <http://www.natura2000.gov.si/>

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam gozd kot življenjski prostor mnogih organizmov. Prepoznavam najpogostejša gozdna drevesa in rastline v gozdni podrasti, nekaj pogostih gob in živali. V gozdu se počutim domače in se primerno obnašam.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- Vsaj trikrat obiščem in raziskujem gozd (enkrat spomladi, enkrat poleti ali jeseni in enkrat pozimi).
  - Zimski gozd: opazujem listnata in iglasta drevesa pozimi, poiščem plodove na grmih gozdnega roba in spoznam, da so pozimi hrana različnim živalim, (lahko tudi) opazujem in se učim prepoznavati sledi živali v snegu in opazujem ptice v gozdu.
  - Zgodnjepomladanski gozd: opazujem in se naučim prepoznati rastline, ki cvetijo na gozdnih tleh (vsaj 8 vrst), opazujem olistanje dreves – kje vsako leto zrastejo nove vejice in listi.
  - Poletni ali jesenski gozd: naučim se prepoznavati drevesa po listih in plodovih (vsaj 5 različnih vrst). Spoznavam živali gozdnih tal in jih opazujem pri premikanju (živali previdno prenesemo na veliko belo površino – npr. rjuho – in jih od blizu opazujem).
- Obiščem eno izmed gozdnih učnih poti. (Nasvet: obisk poti lahko štejem kot obisk gozda iz prejšnje zahteve. Po gozdni učni poti ga vodi vodnik ali drug starejši tabornik, ki ima veliko znanja o gozdu, ali pa skrbnik učne poti);
- Po izbiri nabere borovnice, kostanj (v gozdu), gozdne jagode, robidnice, šipek, drnulje (na gozdnem robu) in iz njih pripravim jed ali pijačo;
- Poznam gozdnega klopa in vem, kako se ga pravilno odstrani. Klopa si natančno ogledam z lupo, ko ga najdem na katerem od tabornikov, ali pa ga skušam ujeti na belo rjuho, ki jo vlečemo po grmovju na gozdnem robu)

Izbirne dejavnosti (najmanj 3):

- naredim zbirko listov in plodov gozdnih dreves in grmov;
- pozimi v gozdu poiščem sledi živali v snegu in s sledenjem poti živali (npr. zajcev, raznih ptic in glodalcev) poiščem njihova skrivališča ali mesta, kjer so se hranile. S pomočjo literature ugotovim, katere sledi je našel. Sledi narišem in zapišem njihovo velikost;
- Izberem drevo, ki ga opazujem skozi vse leto in si rišem ali zapisujem spremembe;
- izdelam odtise lubja s pomočjo lista in voščenske. Opišem razlike med drevesnimi vrstami;
- ponoči obiščem gozd ter tiho poslušam in opazujem gozdne prebivalce, ki so aktivni ponoči.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik z vodom spoznava gozd, ki uspeva v okolici domačega kraja, zato se bo vsebina veščine med različnimi predeli Slovenije razlikovala. Vodnik naj vzpodbudi člane, da osvojijo to veščino, saj naj bi taborniki poznali življenje v gozdu, ker se v njem veliko zadržujemo. Zahteve veščine moramo razporediti preko celega leta, saj član spoznava gozd v vseh letnih časih.

Zelo pomembno je, da vodnik zelo natančno pozna, kaj nabira z vodom, da ne pride do zamenjav s strupenimi rastlinami. Če vodnik ni dovolj izkušen, poišče pomoč.)

Zaželeno je, da član predhodno osvoji veščino Mladi naravoslovec

---

Redoljub

Za katero starost je prilagojena: 7 - 9 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš preko celega leta vključno s taborjenjem ali zimovanjem.

Kaj moram znati:

- poznam zakone MČ
  - poznam taborniške vrednote – kaj je taborniku vredno, pomembno
  - razumem osebnostne značilnosti; vestnost, točnost in natančnost in razujem, zakaj so to zaželene značilnosti
  - razujem, zakaj je potrebno poslušati vodnika (zunanja avtoriteta)
-

Kje to lahko izvem

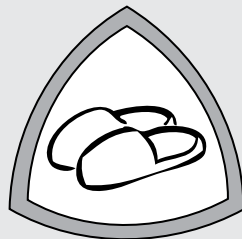
V knjigi:

- F. Milčinski, Skavt Peter, ZTS 2010
  - R.B. Powell (BiPi), Skavt; navodilo za vzgojo dobrih državljanov, ponatis avtoriziranega prevoda iz leta 1932, ZTS 2009
  - Bonton za otroke / [napisal Tomaž Škorjanc ; ilustriral Matjaž Schmidt], Ljubljana : Domus, 2001
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- preberem knjigo Skavt Peter in vodovem srečanju predstavim, kako je bil Peter redoljuben
- v vodu predstavim, kaj zame pomeni tretji zakon MČ: MČ je prizadeven tabornik;
- na vodovem srečanju pokažem, kako se pospravi majico, pulover in hlače
- po vsakem vodovem srečanju poskrbim, da je prostor za njim pospravljen
- na taborjenju:
  - vsak dan pospravim šotor; oblačila in obutev ter posteljo; če je na taborjenju ocenjevanje šotorov moram dobiti vsak dan oceno vsaj 9 (od 10)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razvijem odnos do dela, imam razvit čut za red in disciplino, skrbim za higieno in zdravje.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- vsak dan poskrbi za lastno higieno (umivanje rok, obraza in zob)
- opravi vsej eno dežurstvo v kuhinji (pomivanje posode, pospravljanje miz...)

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj člane vzpodbuja k vestnosti in redoljubnosti in jih za to pohvali in občasno tudi nagradi.

Veščina nima nadgradnj, je pa pomembno, da člani te osebnostne značilnosti razvijajo preko celotnega obdobja MČ.

Rešilko1

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvojiš s praktičnim delom preko cel-ega leta na vodovih srečanjih, akcijah in doma.

Katere veščine so nadgradnja te:

Rešilko 2

Kaj moram znati:

- vem, kaj je prva pomoč;
  - vem, kako in kaj se poroča o nezgodi (npr. vodniku ali staršem);
  - poznam številko centra za obveščanje
  - vem, kaj je v kompletu prve pomoči
  - vem kako postopati v primeru padca iz višine (možnost poškodbe hrbtenice)
  - vem, da če je možno poškodovanca ne pusti samega (eden vedno ostane pri njem)
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Pomagam prvi; Prešernova družba
  - Prva pomoč: doma, na delu in v prostem času; Ljubljana, Cankarjeva založba, 1993
  - Michael Webb: Prva pomoč, Ljubljana, DZS 1998
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- v vodu s pomočjo vodnika zaigram poročanje o nezgodi;
- v vodu s pomočjo vodnika zaigram klic na center za obveščanje;
- sestavim svoj komplet PP in razložim zakaj se določene stvari uporabljajo;
- pokažem, kako se pravilno oskrbi manjše odrgnine in praske.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Seznamim se s prvo pomočjo ter znam pomagati sebi in drugim pri manjših nezgodah.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- pokažem, kako se pravilno oskrbi opekline (npr. opekline prsta)
- povem, kaj mora narediti pri udarcu z glavo (možnost pretresa možganov)
- na sočlanu pokažem, kako se uporablja trikotna (taborniška) ruta pri obvezovanju dlani in stopala.
- pokažem, kako se pravilno ravna pri krvavitvah iz nosu.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Člani naj aktivno sodelujejo in pomagajo sebi in drugim članom v vodu na vseh taborniških akcijah. Ne pozabite na komplet prve pomoči na vsaki vodovi akciji.

Rešilko 2

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvojiš s praktičnim delom preko cel-ega leta na vodovih srečanjih, akcijah in doma.

Katere veščine so nadgradnja te:

Bolničar 1

Kaj moram znati:

- poznam nevarnosti ran (izkrvavitev, okužba...) ter kako jih preprečiti;
  - poznam osnovne principe imobilizacije;
  - vem, kako ukrepati, če se nekomu vrtili in ga boli glava zaradi dejavnosti na soncu;
  - vem kaj storiti, če se nekomu pri jedi zatakne hrana.
  - poznam, kakšne bolezni prenašajo klopi;
  - vem, da je potrebno pred skokom v vodo preveriti globino;
  - vem, kaj so to omrzline in opekline ter kako ukrepati v okviru prve pomoči;
  - vem, do česa lahko pride pri piku ose ali čebele in kaj pri ugrizu kače ter kako ukrepati v okviru prve pomoči.
  - vem, kako se pravilno shranjujejo zdravila;
-

Kje to lahko izvem

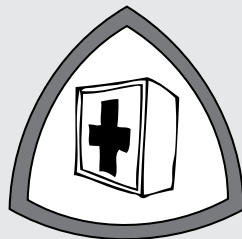
V knjigi:

- Pomagam prvi; Prešernova družba
  - Prva pomoč: doma, na delu in v prostem času; Cankarjeva založba, Ljubljana 1993
  - Michael Webb: Prva pomoč, DZS, Ljubljana 1998
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem:
    - kako se pripravijo priročna nosila;
    - kako poviti koleno in gleženj;
-

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razširim znanje prve pomoči; znam oskrbeti rane in lažje poškodbe.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- kako se uporablja termometer;
  - kaj storiti, če se nekomu pri jedi zatakne hrana;
  - uporabo trikotne rute pri imobilizaciji zloma koželjnice;
  - uporabo trikotne rute pri povezovanju glave.
- naredim nosila s pomočjo dveh palic in šotorke.
  - sestavim svoj komplet PP in ga nosi s seboj na vodove in rodove izlete.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Člani naj aktivno sodelujejo in pomagajo sebi in drugim članom v vodu na vseh taborniških akcijah. Praktične stvari večkrat ponovite in obnovite. Ne pozabite na komplet prve pomoči na vsaki vodovi akciji.

Član mora imeti osvojeno veščino Rešilko 1. Lahko so zahteve predhodne stopnje vključene v veščino Rešilko 2.

Ribič

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Čolnar

Kaj moram znati:

- poznam glavne družine rib, pozna ribe, ki so prisotne v našem morju
  - vem, kje živijo posamezne vrste rib
  - poznam vrste rib, ki jih jemo
  - poznam osnovni ribiški pribor
  - poznam različne vabe
  - poznam različne načine sladkovodnega in morskega športnega ribolova
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Anne Civardi in Fred Rashbrook, Vse o ribolovu : Preprosta navodila za ribolov in pripravo ribolovnega pribora, Murska Sobota : Pomurska založba, 1991
- Taki smo pač lovci : ribič in lovec po treh celinah / Miro Rak ; uredila Zora Tavčar, Celovec : Mohorjeva založba, 1990

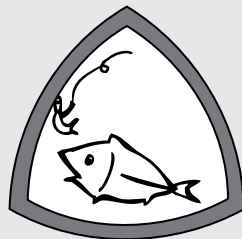
V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- prepoznam vsaj 5 vrst sladkovodnih/morskih rib v akvariju, ribarnici
- pokažem privezovanje trnka na laks, nastavljanje plovca in nameščanje uteži (svinca)
- pokažem uporabo ribiške palice (na reki, jezeru ali morju)
- obiščem športnega ribiča (sladkovodnega ali morskega) in z njim preživim nekaj ur na ribolovu

Kako mi bo ta veščina koristila:

Pravilno ravnam z ribiško opremo in poznam veščine ribolova v rekah in morju.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- pripravim vabo za ribolov (lovljenje kozic, nabiranje rakcev, črvov, školjk, uporaba hrane – kruh, koruza ...) in z laksom in trnkom z obale ulovim ribo
- očistim ribo (odstrani luske in drobovino)
- spoznam poklic ribiča

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri navezovanju trnka na laks, mora biti ta brez zalusti, saj ga je pri vbodu v prst zelo težko odstraniti. Trnek naj bo zapičen v plutovinast zamašek ali radirko. Če uporabimo svinčene uteži, naj bodo te oblite v gumo ali plastiko. Morebitnemu obisku ribiškega čuvaja naj vodnik razloži, da gre pri dejavnosti zgolj za prikaz uporabe ribiške palice in ne ribolov (to velja za reke in jezera).

Vodnik naj poskrbi za obisk ribičev na morju ali športnega ribiča. Pri tem se lahko poveže s kakšno ribiško družino, ki deluje v bližini.

Robinzon

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v enem mesecu
večinoma v pozno spomladanskem ali polet-
nem času.

Katere veščine so nadgradnja te:

Uporabnik noža

Kaj moram znati:

- znam izkoristiti materiale, ki mu jih ponuja narava in znam iz njih narediti lok, orodje, ležišče ...
  - znam postaviti bivak z dvema šotorkama;
  - poznam potne znake po katerih se lahko orientiram v naravi
  - poznam načine iskanja vode v naravi (konfiguracija terena, sestava tal...)
  - poznam postopek enostavnega filtriranja vode.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Daniel Defoe: Življenje in čudovite prigode pomorščaka Robinsona Crusoja; Karantanija, Ljubljana 1994
- R. Godec, G. Guzej, I. Lavrenčič: Izleti in taborjenja, MK, Ljubljana 1950

V šoli pri predmetu: Spoznavanje okolja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- preberem knjigo Daniela Defoja: Robinzon
- s pomočjo ostalih članov izdelam bivak iz dveh šotork
- izdelam lok in puščico in z njo streljam v tarčo
- izdelam kopje in ga skušam vreči čim dlje
- na ognju si spečem hrenovko, v žerjavici pa krompir

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razvijem občutek za samostojno življenje in iznajdljivost v naravi. Razvijem pogum, spretnost, potrpežljivost, vztrajnost in druge lastnosti, ki jih je imel Robinzon.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- napravim ležišče iz priročnega materiala
- izdelam enostavno sončno uro
- naredim preprost filter za vodo
- naredi mleseno orodje
- spletem košaro
- naredim Robinzonov koledar

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Čer je možno, naj člani v času izvajanja praktičnih dejavnosti prespijo na prostem.

Rolar 1

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš vsaj v obdobju enega meseca in sicer na vodovih srečanjih in na vodovem ali rodovem "izletu" po naselju.

Katere veščine so nadgradnja te:

Rolar 2

Kaj moram znati:

- poznam in uporabljaj zaščitno opremo (ščitniki za dlani, komolce, kolena in čelada);
  - poznam pravila obnašanja pri vožnji z rolerji;
  - poznam nekaj iger na rolerjih;
  - poznam več vrst športnega udejstvovanja na rolerjih (hokej, hitrostno rolanje...).
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Smide, K., (2005): Rolanje: sproščeni in vitki: zabava na osmih kolesčkih: z nasveti za začetnike: Delo Revije

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem, kako se pravilno namestiti rolerje
- pokažem drsalni korak
- pokažem, kako se zaustavi z nožno zavoro
- pokažem, kako se pravilno shrani in vzdržuje rolarje
- sodelujem na spretnostnem tekmovanju z rolarji (poligon)

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- z vodom se udeležim krajšega izleta po naselju
- S starši grem na izlet, na katerem z rolarji prevozi vsaj 5 km

Kako mi bo ta veščina koristila:

Uživam v rolanju in poskrbim za varnost pri rolanju.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Člani, ki osvajajo veščino Rolar lahko v zimskem času osvajajo tudi veščino drsalec. Veščina rolar je primerna tudi za spoznavanje s tekom na smučeh.

Sankač

Za katero starost je prilagojena: 6 - 8 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš po nekaj vodovih srečanjih in udeležbi na sankoškem izletu.

Katere veščine so nadgradnja te:

Smučar, Kolesar, Rolar, Drsalec

Kaj moram znati:

- poznam nastanek ter uporabo vprežnih in vlečnih sani skozi zgodovino;
  - poznam primerno zaščitno opremo (obvezna čelada);
  - poznam nevarnosti in pravila obnašanja na sankališču in jih tudi upošteva;
  - vem, da so na sankališču običajno tudi smučarji in vem kako se gibljejo;
  - vem, kje je njegovemu domu najbližji hrib, kjer se sankajo otroci;
  - vem, kako se pravilno vzdržuje in shranjuje sani.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Osnove sankanja na naravnih progah. Gregor Habjan, 1999

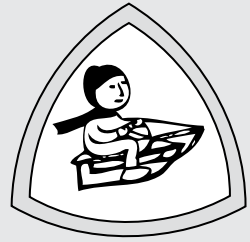
V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem znanje spuščanja s sanmi in obvladovanja sani (smer, hitrost, zavoj, ustavljanje,...)
- opazujem in sem pozoren na druge sankoške
- pokažem ustrezno sankoško opremo
- sodelujem pri pripravi in ureditvi sankališča

Kako mi bo ta veščina koristila:

Varno uporabljam in vzdržujem sanke.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (vsaj 1):

- sodelujem v igrah na saneh (slalom, lovljenje s sanmi,...)
- udeležim se vodovega/družinskega/rodovega zimskega izleta ali zimovanja rodu

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina se izvaja na vodovih srečanjih, na vodovem ali rodovem sankoškem izletu ter na zimovanju. Za osvajanje veščine se lahko vodnik dogovori tudi s starši, ki lahko na sankoškem izletu preverijo zahteve.

Zaželeno je, da ima član svoje sani.

Smučar

Za katero starost je prilagojena: 7 - 9 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Alpski smučar

Kaj moram znati:

- poznam pravilno dolžino smuči za svojo starost;
  - poznam in uporablja pravilno opremo (čelada je obvezen del smučarske opreme);
  - poznam in upošteva FIS pravila obnašanja na smučišču;
  - poznam načine vzdrževanja in hranjenja smučarske opreme.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Jakomin, D., Pišot, R. (1997). Od prvih korakov na snegu do zavojev (Videoposnetek). Koper: samozaložba.
- Pišot, R., Murovec, S., Gašperšič, B., Sitar, P. Janko, G. (2000). Šola smučanja 2000+. Ljubljana: SZS, Zveza učiteljeve in trenerjev smučanja Slovenije.
- Pišot, R., Videmšek, M., Videmšek, D. (2004). Smučanje je igra. Ljubljana: Združenje učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije.
- Videmšek, D. Gašperšič, B., Videmšek, M. (2000). Varno in igraje na smuči. Ljubljana: ZUTS Slovenije

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- sam si namestim smuči, palice, smučarske čevlje in čelado;
- pokažem pravilno vstajanje, obračanje in vzpenjanje po hribu na različne načine;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam se varno smučati po manj zahtevnih smučarskih progah in se dobro počutim pozimi v naravi.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- pokažem vijuganje s pomočjo klinastega zavoja in klinastih lokov;
- prevozim poligon z različnimi zahtevami (vijuganje, počep, skok, zaustavljanje);
- pokažem rabo vlečnic in sedežnic v spremstvu odrasle osebe.

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- sodelujem pri igrah na snegu, pri katerih uporabljamo smuči;
- napravim obrambni zid in se grem ciljanje s kepami;
- skupaj s člani voda napravim iglu.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če je možno, naj praktične zahteve vodnik izvede na smučarskem izletu; primerno je tudi smučarsko zimovanje. Vsekakor pa lahko preizkus napravijo tudi na bližnjem hribu.

Če veščino osvaja le nekaj članov, lahko preizkus sposobnosti zaupamo tudi staršem.

Uporabnik noža

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš na izletu ob predhodni pripravi (eno vodovo srečanje za izbiro noža in drugo, ko svojo novo pridobitev na vodovem srečanju pokažeš).

Katere veščine so nadgradnja te:

Vrvar, Kuharski vajenec

Potrebno znanje/vedenje:

- vem, kako deluje preklopni (žepni) nož (vzmet, ki preprečuje naključno odpiranje in zapiranje noža, brez zaklepanja in z zaklepanjem)
  - se zaveda, da nož ni igrača ampak orodje, namenjeno predvsem za rezanje
  - poznam pravila za varno uporabo noža (pravilno odpiranje in zapiranje noža, smer rezanja, možna smer zdrsa, varnost prisotnih, odlaganje odprtega noža ...)
  - vem, kako je treba držati odprt nož, ko ga podaš prijatelju
  - poznam osnovne načine rezanja
  - vem, kako mora vzdrževati nož (čiščenje, mazanje, shranjevanje)
  - poznam postopek prve pomoči v primeru ureznine
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Vozli in pionirski objekti, ZTS, 2001
- Revija Tabor, september 2011 do julij-avgust 2012, rubrika Taborniški nož

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam pravilno izbrati in varno uporabljati žepni nož.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- S pomočjo svojega žepnega noža:
  - pravilno odrežem leskovo palico (način rezanja, izbira, mesto rezanja, čim manj škode v naravi) in jo pripravi za peko nad ognjem (hrenovka, twist ...)
  - odrežem debelejšo vrv
  - razrežem jabolko in ga olupim (lahko tudi krompir) ter namaže namaz na kruh
- Predstavim načine za varno prenašanje noža (da se nož ne odpre, da je na suhem in da se ga težje izgubi).
- Prikažem uporabo večjih kuhinjskih nožev: npr. narezati kruh (pri tem pravilno in varno reže).

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- odrežem kos palice in izrežljam nekaj poljubnih okraskov
- izdelam preprosto maketo pionirskega objekta z uporabo noža in vrvi

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik mora eno vodovo srečanje posvetiti izbiri noža. Lahko organizira predstavitev (razstavo) nožev, ki si jih člani ogledajo. Pomembno je, da MČ uporablja tak nož, ki ga zmore brez napora odpreti in zapreti in ki ni pretežek ali preneroden.

Pri delu z nožem mora vodnik vsakega posebej budno opazovati in opozarjati na nepravilno rabo ali nevarnosti. S prakso bodo člani hitro obvladali varno rabo noža.

Nož naj vsak član označi (če je možno nanj napiše ime ali ga kako drugače označi). Nož je tudi dragocenost, zato je potrebno skrbeti zanj.

Uporabnik računalnika

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Vodov kronist, Poznavalec fotografije,
Poročevalec, Računalničar

Potrebno znanje/vedenje:

- vem, kaj je osebni računalnik, pozna njegove sestavne dele in njihov namen
  - poznam računalniške programe za različne namene (brskanje po svetovnem spletu, upravljanje z elektronsko pošto, oblikovanje besedil in seznamov, obdelovanje fotografij, videa in zvoka, risanje...)
  - poznam taborniški spletni portal (ve kje so objavljene novice, stare številke revije Tabor, koledar akcij ...).
-

Kje to lahko izvem:

Na spletu:

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- na internetu pregledam in ocenim rodovo stran (ali kakšnega drugega, ki stran ima) ter predlagam izboljšave
- pokažem, kako se najdem v programih za brskanje po spletu (urejanje povezav, tiskanje, nalaganje fotografij, ...).
- pokažem poznavanje enega programa ali spletnega mesta za upravljanje z elektronsko pošto (urejam kontakte, poznam funkciji posredujej/odgovori ...)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam sestavne dele računalnikov in jih znam vsakodnevno uporabljati za različne namene.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- v enem od programov obdelam (izboljša, združi, razreže) različne fotografije ali video posnetke (svojega voda, tabornikov) in jih prikažem svojemu vodu
- v urejevalniku besedil naredim imenik članov svojega voda (ime in priimek, mobilni telefon, domačni naslov, elektronski naslov, rojstni dan)

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- pokažem znanje rabe klepetalnih programov (MSN, Skype, Google talk in drugih ...)
- pokažem prenos fotografij ali glasbe z mobilnega telefona ali USB ključka na računalnik
- s pomočjo računalnika oblikujem vabilo na vodov izlet
- odgovorim na taborniško anketo na spletu

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina je še posebej primerna za vse, ki preveč časa na računalniku igrajo igrice. Če nam jih namreč uspe pripraviti do opravljanja veščine, bodo tako morda malce presedlali od igranja k bolj koristnemu ustvarjalnemu delu.

Vodič po kraju

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš na nekaj vodovih srečanjih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Vodič po terenu, Stezosledec, Vodič po slovenski naravi 1

Kaj moram znati:

- dobro poznam kraj v katerem živi (pomembne ulice, objekte kot npr. avtobusna postaja, lekarna..., potek prometa v mestu, nevarne prometne točke, urejenost kolesarskega prometa...);
  - znam usmeriti druge obiskovalce mesta/kraja, ko iščejo določeno točko;
  - poznam osnovne »družine« in oblike prometnih znakov, še posebej tiste, ki opozarjajo na nevarnost in tiste, ki obveščajo;
  - vem kaj narediti, če se v mestu/kraju izgubiš.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja), Lj. 2004 (Taborniški priročnik)
- Tabornikov priročnik. Lj. 1988. (Taborniški priročnik.)

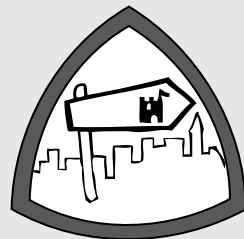
V šoli pri predmetu: Družba

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- na zemljevidu kraja pokažem najmanj 3 pomembne objekte (šola, zdravstveni dom, knjižnica, trgovina, policija, občina...) in opišem pot od doma do teh objektov.
- naredim preprosto skico svoje poti od doma do kraja, kjer imam vodova srečanja.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam okolico v kateri živim (se znajdem v njej), razvijem sposobnost orientiranja in opazovanja okolice.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- v vodu za ostale člane pripravim kviz o prometnih znakih

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- se udeležim tekmovanja v orientaciji po mestu/kraju (npr. fotoorientacija).
- na mobilnem telefonu nastavim aplikacijo "zemljevid" in se z njo orientiram po mestu/kraju.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vremenoslovec

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Meteorolog

Kaj moram znati:

- vem kaj je vreme
  - vem kaj je roža vetrov
  - poznam nekaj vremenskih pojavov in kako nastanejo (oblaki, dež, toča, sneg); poznam v katerih obdobjih so katera bolj izrazita;
  - poznam nevarnosti nevihte in močnega vetra
  - poznam razliko med vremenom in podnebjem
  - poznam značilnosti podnebjja v katerem živi (temperatura, oblačnost, vetrovi)
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Neukamp, Ernst, Oblaki in vreme : spoznajmo vremenske pojave, V Ljubljani : Cankarjeva založba, 2000
- Vreme / Margaret Hynes ; [prevedla Urška Pajer, Tržič : Učila International, 2011
- Nevarno vreme / H. Michael Mogil, Barbara G. Levine, Ljubljana : Mladinska knjiga, 2011

Na spletu:

- Vremensko društvo ZEVS: www.zevs.si

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- naštejemo nekaj vremenskih pojavov in kako ti vplivajo na naše življenje;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam vreme in vremenske pojave kot pomemben del naravnega okolja. Na podlagi opazovanja vremena planiram svoje dejavnosti v naravi.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- opišem, kaj je potrebno storiti (česa se je potrebno izogibati) pri nevihti s strelo in toči;
- en mesec redno spremljam podatke o vremenu in vremensko napoved (na radiu, TV, spletu);
- preučujem obnašanje živali pred spremembami vremena v lokalnem okolju in o ugotovitvah poročam na vodovem srečanju.

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- en mesec spremljam temperaturo zraka in na vodovih srečanjih poročam ali ta pada ali raste;
- v obdobju treh mesecev izmerim količino padavin
- obišče starejšega prebivalca kraja in se z njim/njo pogovorim o spremembah vremena (kako je bilo nekoč in kaj je sedaj drugače).

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če je kje v bližini (ali na šoli) vremenska postaja, naj se vodnik dogovori in organizira ogled (npr. mentor geografije na OŠ, Urad RS za meteorologijo ...).

Zbiralec

Za katero starost je prilagojena: 8 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

V kolikor zbiraš neke predmete že dalj časa, je mogoče večino osvojiti v zelo kratkem času (enem do dveh tednih). Sicer usvajanje večine traja vsaj dva meseca oziroma toliko časa, da bo zbirka predmetov dovolj velika.

Katere veščine so nadgradnja te:

Vodov kronist

Kaj moram znati:

- vem zakaj zbiramo različne predmete
  - vem na kakšen način jih urejamo
  - ima urejeno zbirko z nekega področja: znamke, denar, razglednice, našitki, prtički, pločevinke, značke, nalepke, časopisne izrezke na določeno temo ...;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Romeo Štrkl (2009), The Who : zgodba o zbirateljstvu, Maribor : Subkulturni azil
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- na vodovem srečanju predstavim svojo zbirko, ki mora vsebovati najmanj 30 različnih predmetov (30 različnih znamk, razglednic...). Bolj podrobno predstavim 10 predmetov iz svoje zbirke, ki so po mojem mnenju najbolj pomembni. Povem, zakaj so zame pomembni in kje sem jih dobil-a;
- članom voda razložim:
  - zakaj sem se odločil-a za zbiranje;
  - kdo me je navdušil za zbiranje;
  - kdaj sem pričel-a z zbiranjem;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Z zbiranjem različnih predmetov razvijam svojo sistematičnost in urejenost.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- kako sem se lotil-a urejanja zbirke;
- kako mislim dopolnjevati svojo zbirko;
- kako velika bi lahko bila moja zbirka čez tri leta;

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- obiščem muzej in se seznanim z različnimi muzejskimi zbirkami - o tem poročam na vodovem srečanju;
- seznanim se s poklicem kustosa/kustosinje v muzeju;
- pripravim razstavo svoje zbirke za rod ali širše;
- o svoji zbirki napišem krajši članek za rodovo glasilo;

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj članom razloži, da mora zbirka imeti nek pomen – zakaj zbirajo določene predmete, iz kod izhajajo. Naj člani ne zbirajo nekih predmetov samo zato, da imajo neko zbirko, ki nima pomena.

Zeliščar 1

Za katero starost je prilagojena: 9 - 10 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Zahteve večšine lahko opraviš v spomladansko-poletnem delu leta. Velik del praktičnih zahtev lahko opraviš na taborjenju.

Katere veščine so nadgradnja te:

Zeliščar 2

Kaj moram znati:

- poznam uporabna zelišča in njihovo uporabo (prava kamilica, meta, bezeg, lipa, šipek, materina dušica ...);
  - vem, katere dele rastlin lahko nabiramo za uporabo;
  - vem, kje smem nabirati zelišča, da so uporabna (ne ob cestah in parkih);
  - vem, da sme nabirati le zelišča, ki jih dobro poznam, ker obstaja nevarnost zamenjave z neužitnimi ali strupenimi zelišči.
  - poznam simptome pri zastrupitvi s hrano in kaj je potrebno v takem primeru storiti
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Kovač: Zelišča male čaravnice. Državna založba Slovenije, 2002.
  - Kayser: V gozdu in na travniku. Tehniška založba Slovenije, 1999.
  - Bohinc: Slovenske zdravilne rastline. Mladinska knjiga 1983.
-

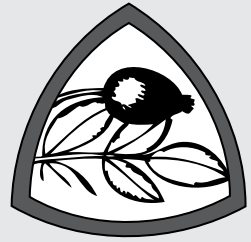
V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- nabere vse tri različna zelišča in iz njih skuham čaj;
- nabere zelišča in jih posušim ter pravilno shranim;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam nekaj dobro znanih rastlin za prehrano in zdravje in jih znam tudi uporabiti.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- izdelam sirup iz bezgovih cvetov;
- predstavim najpomembnejše predstavnike strupenih rastlin, ki jih lahko zamenjamo za užitne;
- predstavim, kaj je potrebno storiti pri zastrupitvi s hrano.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- preberem vsaj 5 zgodb o Čarovnici Lenčki;
- izdelam sirup iz smrekovih vršičkov;
- nabere zelišča, ki jih uporabi pri kuhanju na taborjenju (materina dušica, origano);
- v lončkih ali na vrtu vzgojim nekaj zelišč;
- nabere borovnice, gozdne jagode, maline ... in iz njih pripravim sladico.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

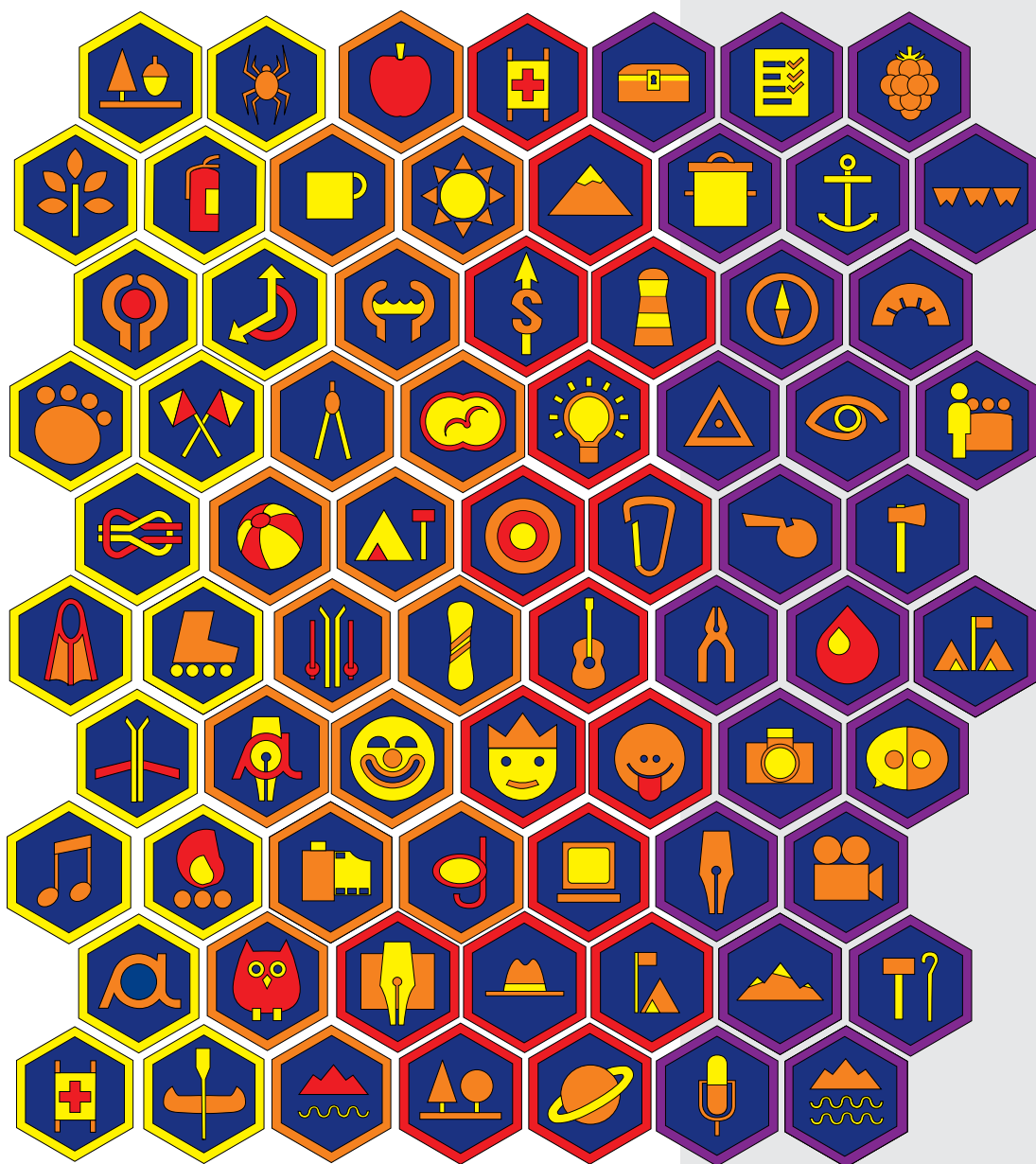
Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj navduši člane voda za opazovanje in spoznavanje rastlin. Njihova uporabnost je pri tem dodatna motivacija. Zelo pomembno je, da se člani naučijo, da je večina rastlin neužitnih ali celo strupenih, zato se jih sme uporabljati samo v prisotnosti odrasle in izkušene osebe.

Zaželeno je, da član predhodno osvoji veščino Kmetovalec 1.

VEŠČINE ZA GOZDOVNIKE IN GOZDOVNICICE

Alpski smučar

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščina opraviš v zimskem času na smučarskem zimovanju, vodovem ali rodovem smučarskem izletu.

Katere veščine so nadgradnja te:

Nordijski smučar, Deskar

Kaj moram znati:

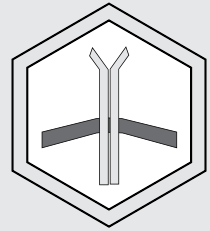
- poznam različne discipline alpskega smučanja in naštejem kakšnega slovenskega tekmovalca/ko v alpskem smučanju
  - poznam osnovno smučarsko opremo in jo znam vzdrževati (obnova drsne ploskve, ostrenje robnikov, hramba smuči)
  - poznam FIS pravila o obnašanju na smučišču
  - znam se primerno zavarovati pred mrazom in zaščititi pred soncem
  - znam opisati bloškega smučarja
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Jakomin, D., Pišot, R. (1997). Od prvih korakov na snegu do zavojev (Videoposnetek). Koper: samozaložba
- Pišot, R., Murovec, S., Gašperšič, B., Sitar, P. Janko, G. (2000). Šola smučanja 2000+. Ljubljana: SZS, Zveza učiteljeve in trenerjev smučanja Slovenije
- Pišot, R., Videmšek, M., Videmšek, D. (2004). Smučanje je igra. Ljubljana: Združenje učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije
- Videmšek, D. Gašperšič, B., Videmšek, M. (2000). Varno in igraje na smuči. Ljubljana: ZUTS Slovenije

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Kako mi bo ta veščina koristila:

Izpopolnim tehnike smučanja, pravilno uporabljam smučarsko infrastrukturo in se na smučišču obnašam pravilom primerno.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem pravilen način ogrevanja pred začetkom smučanja
- pokažem osnovne elemente alpskega smučanja (pravilen položaj na smučeh, zaustavljanje, vstajanje po padcu, obrat na mestu)
- pokažem klinasto vijuganje, osnovno vijuganje, hitro vijuganje in zavoje v širokem hodniku, ki jih izpeljem po robniku,
- pokažem pravilno rabo vlečnic in sedežnic

Izbirne dejavnosti (vsaj 1):

- udeležim se kakšnega tekmovanja v alpskem smučanju
- na smučeh sodelujem pri igrah na snegu (npr. šaljivo spretnostno tekmovanje)

Kdo mi prizna veččino:

Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 3 leta aktivno trenirajo alpsko smučanje.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik lahko organizira vodov smučarski izlet. Predhodno je potrebno znanje osnov smučanja (varen spust po smučišču).

Če v vodu le nekaj članov osvaja veččino, se za opravljanje veččine vodnik dogovori s starši.

Astronom

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš približno tri mesece in v času večdnevne akcije (taborjenja).

Katere veščine so nadgradnja te:

Navtik, Topograf, Orientacist

Kaj moram znati:

- vem, kaj je astronomija, kaj preučuje, kako se je razvijala skozi zgodovino in s čim se ukvarja v sodobnem času;
  - poznam astronomske pojme oz. pojave (nebesna kroglja, solsticij, ekvinokcij, kulminacija, konjunkcija, opozicija, ekliptika, mrk ...);
  - poznam različna nebesna telesa in njihove lastnosti (zvezda, planet, luna, satelit, komet, asteroid, meteoroid, meteor, meteorit, črna luknja, supernova ...);
  - poznam nekaj vrst opazovalnih naprav in glavne razlike med njimi;
  - poznam delovanje plimske sile in njene posledice (primer Zemlje in Lune);
  - poznam planete našega osončja in njihove posebnosti;
  - vem, kako nastaneta sončev in lunin mrk;
  - poznam problem svetlobnega onesnaževanja.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Ekrutt, J. Zvezde : karte, risbe in fotografije zvezd. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1990. Sprehodi v naravo

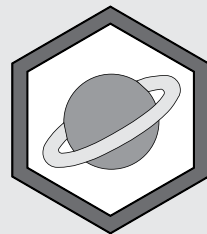
V šoli pri predmetu: Izbirni predmet "Astronomija"

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- za vod ali udeležence tabora ali kake druge akcije pripravim opazovanje nočnega neba in objektov, ki

Kako mi bo ta veščina koristila:

Pravilno razložim različne nebesne pojave in jih smiselno upoštevam vsakdanjem življenju. Poznam probleme svetlobnega onesnaženja okolja.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

so takrat vidni – pri tem pokažem poznavanje zvezd in ozvezdij, orientacijo po njih in upravljanje z opazovalnim inštrumentom.

- opazujem poletno in zimsko nočno nebo in na njem prepoznam vsaj 7 ozvezdij, ki jih znam poiskati s pomočjo zvezdne karte. Po imenu poznam tudi najsvetlejše zvezde opazovanih ozvezdij.
- izdelam modele Sonca (svetilka), Zemlje in Lune ter z njim prikažem nastanek sončevega in luninega mrka in delovanje plimske sile.
- naredim preprosto sončno uro in razložim njene pomanjkljivosti.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- s teleskopom opazujem Jupiter in njegove lune.
- z daljnogledom opazujem Luno in razloži, zakaj vedno vidimo isto stran Lune.
- obiščem astronomski observatorij ali astronoma in si ogledam nebo skozi teleskop.
- obiščem planetarij.
- opazujem lunin mrk.
- z računalniškim programom (dostopnim na spletu) izdelam lokalno zvezdno karto za določen dan in uro.
- se zavzemam za ohranitev temnega neba

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vsebina veščine zahteva kar nekaj dela in predanosti. V sklopu veščine bo moral član precej novo osvojenega znanja predstaviti tudi svojemu vodu, zato je pametno posvetiti kakšen dan oziroma večer izletu na svetlobno manj onesnaženo področje (izven mesta, na višini) ali pa se opazovanja nočnega neba lotiti na taborjenju oziroma kaki drugi akciji. Observatoriji in različna astronomska društva organizirajo tudi javna opazovanja neba, tako da je to idealna priložnost predvsem za tiste, ki nimajo svoje opazovalne opreme.

Zaželeno je, če član predhodno osvoji veščino Meteorolog.

BiPi (Svetko)

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš dva do tri mesece.

Katere veščine so nadgradnja te:

Govornik, Novinar

Kaj moram znati:

- poznam razloge za nastanek in razvoj skavtstva in gozdovnika
  - poznam kratek življenjepisa Ernesta T. Setona in Roberta B. Powella
  - poznam simboliko skavtske lilije
  - poznam osnovne podatke o skavtskem gibanju (poslanstvo, število članov, razširjenost po državah, razdeljenost po regijah)
  - poznam nekaj mednarodnih akcij (Jamboree, Moot, Roverway, Jota/Joti) in komu so namenjene
  - poznam taborniško prisego in zakone (na pamet)
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Tabornikov priručnik / [pripravila in uredila Ivo Štajdohar in Gregor Zupan ; ilustracije Jaka Bevk – Šeki, Ljubljana : Zveza tabornikov Slovenije, 2003

Na spletu

- <http://scout.org/en>

V šoli pri predmetu: Zgodovina, Geografija, Etika in družba

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- predstavim nekaj osnovnih podatkov o taborništvu skavtu iz tujine (v slovenščini in angleščini)
- naučim se nekaj običajnih besed/fraz (pozdrav, kako si kaj, prosim, hvala) v desetih različnih jezikih

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razširim poznavanje zgodovine skavtstva in gozdovništva in razvijem zavest o mednarodni dimenziji skavtstva danes. Kot član-ica bratovščine zastopam poslanstvo gibanja. Znam predstaviti organiziranost in delovanje ZTS tujim skavtom.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- napišem članek o kakšni akciji v angleščini (ali drugem tujem jeziku) in jo skupaj s fotografijami objavim na FB ali spletni strani ZTS (mednarodne strani);
- poiščem kakšen zanimiv citat BiPi-ja in ga predstavim ostalim članom voda

Izbirne dejavnosti (najmanj 3):

- ob dnevu ustanovitelja, BiPi-ja 22.februarja pošljem kakšno zanimivo sporočilo svojim skavtskim prijateljem iz drugih držav;
- preberem knjigo E.T. Setona Rolf Gozdovnik in predstavim svoje vtise o njej;
- zberem nekaj našitkov ali zamenjam rutico na mednarodni dejavnosti
- predstavim skavtskega prijatelja iz druge države članom voda (kje in kako ga je spoznal, kaj dela pri skavtih, kakšne hobije ima)
- povabim skavte iz tujine na svoje taborjenje ali se udeležim taborjenja v tujini
- prosim skavtskega prijatelja iz druge države, da mi pošlje kakšen recept, pesem z akordi, fotografije s kakšne skavtske dejavnosti...

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če hoče navdušiti člane, mora biti tudi vodnik odprt za sodelovanje s skavti iz drugih držav. Zato priporočamo sodelovanje na kakšni mednarodni dejavnosti v Sloveniji ali tujini.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Poznavalec taborniških šeg.

Bolničar 1

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš celo leto pri različnih dejavnostih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Bolničar 2

Kaj moram znati:

- vem, kako se pokliče center za obveščanje in kako se poroča o nesreči
  - ločim odrgnine, praske, vreznine od hujših krvavitev
  - vem, kako se ravna v primeru: krvavitve iz nosu, žulja, odrgnine, opekline, zvina gležnja, vbodnini, tujku v očesu, poškodbah z mrazom
  - prepoznam zlome, izvine, izpahe in pravilno ukrepam (da se ud ne premika, ampak samo imobilizira)
  - poznam položaj za nezavestnega in za bolnika v šoku
  - se znam zavarovati pred udarom strele v naravi
  - znam ukrepati ob pikih in ugrizih različnih živali (žuželke, kače, psi, divje živali)
  - poznam postopek nudenja prve pomoči v primeru utopitve (masiranje srca, umetno dihanje)
-

Kje to lahko izvem

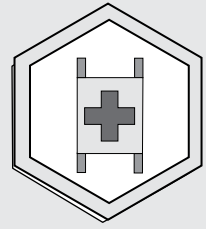
V knjigi:

- Prva pomoč: doma, na delu in v prostem času; Ljubljana, Cankarjeva založba, 1993
  - Webb Michael: Prva pomoč, Ljubljana, DZS 1998
  - Uroš Ahčan: Prva pomoč, priročnik za učence in dijake, RKS 2007
  - Tabornikov priročnik, ZTS 2001
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem kako bi sterilno povil rano;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam ukrepati v primeru nesreče, nuditi prvo pomoč pri različnih poškodbah in se zaveda pomena hitrega in pravilnega ukrepanja v primeru nesreče.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- pokažem, kako bi zaustavil manjšo ali večjo krvavitev;
- znam uporabiti priročna sredstva pri začasni imobilizaciji – taborniške rute, deščice, veje);
- imam osebno prvo pomoč in jo na dejavnosti v naravi vedno vzamem s seboj
- pokažem, kako bi ukrepal v primeru nesreče

Kdo mi prizna veščino: Vodnik ob prisotnosti medicinca.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

To veščino naj usvaja čim več članov voda.

Praktičen del veščine lahko člani osvojijo na taborjenju kot pomočniki medicinca

Predhodno mora član-ica osvojiti veščino Rešilko 2. Lahko so zahteve predhodne stopnje vključene v veščino Bolničar 1.

Bolničar 2

Za katero starost je prilagojena: 13 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš celo leto pri različnih dejavnostih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Medicinec

Kaj moram znati:

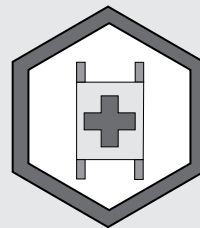
- poznam večino poškodb, do katerih lahko pride pri izvajanju taborniškega programa (v naravi);
- jih znam razvrstiti v različne skupine (npr. odrgnine, zlomi, krvavitve...);
- ločim med poškodbami in bolezenskimi stanji
- poznam znake izčrpanosti zaradi vročine in sonca, poškodbe zaradi mraza in električnega toka
- poznam pravilne položaje za nezavestnega, šokiranega, pri poškodbah glave, trebuha, prsnega koša, udov;
- poznam znake dehidracije;
- poznam različne vrste opeklin in njihovo stopnjo
- poznam znake sončarice in toplotnega udara;
- poznam znake zastrupitve s hrano;
- poznam postopek pri poškodbah z električnim tokom;
- poznam postopek v primeru zastrupitve z ogljikovim monoksidom;
- poznam vsebino torbice prve pomoči

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Prva pomoč: doma, na delu in v prostem času; Ljubljana, Cankarjeva založba, 1993
- Webb Michael: Prva pomoč, Ljubljana, DZS 1998
- Temeljni postopki oživljanja: internetna stran
- Uroš Ahčan: Prva pomoč, priročnik za učence in dijake, RKS 2007
- Tabornikov priročnik

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam nuditi prvo pomoč pri različnih poškodbah, do katerih lahko pride na taborniških akcijah. Znam uporabiti sanitetni in druge materiale za oskrbo poškodb.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem, kako se s pritiskom na žilo zaustaviti krvavitev.
- pokažem, kako se oskrbi hudo krvavitev s kompresijsko obvezo.
- pokažem, kako se namesti poškodovanca v pravilni položaj (nezavesten, šokiran, poškodba glave, trebuha, prsnega koša, udov).
- pokažem postopek oživljanja: masaža srca in umetno dihanje.
- pokažem kako se oskrbi opekline, pik kače, vbodnino;
- pokažem, kako se odstrani klopa, tujka v očesu, ušesu in nosu;
- pokažem, kako se imobilizira zlome nadlahtnice, podlahtnice, golenice, stegnenice, ključnice, prstov;
- pokažem uporabo trikotne rute pri obvezovanju roke, noge, glave in kolena, vešala za roke;
- osebno torbico za prvo pomoč vedno nosim s sabo na taborniške akcije;
- pomagam medicincu na taborjenju pri oskrbi poškodb.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

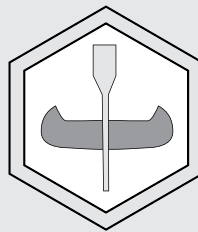
Gozdovniki in gozdovnice naj aktivno sodelujejo in pomagajo sebi in drugim članom v vodu na vseh taborniških akcijah. Praktične stvari večkrat ponovite in obnovite. Ne pozabite na komplet prve pomoči na vsaki vodovi akciji.

Za pomoč lahko prosite splošnega zdravnika ali višjo medicinsko sestro, ki naj veščino tudi potrdita.

Član mora predhodno osvojiti veščino Bolničar 1. Lahko so zahteve predhodne stopnje vključene v veščino Bolničar 2.

Čolnar

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v pol leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Vodič po slovenski naravi 1, Svetilničar, Navtik

Kaj moram znati:

- poznam različne veslaške tekmovalne discipline in naštejem kakšnega slovenskega tekmovalca/tekmovalko v tem športu.
  - poznam različne tipe in oblike čolnov (kajak, kanu, gumjasti čoln, rečni brod, pletna, gondola, jadralni čoln, rešilni čoln ...)
  - poznam materiale iz katerih so narejene in kakšne so prednosti in slabosti različnih
  - vem kaj je nosilnost čolna
  - poznam osnovna pravila obnašanja na čolnu
  - poznam osnovno varnostno opremo in njeno uporabo
  - poznam postopke reševanja oseb iz vode
  - poznam značilnosti plovbe po različnih vodah: rekah, jezerih, morjih
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Verne Huser (2001), River running : canoeing, kayaking, rowing, rafting, Seattle (WA) : The Mountainers Books
- Simončič T. (1999), Osnove veslanja z enolistnim veslom, Ljubljana, Arx

Na spletu:

- <http://www.veslaska-zveza.si/>
- http://www.slovenia-heritage.net/tp/tematska_pot_splosno.asp?id_meta_type=69

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam samostojno uporabljati in upravljati čoln na mirnih vodah. Lahko sodelujem pri spustu na tekoči vodi brez brzic in jezov. Poznam načine potovanja po različnih vodah.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- poimenujem in pokaže osnovne dele čolna
- pokažem vstopanje v čoln in izstopanje iz čolna
- pokažem enakomerno razporejanje teže po čolnu
- pokažem pravilno uporabo rešilnega jopiča in čelade (in vem zakaj si ga moram nadeti)
- pokažem kako bi ravnal, če bi se čoln prevrnil
- pretvorim dano razdaljo v km v navtične milje ali obratno; pretvorim dano hitrost v vozlih v km/h

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- pokažem pravilno tehniko veslanja in krmarjenja kanuja
- pokažem kako se prečka brzice oziroma jezove (na reki)
- pokažem kako se vesla čoln pri zmernem vetru in velikih valovih (na morju ali jezeru)
- se udeležim veslaškega tekmovanja
- se udeležim spusta z gumijastim čolnom (raftom) po reki

Kdo mi prizna veščino: Vodnik. Veščino vodnik lahko brez preverjanja prizna tistim, ki več kot 3 leta trenirajo veslanje.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri izvajanju praktičnih dejavnosti, naj obvezno sodeluje izkušena odrasla oseba.

Pogoj je obvezno znanje plavanja v vsaj enem plavalnem slogu (preveriti). Obvezno je tudi predhodno osvojena veščina Bolničar 1.

Čuvaj ognja

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec gozda 2, Nastanjevalec 1

Kaj moram znati:

- poznam elemente gorenja (požarni trikotnik; vnetljiva snov, kisik, toplota);
  - poznam razliko med gorljivimi in negorljivimi snovmi, pozna visoko vnetljive snovi;
  - pozna mrzlične oblike ognjev in njihovo uporabnost;
  - poznam različne načine prižiganja ognja (vžigalnik vžigalice, kresilo, lupa, lok...) ter prednosti in slabosti posameznih načinov;
  - vem, kako izbrati pravi prostor za kurjenje ognja, kako ga zavarovati;
  - poznam poklic gasilca;
  - poznam različne vrste gasilnih aparatov (voda, pena, prah, ogljikov dioksid) in drugih sredstev za gašenje (npr. požarna metla, ročnik, vedro s peskom ali vodo...);
  - poznam postopke obveščanja (klic na pomoč) in nudenja prve pomoči.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Vozli in pionirski objekti, ZTS, 2002
- Tabornikov priročnik, ZTS, 2003

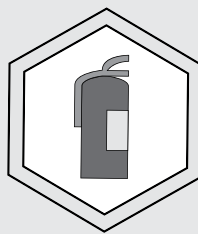
V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika, Gospodinjstvo

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- prižgem ogenj najmanj na tri načine (vžigalice, kresilo, lupa...)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Varno prižgem ogenj v različnih okoliščinah in letnih časih, znam uporabljati osnovno gasilsko opremo in preprosta sredstva za gašenje požara.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- prižgem ogenj v dežju (izbira netiva, sredstva za prižiganje (vodoodporne vžigalice, kresilo);
- v objektu, kjer ima vodova srečanja/na zimovanju ali taborjenju pregledam kako je poskrbljeno za požarno varnost: alarmiranje v primeru požara, označbe zasilnih izhodov, kje so nameščena gasilna sredstva;
- izvedem požarno vajo (simulacija požara v objektu ali na taborjenju);
- na taborjenju organiziram »požarno stražo«, skrbim za večni in druge odprte ognje v taboru;
- pokažem gašenje goreče osebe in oskrbo poškodovanca z opeklinami po obrazu.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- pokažem uporabo gasilnega aparata na prah;
- preverim, kako je s požarno varnostjo doma. O tem seznanim tudi ostale družinske člane;
- obiščem prostovoljno gasilsko društvo v kraju in se seznanim z njihovim delom in opremo;
- organiziram tekmovanje, na katerem se preverjajo gasilske spretnosti (lahko v sodelovanju z gasilskim društvom);

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj se poveže z gasilskim društvom, saj bodo z veseljem pomagali k večji ozaveščenosti in požarni varnosti.

Zaželeno je, da ima član osvojeno veščino Civilna zaščita.

Deskar

Za katero starost je prilagojena: 11 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino izvajaš v zimskem času na smučarskem zimovanju, vodovem ali rodovem smučarskem izletu.

Katere veščine so nadgradnja te:

Med večinami ni nadgradnje. Vsekakor pa lahko znanje deskanja na snegu nadgradiš z deskanjem na rolki, deskanjem na valovih, deskanjem z jadrom (surfanje) in zmajem (kajting).

Kaj moram znati:

- poznam različne discipline deskanja (paralelno deskanje, kros, prosti slog) in našteje kakšnega slovenskega tekmovalca/ko v deskanju
  - poznam osnovno deskarsko opremo in jo znam vzdrževati (obnova drsne ploskve, ostrenje robnikov, hramba)
  - poznam razliko med opremo za prosti in tekmovalni slog
  - poznam FIS pravila o obnašanju na smučišču
  - znam se primerno zavarovati pred mrazom in zaščititi pred soncem
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Platiše J., Slovenija snowboarding almanah

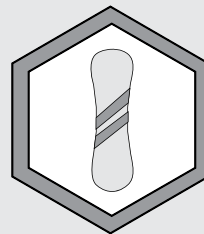
V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem osnovne elemente deskanja (pravilen položaj na deski, zaustavljanje, vstajanje, obrat na mestu)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam deskati na snegu, uporabljati smučarsko infrastrukturo in se primerno obnašati na smučišču.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- pokažem drsenje po obeh robnikih in zavoje v ozkem in širokem hodniku, ki jih izpeljem po robniku
- pokažem uporabo žičnic in sedežnic

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- na deski sodelujem pri igrah na snegu
- udeležim se šaljivega tekmovanja na zimovanju (taborniška olimpiada)
- udeležim se tekmovanja v deskanju

Kdo mi prizna veščino: Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 3 leta aktivno trenirajo alpsko smučanje.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Člani se lahko udeležijo tudi deskarskega tekmovanja, ki lahko organizirate v rodu.

Pri izvajanju se lahko za pomoč obrnejo tudi na starše (preverjanje kriterijev).

Jezikač

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš približno en mesec.

Katere veščine so nadgradnja te:

Prevajalec, Govornik, Animator, Vodič po slovenski naravi 2

Kaj moram znati:

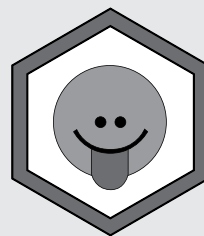
- razmem besedila, napisana v izbranem tujem jeziku;
  - poznam besede, slovnična in stavčna pravila tujega jezika
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Slovar skavtskih izrazov; ZTS 1995
- večjezični, dvojezični in enojezični slovarji - spletni slovarji (slovenščina-tuji jeziki, tuji jeziki-slovenščina, tuj jezik-tuj jezik in Slovar slovenskega knjižnega jezika)
- slovnica in pravopis (slovenska in tujejezična)
- učbeniki tujega jezika, filmi v tujem jeziku (na DVD-jih), literarna dela v tujem jeziku, knjige, ki so povezane s kulturo (glasba, kuhinja, ples, literatura, praznovanja, tradicije, vsakodnevne navade, umetnost, zgodovina ...) naroda, ki govori izbrani tuji jezik
- Benedik, Alenka: False friends: slovensko-angleški slovar lažnih prijateljev, Ljubljana: Cankarjeva založba, 2004

V šoli pri predmetu: Materni jezik na območjih manjšin (italijanščina, madžarščina), tuji jezik (angleščina, nemščina, francoščina in drugi)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Nadgradim znanje določenega tujega jezika na nivoju ustnega izražanja in slušnega razumevanja, pisnega izražanja in bralnega razumevanja. Sposoben sem komunicirati z ljudmi iz druge države v izbranem tujem jeziku.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- opravi 10-minuten pogovor v tujem jeziku s starejšim članom rodu, ki obvlada ta jezik (lahko na temo, ki jo izbere gozdovnik ali gozdovalnik).
- napišem krajši prispevek v tujem jeziku za rodovo glasilo (1/4 A4 strani oziroma 700 znakov s presledki). Če v rodu ni rodovega glasila, napišem in pošljem pismo ali elektronsko sporočilo starejšemu članu rodu, ki obvlada ta jezik.
- preberem članek iz kakšne skavtske revije (e-časopisi) v tujem jeziku, nato pa v maternem jeziku predstavim njegovo vsebino na vodovem srečanju.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- naučim ostale člane voda 10 besed/fraz, ki so povezane s taborništvom, ki jih ostali še ne poznajo (rod, vod, MČ in GG družina, PP klub, grče, taborjenje, zbor, izlet, vodnik, rutka, našitek, kroj ...).
- če več tabornikov govori ta tuji jezik, se na taboru ali izletu pol dneva pogovarjam z njimi v tem jeziku.
- ogledam si film v tujem jeziku (brez prevoda v maternem jeziku – to je najlažje izvesti pri ogledu filma na DVD-ju) in o vsebini seznanim sočlane in vodnika na vodovem srečanju.
- s pisnimi prispevki sodelujem na tujejezičnem forumu (starejšemu članu, ki obvlada ta jezik, posreduje povezavo – link na forum).
- na vodovem srečanju v 15 minutah predstavim enega ali več vidikov kulture, ki je povezana s tujim jezikom: glasba, kuhinja, ples, literatura, praznovanja, tradicije, vsakodnevne navade, umetnost, zgodovina ...
- v internetni klepetalnici (MSN, Skype, Google talk ...) si v tujem jeziku dopisujem z vrstniki, ki izbrani tuji jezik govorijo kot materni jezik; pogovor natisnem in ga predstavi vodniku.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj člane navduši za teme v tujem jeziku, ki so povezane s taborništvom, na primer: pogovor naj vsebuje taborniško tematiko, prispevek, ki ga napiše in besedilo, ki ga prebere, naj bosta v zvezi s taborništvom, dopisuje naj si s tabornikom iz tujine in obišče tujejezični taborniški forum.

Kitarist

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš vsaj pol leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Animator

Kaj moram znati:

- poznam osnove glasbene teorije (note, akordi);
  - poznam dele kitare in njenih lastnosti;
  - znam postaviti roke in prste na kitari;
  - poznam različne ritme in načine igranja (s prsti, trzalico, dušenje strun, z in brez naslona);
  - poznam slovenske in tuje popularne in taborniške pesmi;
  - vem kaj moram upoštevati pri nakupu sebi primerne kitare.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Kitara : priročnik za začetnike / Nick Freeth ; [prev. edla Hana Jurič], Tržič : Učila International, 2011
- Kitara [Glasbeni tisk] : akustična in električna / Louisa Somerville in Tim Pells ; urednika Cheryl Evans in Jenny Tyler ; ilustracije Kuo Kang Chen ... [et al.] ; iz angleščine prevedel Aleš Strajnar, Ljubljana : DZS, 1994

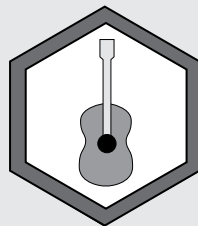
V šoli pri predmetu: Glasbena vzgoja, Glasbena šola (kitara)

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- uglašim kitaro z uglaševalcem in po posluhu;
- na pamet zaigram 10 poljubnih pesmi;
- zaigram 10 slovenskih taborniških pesmi po notah in/ali z akordi;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Na kitaro znam zaigrati domače in tuje pesmi ki jih pojemo ob taborniških večerih. S tem razvijam pozitiven odnos do glasbe.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- zaigram 5 tujih popularnih pesmi po notah in/ali z akordi;
- na taboru/zimovanju igram kitaro ob večernem programu (več večerov);
- na taboru/zimovanju skrbim za inštrument (ima etui ali kovček, pospravlja kitaro);

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- nastopim s svojo točko (ali kot spremljavo) na rodovi prireditvi;
- izdelam pesmarico za taborjenje ali zimovanje (10 – 20 pesmi);
- uglasbim pesem ali himno, ki je nastala v rodu;
- inštrument in igranje kitare predstavim mlajšim članom rodu (npr. čajanka voda MČ) in jih navdušim za petje in igranje inštrumentov.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 5 let aktivno obiskujejo glasbeno šolo (instrument kitaro).

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj se dogovori s starši, da članu omogočijo igranje (kupijo inštrument) in da vzpodbujajo pri vadbi igranja inštrumenta.

Zaželeno je, da član predhodno osvoji veščino Ljubitelj glasbe. Za osvajanje veščine mora imeti član svojo kitaro

---

Kmetovalec 2

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Najlažje veččino opravljaš preko vsega leta (v vsakem primeru pomlad in poletje).

Katere veščine so nadgradnja te:

Kuhar, Ekonom

Kaj moram znati:

- poznam poljščine, ki jih pridelujejo kmetovalci v okolici domačega kraja (vrste, sorte, način pridelave: sejanje ali sajenje, pobiranje pridelka, shranjevanje in uporaba);
  - poznam vrtnine, ki jo pridelujejo na vrtovih (vrste, sorte, način pridelave: sejanje ali sajenje, pobiranje pridelka, shranjevanje in uporaba);
  - poznam domače živali na kmetiji (pogoji za vzrejo, hrana, način razmnoževanja, njihov namen);
  - poznam razliko med intenzivnim kmetovanjem in ekološkimi kmetijami;
  - poznam problematiko uporabe gensko spremenjenih organizmov v kmetijstvu in vem, kako je to področje urejeno v Sloveniji;
  - poznam problematiko uporabe gnojil, herbicidov in pesticidov v kmetijstvu in njihov vpliv na okolje in naravo.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

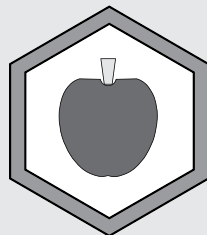
- Angleško kraljevo hortikulturno združenje: Enciklopedija vrtnarjenja. Slovenska knjiga, 1994.
- Revija: Sodobno kmetijstvo.
- Revija: Moj mali svet.

Na spletu:

- www.umanotera.org (nevladna organizacija).

V šoli pri predmetu: Naravoslovje, Gospodinjstvo

Kako mi bo ta veččina koristila:

Poznam življenje na kmetiji in kmečka opravila, kmetijske pridelke in živali, ki živijo na kmetiji. Znam pomagati kmetovalcu pri delu. Znam pridelati osnovne poljščine in vrtnine s čim manj vpliva na okolje in pripraviti obrok zdrave hrane.

Katera področja osebnega razvoja s to veččino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- vsaj pol dneva preživim na kmetiji in pomagam kmetu pri opravilih (spravilo sena, molža, pobiranje pridelkov, čiščenje hleva, sekanje drv, druga pomoč kmetu);
- preberem članek ali drugo literaturo s področja kmetijstva (npr: v povezavi z varovanjem okolja) in ga komentiram;
- pripravim si jed iz zelenjave ali sadja, ki ga dobim pri kmetu ali na tržnici.

Izbirne dejavnosti (najmanj 4):

- naredim košaro, strašilo ali kakšen drug izdelek, ki ga izdelujejo in uporabljajo na kmetiji.
- skrbim za vrt in sam pridelam vsaj dve vrtnini.
- naredim maslo ali skuto.
- sodelujem pri pripravi kolin.
- sodelujem na trgatvi ali pri obiranju sadja.
- obiščem tržnico in ugotovim od kod izvirajo vrtnine, ki jih prodajajo kmetje.
- obiščem eko tržnico in spoznam zahteve, ki jih morajo izpolnjevati pridelki, da jih lahko prodajajo na eko tržnici.
- pogovorim se s kmetom o neki kmečki tematiki in vsebino pogovora predstavim drugim tabornikom.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina sodi med zahtevnejše, saj je za njeno osvojitve potrebno veliko znanja. Najpomembnejši del veščine je praktični del, saj brez obiska kmetije in poznavanja dela na njej veščina izgubi smisel.

Kuharski vajenec

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš približno v dveh mesecih. Kuhaš lahko na večdnevnikih dejavnostih (taborjenje oziroma zimovanje), lahko pa člane voda povabiš k sebi domov in jim pripraviš obrok.

Katere veščine so nadgradnja te:

Kuhar, Kosobrin, Ekonom

Kaj moram znati:

- poznam več vrst sadja, zelenjave in mesa ter jih znam pri kuhanju tudi uporabiti;
  - poznam nekaj osnovnih vrst začimb in ve, h katerim jedem se jih dodaja;
  - poznam sestavine za kruh in proces peke kruha;
  - poznam osnovno kuhinjsko higieno – čistoča rok, pribora, posode in delovne površine;
  - znam pravilno določiti količino sestavin za pripravo obroka – testenine, meso, zelenjava, kruh itd.;
  - vem kdaj lahko kupi določeno sezonsko sadje in zelenjavo (glede na letni čas pridelave);
  - znam ločiti zdravo prehrano od nezdrave in pri sestavljanju jedilnika upoštevam predvsem zdravo prehrano;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

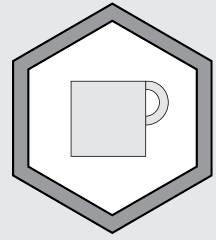
- Taborniški priročnik
- Revija Tabor, rubrika Kosobrinovi pripravki
- Gospodinjstvo, učbenik za OŠ

Na spletu:

- <http://kulinarika.net/>

V šoli pri predmetu: Gospodinjstvo

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam živila in njihovo uporabnost. Naučim se kuhati za manjšo skupino ljudi, npr. vod. Znam pripraviti zdrav obrok doma in v naravi.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- na dejavnosti
  - skuham kosilo za člane voda, ki je sestavljeno iz juhe, glavne jedi in sladice. Pri tem uporabim meso, različne vrste zelenjave in začimb ter sadje za sladico.
  - pred pripravo poskrbim za pravilno shranjevanje živil
  - pokažem dobro in pravilno pomivanje posode s čim manj porabe detergenta in vode;
  - pri vsaki pripravi obroka poskrbim za čistočo in pospravi odpadke za seboj;
- znam postaviti najmanj tri vrste ognjev in eno ognjišče, na katerem si pripravim preprost obrok;

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- doma zamesim kruh, ga speče ter prinesem na vodov sestanek.
- za rodovo čajanko (ali kakšno drugo priložnost) pripravim pecivo (priskrbim del potrebnega peciva) in čaj.
- člane voda naučim pripraviti neko novo jed (priskrbi recept, razloži potek, skupaj pripravijo jed).
- v naravi nabere rastline in sadeže in iz njih skuham čaj.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri pripravi obroka v naravi, naj vodnik poskrbi za izbiro prostora, kjer bo član kuhal, ga vodi in mu svetuje pri postavljanju ognjišča ter nadzira kuho. Pred pričetkom kuhe naj vodnik razloži o trajnosti, obstojnosti in kvaliteti živil (barva, vonj, okus, oblika). Vodnik poskrbi za varnost pri pripravi hrane.

Predhodno osvojena veščina Kuhar začetnik. Lahko so zahteve predhodne stopnje vključene v veščino Kuharski vajenec.

Ljubitelj glasbe

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v treh mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Kitarist

Kaj moram znati:

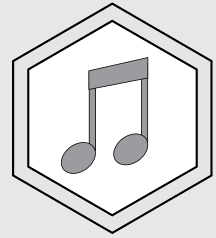
- poznam osnovne pojme v glasbi: ton, nota, ritem, harmonija, akord, lestvica;
  - poznam kitaro, klavir, harmoniko in po svoji izbiri še en inštrument (podrobno) ter znam na vsaj enega izmed njih zaigrati enostavno melodijo;
  - poznam revije, v katerih so objavljeni dogodki iz glasbenega življenja;
  - za izbrano glasbeno področje poznam imena vsaj petih izvajalcev;
  - poznam imena nekaj ritmov (npr. rock and roll, R&B, salsa, techno, swing...) in v katerih obdobjih so se razvili.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Ardley, N.: Glasbila. Murska Sobota 1990. (Svet okrog nas)
- Glasba in glasbila. Lj. 1995. (Korenine znanja)
- Glasba in likovna umetnost. (Murska Sobota 1995.) (S prvo malo enciklopedijo do učenosti)
- Kovačič, J.: Glas, glasba, glasbila. Celovec 1995
- Oblak, B.: Z glasbo doma in v sosednjih deželah. 4. izd. Lj. 1993
- Oblak, B.: Z glasbo po svetu. Lj. 1994
- Prek, S.: Teorija glasbe

V šoli pri predmetu: Glasbena vzgoja

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razvijem osnovno poznavanje glasbe in svoj glasbeni stil. Spremljam svet glasbe in se udeležujem glasbenih dogodkov.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- s svojih sluhom prepoznam vsaj tri glasbene skupine in vsaj pet različnih inštrumentov
- na vodovem srečanju opišem nekatere glasbene oddaje (glasbene lestvice, posnetki koncertov...)
- za člane voda pripravim vodovo srečanje, na katerem predstavim svoje najljubše glasbene skupine
- tri mesece redno poslušam in gledam glasbene oddaje in redno spremljam koledar koncertov v bližnji okolici
- udeležim se vsaj enega koncerta in v vodu opišem vtise s koncerta drugim članom.

Izbirne dejavnosti (vsaj 1):

- pripravim glasbeni večer in prevzame vlogo DJ-a;
- zaigram na en inštrument (kitaro, klavir, harmoniko...) enostavno melodijo

---

Kdo mi prizna veččino: Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 3 leta redno obiskujejo pouk glasbene šole.

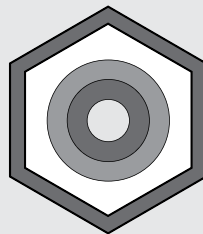

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj motivira člane, da se zanimajo za glasbo in z njo povezanim dogajanjem (moda, zvezdnštvo, vpliv na mlade, subkulture ...).

Lokostrelec 2

Za katero starost je prilagojena: 13 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš skozi celo leto, večinoma pa v času taborjenja.

Katere veščine so nadgradnja te:

Specialnost lokostrelstva pri popotnikih in popotnicah.

Kaj moram znati:

- poznam vse korake priprave in streljanja z lokom (»devet korakov do desetke« - postavitev na strelno črto, uravnava telesnega položaja, nastavek puščice na tetivo, dvig loka, napenjanje tetive, zasidranje dlani ob obrazu, centriranje puščice pred očesom, ciljanje, spust tetive);
  - poznam vsa varnostna pravila streljanja z lokom (se zavedam, da je lok orožje);
  - poznam različne tarče in sistem točkovanja;
  - poznam različne vrste lokov (klasični lok, sestavljeni lok/compound, dolgi lok/longbow) in poznam pomen in pomembne lastnosti posameznega kosa lokostrelske opreme;
  - poznam različne moči loka in vem, katera moč je primerna za katero starostno skupino;
  - ločim levi in desni lok ter vem, kako ugotoviti, ali je oseba levo ali desnoočna.
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Osnove lokostrelstva, ZTS, 1999
- Henkel, Poljsko lokostrelstvo, SLŠ, ZTS 1999
- Wise, Ugláševanje kompaundnega loka, SLŠ in ZTS, 1999

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam izbrati primerno lokostrelsko opremo, pravilno streljati z lokom in zagotoviti varnost pri streljanju z lokom.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- vsaj osem dni v letu (po možnosti tudi med letom) vadim streljanje z lokom;
- sestavim lok, pravilno napnem tetivo ter razstavim lok;
- prikažem vse korake streljanja z lokom, pri tem je najbolj važna ponovljivost (da je z razdalje 25 m vsaj 7 od 10 puščic v krogu s polmerom 15 cm);
- se udeležim enega taborniškega tekmovanja, kjer je lokostrelstvo tekmovalna disciplina (npr. mnogoboj, Zlata puščica);
- pomagam gospodarju pri vzdrževanju lokov in puščic;

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- na lokostrelskem strelišču se preskusim v panogi »klasična lokostrelska disciplina« - streljanje v gozdu;
- skupaj z vodom pripravim delavnico »neklasičnega streljanja z lokom« (streljanje balonov, streljanje skozi obroče, streljanje v ležečo tarčo, streljanje na premično tarčo, streljanje skozi pajkovo mrežo).

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri streljanju z lokom je vedno potrebno zagotoviti varnost. Vedno naj bo prisotna odrasla in odgovorna oseba.

Član mora predhodno osvojiti veščino Lokostrelec 1. Lahko so zahteve predhodne stopnje vključene v veščino Lokostrelec 2.

Meteorolog

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš približno tri mesece.

Katere veščine so nadgradnja te:

Astronom

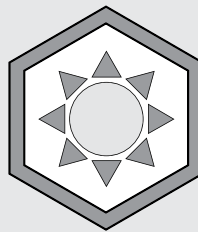

Kaj moram znati:

- poznam pojme in njihove enote: zračni pritisk, veter, vlaga, zračna masa;
- poznam naslednje pojave in predvsem njihov nastanek: topla in hladna fronta, ciklon/anticiklon, nevihta, tornado, inverzija;
- vem, kako nastane več vrst oblakov, padavin in megla;
- razumem povezavo med temperaturo, zračnim pritiskom, vlago ter vremenskimi spremembami;
- vem, iz česa je sestavljen zrak;
- razumem globalno kroženje vode in toplote ter s tem povezano vreme;
- razumem tako imenovani "efekt metulja";
- poznam globalne toplotne pasove in njihov položaj na Zemlji;
- poznam rečne režime in razliko med njimi.

Različica: Morski meteorolog

- poznam največje svetovne morske tokove in njihov vpliv;
- vem, kaj je plima in oseka ter kaj ju povzroča;
- poznam najznačilnejše vetrove (roža vetrov), ki pihajo na severnem Jadranu;
- poznam nevarnosti vremenskih pojavov ob/na morju in ve, kakšne so posledice;
- vem, kaj je Beauforova lestvica in kaj določa;
- poznam vire, iz katerih izve vremensko napoved;
- poznam nekatere pojave, ki napovedujejo vreme na morju.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam osnovne fizikalne pojave v povezavi z nastankom vremena, poznam značilnosti lokalnega podnebja atmosfere, vremenskih pojavov in sprememb ter s tem izboljšam pripravljenost pri gibanju in bivanju v naravi.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Mandell, M. Mladi vremenoslovec: preprosti vremenski poskusi z vsakdanjimi pripomočki. Radovljica: Didakta, 2000.
- Lotrič M., Tečaj za voditelja čolna, samozaložba, 2007

Na spletu:

- Agencija RS za okolje: <http://www.arso.gov.si/>
- Morska biološka postaja – podatki z boje Vide: http://buoy.mbss.org/portal/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=27

V šoli pri predmetu: Geografija, Naravoslovje

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- doma dva meseca vsak dan ob istem času beležim temperaturo zraka ter zračni pritisk in če je mogoče tudi vlago. Dnevno poročilo o vremenu strnem v eno poved ter na koncu grafično predstavim svoje meritve in nakažem povezave med njimi in vremenom, vse skupaj primerjam tudi z vremensko napovedjo.
- s preprosto skico vodu razložim kroženje vode na našem planetu in predstavim probleme v povezavi s pitno vodo
- se povežem z nekom, ki se ukvarja z meteorologijo in si ogledam meteorološko postajo.
- reki v bližini domačega kraja ali tabornega prostora določim rečni režim in to utemeljim (na morju tabela plimovanja).

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- za vod narišem na plakat o Zemlji in označim morske tokove ter razložim njihov vpliv na okolico (za plovbo), na plakat narišem tudi značilne ciklone in anticiklone.
- na taborjenju ali zimovanju sam izdelam in uredim preprosto meteorološko postajo, kjer merim in opazujem meteorološke količine in pojave (temperatura zraka, vode in snega, vlaga, zračni pritisk, količina padavin, količina in vrsta oblačnosti, moč vetra in njegova smer), vse skupaj predstavim tudi svojemu vodu in ostalim.
- tolmačim vremensko napoved za pomorščake
- s pomočjo »klimogramov« vodu predstavim različne zemeljske toplotne pasove.
- odigram skeč: vremenska napoved

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

V sklopu veščine bodo morali člani nekaj svojega znanja predstaviti tudi članom svojega voda ali drugim tabornikom, zato je pametno posvetiti del vodovega srečanja ali dneva na taborjenju prav temu.

Za usvajanje veščine meteorologa v krajih ob morski obali je vsebina znanja nekoliko prilagojena.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Vremenoslovec.

Morjevarstvenik

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Svetilničar, Nastanjevalec 1, Navtik

Kaj moram znati:

- poznam prehranjevalno verigo v morju - morje kot ekosistem
  - poznam izvore onesnaževanja morja
  - poznam Službo za varstvo obalnega morja (SVOM) in njene naloge
  - poznam mednarodni Greenpeace in Alpe Adria Green ter slovensko društvo Morigenos, ki se ukvarjajo z zaščito morja
  - vem, katere živalske in rastlinske vrste so najbolj ogrožene
-

Kje to lahko izvem:

Na spletu:

- Nacionalni inštitut za biologijo: <http://buoy.mbss.org/portal/index.php>
  - Alpe Adria Green: <http://alpeadriagreen.wordpress.com/>
  - Morigenos: www.morigenos.org
-

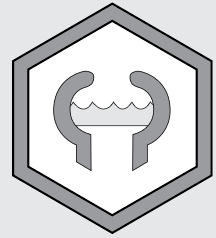
V šoli pri predmetu: Naravoslovje

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- raziščem, kakšno škodo povzroči razlitje nafte in o tem »poročam« na vodovem srečanju
- se seznanim s problemom ogroženosti določenih vrst školjk, rakov in rib ter o tem napišem članek, pripravi letak, plakat ...

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam morje kot ekosistem in dejavnike, ki ta ekosistem uničujejo. Skrbim za zaščito morja pred onesnaženjem.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- obiščem morsko biološko postajo in se seznanim s tamkajšnjim delom
- obiščem eno okoljevarstveno organizacijo, ki aktivno deluje na področju morjevarstva
- udeležim se čistilne akcij (taborniških in drugih), ki so namenjene čiščenju morja in obalnega pasu

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri osvajanju večine gre za razvoj odnosa do okolja in aktivne vloge pri ozaveščanju drugih.

Nastanjevalec 1

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Za usvojitev večšine potrebuješ pol leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Nastanjevalec 2, Vodič po slovenski naravi 2, Taborni gospodar, Orodjar

---

Kaj moram znati:

- vem, kaj vse je potrebno upoštevati pri iskanju prostora za bivačanje/taborjenje (lastništvo, dostop do prostora, pitna voda, mikrolokacija prostora glede na sonce, vremenske nepravilnosti, kurjenje ognja, bližina oskrbe s hrano, prve pomoči, policije, ravnanje z odpadki in odpadnimi vodami...);
  - poznam lastnosti naravnih materialov, ki jih lahko uporabim za gradnjo;
  - poznam različne načine izdelave zasilnih bivališč in ognjišč;
  - znam pravilno postaviti in popraviti vse tipe taborniških šotorov;
  - poznam pravilnik o taborjenju enot ZTS
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Tabornikov priročnik. Ljubljana, 2003 Taborniški priročnik.

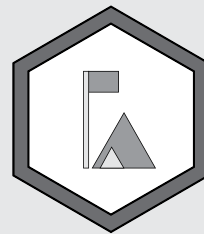
V šoli pri predmetu: Naravoslovje, Tehnika in tehnologija, izbirni predmeti Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in Okoljska vzgoja

---

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- naredim skico prostora za bivačanje/taborjenje (vodovo, družina GG);
- skupaj z vodnikom poiščem prostor za vodovo bivačanje - utemeljim razloge za izbiro in opišem,

Kako mi bo ta večšina koristila:

Znam samostojno izbrati vodov prostor za bivačanje ali krajše taborjenje in poskrbeti za ureditev, ki omogoča prijetno in varno bivanje v naravi.

Katera področja osebnega razvoja s to večšino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

kakšne so lahko nevarnosti glede na različne vremenske pojave (veter, neurje s strelo, poplava, požar...);

- postavim vsaj eno ognjišče, na katerem je možno pripravljati več jedi hkrati;
- izdelam več različnih bivakov za eno osebo pri čemer poleg šotorskega krila uporabi tudi naravne materiale. V bivaku naredim vsaj eno dvignjeno ležišče.

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- se udeležim predhodnice (postavljanje tabora) in/ali zahodnice (podiranje tabora);
- Na taborjenju naredim načrt »sosednjega tabora« – tako kot bi si ga sam zamislil in ga primerja z dejanskim stanjem;
- skupaj z vodnikom ponoči poiščem prostor za vodovo bivakiranje (primer, da nas je zajela noč).

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Član mora pred pričetkom osvajanja dvakrat taboriti vsaj po 7 dni. Imeti mora osvojeno veščino Čuvaj ognja, Oskrbnik šotorov in Meteorolog. Zaželeno je tudi, da osvaja veščino Poznavalec gozda 2.

Nordijski smučar

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš v zimskem času; lahko med zimovanjem ali drugimi pouka prostimi dnevi.

Katere veščine so nadgradnja te:

Izvidnik

Kaj moram znati:

- poznam različne discipline nordijskega smučanja (tek, skoki, biatlon) in nekaj slovenskih tekmovalk in tekmovalcev v teh panogah
- poznam osnovno opremo (oblačila, smuči, palice in smučarske čevlje za klasično in drsalno tehniko) in jo znam vzdrževati (mazanje drsne ploskve, voski in klistriji)
- znam se primerno zavarovati pred mrazom in zaščititi pred soncem

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

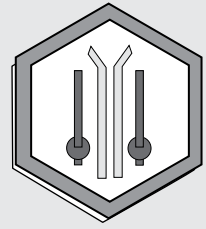
- Jošt, B., Pustoverh, J. (1995). Nordijsko smučanje – teorija in metodika: Fakulteta za Šport
- Jošt, B., Pustoverh, J. (1996). Nordijsko smučanje v šoli v naravi: Ljubljana : Fakulteta za šport

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem vaje za ogrevanje posameznih delov telesa
- pokažem osnovne elemente nordijskega smučanja (pravilen položaj na smučeh, zaustavljanje, vstajanje po padcu, obrat na mestu)
- pokažem klasično (diagonalni korak, soročni odriv) in drsalno tehniko (drsalni korak – enojni in dvojni), znam se vzpenjati (smrekica), voziti smuk naravnost in terensko vožnjo, znam se zaustaviti (zaustavljanje v plugu)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Obvladam gibanje na tekaških smučeh in osnove tehnik teka. Uporabljam tek na smučeh za krepitev svojega telesa, rekreacijo in sprostitve v naravi.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- pretečem na smučeh vsaj 7 km

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- na smučeh sodelujem pri igrah na snegu
- udeležim se šaljivega tekmovanja na zimovanju (zimska olimpiada)
- udeležim se rekreativnega tekmovanja v teku na smučeh
- udeležim se zimskega pohodnega tabora, pri katerem del poti prehodim na tekaških smučeh

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 3 leta aktivno trenirajo tek na smučeh.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri izvajanju se lahko za pomoč/sodelovanje obrnejo tudi na starše (preverjanje nekaterih kriterijev).

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Rolar 2.

Opazovalec

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš dva do tri mesece (večinoma v spomladansko – poletnem času).

Katere veščine so nadgradnja te:

Risar skic 2, Izvidnik

Kaj moram znati:

- znam napisati opis poti in po njem tudi hoditi;
  - vem kaj je skica poti in kaj mora biti na njej;
  - vem kaj je skica na daljavo in kaj mora biti na njej;
  - opišem dele daljnogleda in razložim pravilno uporabo le-tega;
  - poznam tehnike neslišnega gibanja na različnih terenih in v vodi
  - poznam osnovne tehnike maskiranja v naravi glede na okolje (gozd, travnik, voda...);
-

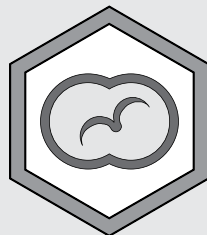
Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Banovec, T. Topografski priročnik. Ljubljana: Partizanska knjiga, 1972.
- Bergant, J. Z zemljevidom in kompasom na pot. Ljubljana: Šolski center za telesno vzgojo, 1975.
- Cvenkel, F. Slovenski lovski priročnik. Ljubljana: Lovska zveza Slovenije, 1980. Zlatorogova knjižnica 1/2
- Štajdohar, I. et al. Tabornikov priročnik. Ljubljana: Komisija za založniško dejavnost pri PRK ZTS, 1988. Taborniški priročnik
- Tulleken, Kit van. Velika knjiga o fotografiji. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1979.
- Cankar, M. et al. Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja), Ljubljana: Društvo tabornikov Rod močvirski tulipani, Zveza tabornikov Slovenije, 2006.

V šoli pri predmetu: Matematika, Geografija

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam opazovati okolico in opaziti določene podrobnosti. Znam se neopazno in neslišno gibati po različnih terenih.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- prehodim vsaj 2 km dolgo pot po opisu poti, ki ga pripravi vodnik.
- naredim opis poti do izbranega objekta, oddaljenega vsaj 500 metrov.
- narišem preprosto skico poti, s katere se da razbrati prehojeno pot v dolžini treh kilometrov.
- narišem skico objekta, oddaljenega vsaj 200 metrov (skica na daljavo), in njegove okolice, s katere se da razbrati bistvene značilnosti. Pri tem si pomagam z daljnogledom;
- zakrijem svoje sledi pri gibanju v naravi
- sledim skupini, ki se giblje v naravi, ne da bi me ta opazila
- s pomočjo fotoaparata naredim fotografijo lokacije tako, da lahko dokažem, da je bil tam (kontrolna točka na orientacijskem tekmovanju, izlet ...).

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- vodstvu tabora najjavim krajo zastave in jo tudi uspem ukrasti
- neopazno se približam objektu, ga opišem in narišem skico ter verodostojno opišem dogajanje okoli njega v času opazovanja vsaj ene ure.
- skozi celoten dan opazujem določeno osebo in nato poroča o njenih dejavnostih.
- neopazno opazujem sosednji tabor in o njem pripravim poročilo (kje spi vodstvo tabora, približno število taborečih, kakšno opremo imajo v taboru in koliko).
- preko sledi poizkušam slediti skupini, ki se giblje v naravi (vsaj v enournem razmiku).
- naredim vsaj pet fotografij, s katerimi prikažem objekt in dogajanje okoli njega.
- v spremstvu z lovcem na lovski opazovalnici opazujem živali

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Smiselno je, da z osvajanjem pričnejo med letom in delo dokončajo na letnem taborjenju. Naj bo skica na daljavo res narisana iz tlorisa in ne kot panoramska skica.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Stezosledec.

Orientacista

Za katero starost je prilagojena: 14 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš vsaj pol leta.

Katera specialnost je nadgradnja te veščine:

Specialnost orientacije in topografije

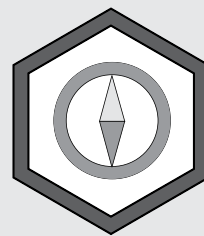
Kaj moram znati:

- poznam vrste terenov in reliefne oblike, ki se pojavljajo v Slovenji (kras, visokogorje ...) in razlike med njimi;
  - poznam različne vrste kompasov in zna izbrati ustreznega glede na uporabo;
  - poznam napake, ki nastanejo pri določanju severa s kompasom in vem, kako jih upoštevati;
  - poznam vrste kart;
  - poznam različne načine iskanja KT (napadni objekt, lovilna linija, zamik azimuta, groba orientacija, fina orientacija ...) in jih zna uporabiti;
  - poznam topografske znake (vsaj 20) in objekte, ki jih ponazarjajo prepoznam v naravi;
  - poznam pomen merila in podatkov o starosti karte;
  - poznam zanesljivost posameznih elementov karte glede na njeno starost (poti in vegetacija proti reliefu in vodovju);
  - poznma druge naprave za pomoč pri gibanju v naravi (višinomer, GPS, klinomer, krivinomer...);
  - vem kako se gibati v pogojih zmanjšane vidljivosti;
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja). Ljubljana, 2004. Taborniški priročnik.
- Cankar, M. et al. Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja), Ljubljana: Društvo tabornikov Rod močvirski tulipani, Zveza tabornikov Slovenije, 2006.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Pridobim sposobnost zanesljivega gibanja in vodenja skupine (ekipe) po neznanem terenu v vseh pogojih. Znam uporabljati karto in tehnične pripomočke, trasiram in postavljam lažje proge.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- Pri orientaciji uporabim 3 različne karte (DTK25, DTK50, Atlas Slovenije, orientacijske karte, mestni načrti, planinske karte, ...), med njimi nujno orientacijsko merila manjšega od 1:5000.
- Vodim skupino na izletih ali se udeležim tekmovanj po različnih regijah Slovenije z različnimi reliefnimi oblikami (kras, visokogorje, ...), vodim ekipo na kakem taborniškem tekmovanju (mnogoboju, ZOT, ZNOT, Glas Jelovice...). V GG konkurenci najdem večino KT.
- Po tekmovanjih in izletih opravi analizo prehojene poti.

Izbirne dejavnosti (najmanj 5):

- Vsaj 2 uri uspešno vodim skupino (vsaj 4 osebe) po neznanem terenu v pogojih oteženega gibanja (sneg, skale, zaraščen teren ...) ali vidljivosti (tema, megla)
- izračunam časovnico za hojo posameznika in skupine na različnih terenih v različnih pogojih;
- s pomočjo hoje po azimutu najdem točko, vrisano na karti (oddaljeno do 1km, med potjo se moram izogniti oviri - zavoj reke, močvirje, skalni skok ...);
- na karti določim svoje stojišče na neizrazitem terenu;
- na treh kartah z različnimi ekvidistancami določim absolutno višino izbrane točke;
- znam pravilno ravnati, če se sam ali s skupino izgubim na zahtevnem terenu, v oteženih razmerah, ali v primeru nuje;
- napišem poročilo o poti (vsaj 2 km) po neznanem terenu;
- izmed več možnosti izberem optimalno pot glede na napor, zanesljivost orientacije in porabljen čas;

Kdo mi prizna veščino: Specialist orientacije in topografije na predlog vodnika.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina je zahtevna, zato je priporočeno sodelovanje specialista orientacije in topografije. Izlet na katerem naj vodi skupino je lahko tudi vodov izlet, na katerem člani izmenoma vodijo del poti, vendar naj bo orientacijsko zahteven del dolg vsaj 3 km.

Veščina zahteva tudi veliko teoretičnega znanja (poznavanje meril, prikaza reliefa, topografskih znakov, starosti karte, ...). Veščino naj se preveri v praksi. Tako lahko poznavanje meril preverimo z uporabo kart različnih meril. Starost karte glede na zanašanje orientiranja na slabše kolovoze in gozdne jase. Različne metode orientiranja se lahko preveri pri analizi prehojene poti. Na težjih tekmovanjih v GG konkurenci mora najti skoraj vse KT.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Risar skic 2.

Oskrbnik šotorov

Za katero starost je prilagojena: 12 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih, s prizadevnim delom pa tudi v času tik pred, na in po taborjenju.

Katere veščine so nadgradnja te:

Nastanjevalec 1, Taborni izumitelj

Kaj moram znati:

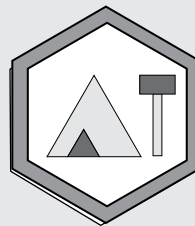
- poznam lastnosti šotorskega platna,
  - znam razložiti tipične primere, v katerih šotor premoči (plesen, pršenje s sprejem, dotikanje stranic ...);
  - poznam lastnosti različnih materialov iz katerih so vrvi
  - poznam lastnosti materialov iz katerih so klini in palice
  - poznam zakonitosti napenjanja šotorskih vrvic in uporabe klinov v različnih vremenskih razmerah.
  - poznam razlike med šotoroma oblik Tabornik – Savica in iglu;
  - vem, kam postaviti šotor (je pozoren na smer vetra, živalske stečine, breg, vodni režimi, morebitna poplavljenost terena, vremenske ujme ...);
  - poznam zakonitosti bivanja v šotoru v različnih letnih časih
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Taborniški mnogoboj. Ljubljana, 1996. Taborniški priročnik.
- Tabornikov priročnik. Ljubljana, 1988. Taborniški priročnik.
- Vse naredim sam. Ljubljana, 1985.

V šoli pri predmetu: Tehnika in tehnologija

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam pravilno uporabljati, vzdrževati in shranjevati različne tipe šotorov. Skrbim za taborniško opremo.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- očistim, pripravim prostor za šotor, da se le-ta ne bo poškodoval (svetuje, kako preprečiti, da bi se pretrgalo dno pod prvo palico šotora ...).
- postavim in podrem vsaj tri tipe šotorov, ki jih imajo v rodu (Savico, iglu, šesterca, štabni šotor) – prosim ostale člane voda ali starejše za sodelovanje in jim dajem navodila
- pokažem pravilno ravnanje z vrvicami, klini in kladivom pri postavljanju in podiranju šotora.
- člane voda opozarjam na morebitno neprimerno ravnanje z opremo in šotorom (hoja čez vrvice šotora, nepravilno zabiti klini, stene šotora niso proste ...).
- na zahodnici (pospravljalni tabor) oziroma po končanem taborjenju s pomočjo članov voda ter tabornega gospodarja očistim in pospravim svoj ali več šotorov.
- znam uporabiti šotorsko krilo (zasilni šotor, pelerina, nosila, spalna vreča).

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- na taborjenju sem pomočnik tabornega gospodarja, zadolžen za oskrbo šotorov.
- med in po taborjenju popišem škodo na šotorih.
- po taborjenju pomagam gospodarju pri popravilu in skladiščenju šotorov.
- udeležim se postavljalnega tabora (predhodnice), na katerem je zadolžen za pomoč pri postavljanju šotorov.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj predstavi pomen te veščine skozi razvoj odgovornosti za skupno opremo.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Vrvar.

Plavalec 2

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino izvajaš na obisku bazena ali poleti na letnem taborjenju.

Katere veščine so nadgradnja te:

Potapljač na vdih

Kaj moram znati:

- poznam plavalne sloge
  - poznam nekaj plavalnih disciplin in kakšnega slovenskega tekmovalca/ko v plavanju
  - poznam razlike med plavanjem v bazenu, reki, jezeru in morju; poznam nevarnosti različnih voda
  - poznam osnove reševanja iz vode (reševalni pripomočki, osebno reševanje)
  - poznam nekaj iger v vodi
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Kapus V. (2002= Plavanje : učenje : slovenska šola plavanja za novo tisočletje : učbenik za učence-študente, učitelje-profesorje, trenerje in starše / [avtor] Venceslav Kapus ; [soavtorji] Boro Štrumbelj ... [et al.], Ljubljana : Fakulteta za šport, Inštitut za šport,

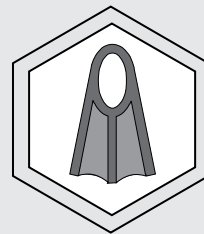
V šoli pri predmetu:Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- neprekinjeno plavam 10 minut
- razdaljo 100 m preplavam v največ 3 minutah (s poljubno tehniko)
- prikažem »položaj mrtvaka« in v njem vztrajam 1 minuto
- pravilno skočim v vodo na noge, izvedem reševalni skok

Kako mi bo ta veščina koristila:

Izpopolnim znanje gibanja v vodi; plavanja, potapljanja, prečkanja vode. Znam poskrbeti za lastno varnost in varnost drugih pri kopanju.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- potopim se do globine dveh metrov in prinesem z dna predmet velik kakor pest
- pod vodo preplavam razdaljo osmih metrov
- prikažem postopek ukrepanja pri utapljanju

Izbirne dejavnosti (vsaj 1):

- poskrbim za ustrezno varnost taborečih pri kopanju v času taborjenja
- se slečem in oblečem v vodi (oblečen v kratke hlače in majico s kratkimi rokavi)
- ne da bi jo zmočil, z brisačo preplavam 50 metrov

Kdo mi prizna veščino: Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 3 leta redno trenirajo plavanje.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri izvajanju veščine je potrebno zagotoviti varnost; več vodnikov oziroma delitev v majhne skupine (4 na vodnika), pri čemer morajo biti vodniki usposobljeni za reševanje iz vode ali pa mora izvajanju prisostvovati reševalec iz vode ali vaditelj plavanja. Veščino naj vod izvaja v celoti.

Vodnik mora obvezno preveriti znanje plavanja v vsaj enem plavalnem slogu. Obvezno mora član imeti predhodno osvojeno veščino Bolničar 1.

Poročevalec

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Član osvaja večino pol leta do enega leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Urednik glasila

Kaj moram znati:

- znam pisati v slovenskem knjižnem jeziku, ne uporabljam narečnih izrazov in uporabljam pomensko primerne besede;
  - poznam slovnična pravila
  - poznam pravila pisanja vesti (kaj, kako, kdaj, kdo, kje, zakaj);
  - vem, kaj je poročilo in reportaža kot oblika novinarske zvrsti;
  - poznam načine širjenja in posredovanja informacij: plakat, dopis, javno naznanilo, razglas, razpis, pogovor, glasilo - časopis, radio, TV, splet...
-

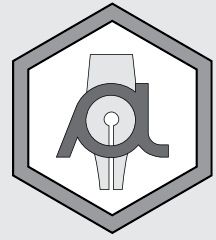
Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Bajt, D. Pišem, torej sem: priročnik za pisanje. Maribor: Obzorja, 1993.
- Košir, M. Mladi novinar: pomaga lastna glava, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1987. Pionirjeva knjižnica.
- Pomagajmo ohraniti svet: programsko gradivo za ohranitev narave. Ljubljana: Zveza tabornikov Slovenije, 1994. str. 151
- Pregl, S. Zgodba o knjigi. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1986. Zbirka Pelikan.
- Skaza, J. Pravopis. Priročnik z vajami. Ljubljana: Jutro, 1994.
- Šimenc, S. Pisno sporočanje za vsakdanjo rabo. Ljubljana: DZS, 1994.
- Verbinc, F. Slovar tujk. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1982.

V šoli pri predmetu: Slovenščina, Izbirni predmet "Vzgoja za medije"

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam napisati objektivno in celovito poročilo o dogodku in poiskati ustrezen medij za objavo informacije.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- prikažem rabo urejevalnikov teksta in možnosti objave na spletu (spletne strani, blog...)
- v vodovem, družinskem, četnem ali rodovem glasilu objavim vsaj tri poročila z različnih rodovih akcij, ki sem se jih udeležil-a;
- najmanj pol leta sodelujem z rodovim propagandistom, urednikom rodovega glasila (ali urednikom spletnih strani) pri izdelavi in objavi reportaž iz rodovih dogodkov.

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- v družinskem, četnem ali rodovem glasilu objavim poročilo z akcije drugega rodu, ki sem se je udeležil-a.
- na taborjenju urejam taborni stenčas in/ali taborni časopis.
- Sodelujem pri posredovanju informacij; predlagam in pripravim vabilo v različnih formatih: plakat, razpis, intervju, vabilo v glasilu – časopisu na radiu ali TV
- v vodovem, družinskem, četnem ali rodovem glasilu objavim vsaj tri poročila z različnih rodovih akcij, ki se jih je udeležil-a;
- v reviji Tabor objavim eno poročilo o rodovi akciji, ki sem se je udeležil-a;

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Pri osvajanju veščine naj si vodnik pomaga z nasveti in izkušnjami rodovega propagandista ali urednika glasila. Vodnik naj članu, ki veščino osvaja, pomaga pri izbiri akcij, o katerih poroča. Veščino lahko osvaja med letom in tudi na taborjenju.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino vodov kronist.

Potapljač na vdih

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj tednih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Navtik, Vodič po slovenski naravi 2

Kaj moram znati:

- poznam zgodovino potapljanja
  - ločim športno/rekreativno od poklicnega potapljanja,
  - vem, kako poteka potapljanje na vdih ter kako potapljanje z akvalungo,
  - poznam opremo za prosto potapljanje in vem, zakaj se kateri kos uporablja,
  - poznam nevarnosti, ki preživijo pod vodo in kako se najbolje obvarovati pred njimi,
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- Športno potapljaško in ribiško društvo PLK Koper: <http://www.klub-plk-koper.si/> in druga potapljaška društva

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

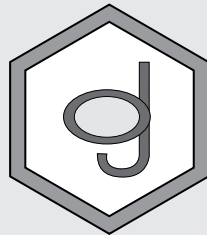
Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pravilno namestim masko in dihalko,
- prikažem pravilno uporabo potapljaške boje (tudi na plitvini),
- izvedem plitek (do -0,5 m) in kratek potop,
- ob vrnitvi na gladino z izpihovanjem izpraznim vodo iz dihalke.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- prikažem plavanje s plavutmi (stereo),
  - izvedem plitek potop (do -1 m),
-

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam se pravilno in varno potapljati na vdih z masko in dihalko do globine enega metra.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- izenačim pritisk v sinusih in srednjem ušesu
- snamem masko pod vodo, jo ponovno nadenem in z izpihovanjem zraka izpraznim vodo iz nje.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščino lahko opravlja le discipliniran vod, pod nadzorom zadostnega števila odraslih oseb, ki so izkušeni plavalci in vsaj ene osebe, ki je izkušena v prostem potapljanju.

Taborniki kandidati morajo biti dobri plavalci, zdravi (zdravniško spričevalo, pregled), starši pa morajo z izvajanjem veščine pisno soglašati. Nikar ne preizkušajte sposobnosti pod vodo, zlasti, koliko kdo zdrži brez zraka ali kako globoko se lahko potopi, saj je to izjemno nevarno. Priporočena je izbira plitvine, z vodo segajočo od pasu do prsi, brez močnih tokov, strmih poglobitev. V bližini mora biti prisoten reševalec iz vode (ob bazenu ali na plaži).

Član mora predhodno osvojiti veščino Plavalec 2 ter veščino Bolničar 1.

Poznavalec fotografije

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v pol leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Urednik glasila, Fotoreporter, Kamermansnemalec

Kaj moram znati:

- ločim med zrcalno-refleksnim in kompaktnim fotoaparatom;
  - poznam osnovne dele zrcalno-refleksnega fotoaparata (zaklop, svetlomer, iskalo, objektiv ...) in razložim njihovo funkcijo;
  - poznam razliko med portretno, krajinsko, reportažno, dokumentarno in studijsko fotografijo;
  - poznam osnovne ukaze programa Photoshop ali podobnega programa za korekcijo in obdelavo fotografije in znam fotografijo primerno obdelati;
  - poznam in znam uporabiti pravila dobre kompozicije – pravilo tretjin, globinska ostrina, prvi plan ...
  - poznam različne načine shranjevanja digitalnih fotografij (CD, DVD, trdi disk ...);
-

Kje to lahko izvem

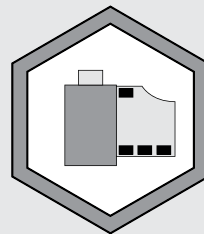
V knjigi:

- ABC fotografije
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- naredim selekcijo fotografij iz taborniške akcije in objavim spletno fotogalerijo.
- naredim fotoreportažo z večje taborniške akcije (rodovo taborjenje/zimovanje, akcija območja, večja taborniška tekmovanja).

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam uporabljati fotografsko opremo, pri fotografiranju upoštevam splošna pravila fotografije in objavljam svoje fotografije na spletu.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- naredim in predstavim svoj fotoalbum, ki vsebuje moje najboljše fotografije. Skozi njih pokažem uporabo pravil dobre kompozicije – pravilo tretjin, globinska ostrina, prvi plan ....
- na vsaj treh fotografijah pokažem svoje znanje Photoshopa ali drugega programa za korekcijo in obdelavo fotografij (korekcija svetlobe, izrez fotografije, shranjevanje v drugem formatu ...).

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- na taborjenju ali zimovanju, oz. drugi večji akciji, posnamem skupinsko fotografijo taborečih ali vodov.
- ogledam si eno ali več fotografskih razstav priznanih slovenskih ali tujih fotografov.
- posnamem portret, žival, akcijsko in krajinsko fotografijo.
- Fotoreportažo z akcije objavim na spletni strani, v rodovem glasilu ali reviji Tabor. Pri tem mora biti zajeto celotno dogajanje (od umestitve v prostor do posameznih zanimivih detajlov).
- Obiščem fotografa v njegovem studiu ali lokalni fotoklub.
- S pomočjo starejšega fotografa v fotolaboratoriju razvijem svoje črno-bele fotografije.
- Pripravim manjšo razstavo svojih taborniških fotografij v taborniški sobici ali širše.
- Opravim večjo korekcijo fotografije in fotografijo pred in po obdelavi predstavim v vodu.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Zaželeno je, da član zna uporabljati digitalni fotoaparatus. V primeru, da član nima svojega fotoaparata, mu naj vodnik pomaga pri izposoji le-tega.

Poznavalec gora

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v nekaj mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Gornik, Vodič po slovenski naravi 2

Kaj moram znati:

- poznam gorske skupine v Sloveniji, vsaj 2 vrhova iz vsake skupine in poznam njihovo kamninsko osnovo (apnenec, silikat...);
  - znam naštetih nekaj živali in rastlin, ki so značilne za gorski svet, vem ali so ogrožene in zakaj;
  - poznam bonton v gorah (v gorah se ne kriči, se pozdravlja, kdo pozdravi prvi, ravnanje z odpadki...);
  - poznam nevarnosti v gorah (nevihta, sneg, krušljiv teren, plazovi) in se jim znam izogniti;
  - poznam opremo za v gore (obleka, pijača, hrana, PP, pozimi sončna očala itd);
  - poznam osnove prve pomoči v gorah in znam poklicati pomoč (Gorska reševalna služba, standardni klici na pomoč);
  - poznam planinsko karto z vrisanimi markiranimi potmi (pozna kategorije planinskih poti in ve kako so na karti označene
  - na internetu znam poiskati informacije o planinskih kočah in podatke o vremenu v gorah;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Jani Bele: Proti vrhovom
- Taborniška pesmarica
- Andrej Stritar: 111 izletov po slovenskih gorah

Na spletu:

- <http://www.arso.gov.si/vreme/>
  - <http://www.pzs.si/koce/index.php>
  - http://www.pzs.si/roza/gorske_rastline.php
-

Kako mi bo ta veščina koristila:

Spoznam slovenske gore, pravilno uporabljam planinsko opremo in znam poskrbeti za lastno varnost v gorah.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- peš (v spremstvu vodnika ali odrasle osebe) osvojim vsaj 2 gori med 1000 in 2000 m in vsaj 1 goro nad 2000 m;
- samostojno pripravim opremo za enodnevni in ali večdnevni izlet v gore
- pokažem pravilno zlaganje opreme v nahrbtnik in nastavljanje nahrbtnika (naramnice, hrbtišče...)
- znam zapeti vsaj eno slovensko planinsko pesem.
- preberem knjigo ali zgodbo o gorski odpravi.

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- prehodim (preplezam) eno enostavno varovano plezalno pot (skupaj s planinskim vodnikom ali alpinistom).
- načrtujem vodov izlet v gore za (vendar ga ne vodim sam, pač pa v spremstvu vodnika ali druge odrasle osebe)
- pokažem pravilno rabo cepina, derez ali krpelj (v zimskem času)
- prehodim del ene izmed Slovenskih planinskih transverzal.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Član mora predhodno osvojiti veščino Vodič po terenu.

Poznavalec gozda 1

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Dejavnosti opravljaš preko vsega leta, saj gozd spoznavaš v vseh letnih časih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec gozda 2

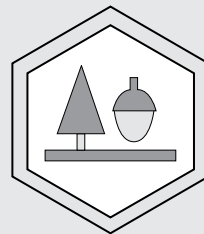
Kaj moram znati:

- poznam različne drevesne vrste po plodovih ali listju ter vem, kako se jih lahko uporablja;
- poznam grmovja v gozdu, na posekah in na obrobju gozda ;ter vem, kako se jih lahko uporablja
- znam umestiti gozdne živali v skupine nevretenčarjev (npr: žuželke, pajkovci, mehkužci, raki, kolobarniki);
- poznam gozdne živalskih škodljivcev in na kakšen način uničujejo gozd
- vem, kje v gozdu najde in kje smem nabirati material za ogenj in manjše pionirske objekte;
- spremljam članke ali drugo literaturo s področja gozdarstva (npr: v povezavi z varovanjem okolja) in jo komentiram.
- poznam pravila varne uporabe sekire
- vem, katere bolezni prenašajo klopi in zna pravilno odstraniti prisesanega klopa.

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Revija: Gozdarski vestnik
- Brus: Drevesne vrste na Slovenskem
- Šilič: Atlas drveča i grmlja
- Mayer & Schwegler: Katero drevo je to. Narava, 2005.
- Zbirka Sprehodi v naravo: Listavci, Iglavci, Jagodnice. Cankarjeva založba.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam prehranjevalno verigo v gozdu in pomen gozda za naravo in človeka. Prepoznam različne vrste dreves in njihove lastnosti, les uporabim kot material za izdelavo izdelkov. Varno uporabljam sekiro. Ščitim gozd pred uničevanjem in nesmotrno rabo.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Na spletu:

- Informacije o učnih poteh so na spletni strani: <http://www.natura2000.gov.si/>

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- izdelam uporaben izdelek, za katerega uporabi vsaj zvrsti lesa
- samostojno nasekam les za ogenj ali manjši pionirski objekt
- izdelam zbirko vsaj 5 vrst lesa in jih med seboj razlikujem oz. poznam njihove lastnosti (dobre in slabe)

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- obiščem gozdno učno pot
  - obiščem žago ali drug lesnopredelovalni obrat
  - obiščem gozdno drevesnico in ugotovim, od kod izvirajo semena posajenih dreves.
  - obiščem gozdarski oddelek Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri ali gozdarsko službo v svojem kraju
  - obiščem arboretum ali botanični vrt in poiščem v njem naše drevesne vrste
-

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

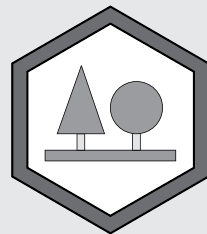

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Prijatelj gozda in uporabnik noža.

Poznavalec gozda 2

Za katero starost je prilagojena: 13 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Dejavnosti opravljaš preko vsega leta, saj gozd spoznavaš v vseh letnih časih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Nastanjevalec 2, Pionir

Kaj moram znati:

- poznam razliko med plantažami dreves, pogozdenim in naravnim gozdom ter razumem pomen pragozda;
- spozna osnovna načela gozdarske stroke in načine izkoriščanja gozdov;
- poznam problematiko negativnih vplivov na gozdove (daljinsko onesnaževanje: npr: kisel dež, nitrifikacija, nasajanje tujerodnih vrst, odstranjevanj starejših dreves ...);
- poznam predstavnike gozdnih sesalcev in način njihovega življenja;
- vem, katere večje zveri živijo v naših gozdovih, njihovo razširjenost v Sloveniji in njihov pomen za gozdni ekosistem;
- poznam pravila varne rabe ročne žage;
- poznam pravila varnega kurjenja ognja v gozdu in kurilno vrednost različnih vrst lesa.

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Revija: Gozdarski vestnik
- Brus: Drevesne vrste na Slovenskem
- Šilič: Atlas drveča i grmlja
- Mayer & Schwegler: Katero drevo je to. Narava, 2005.
- Mršič: Živali naših tal. Tehniška založba Slovenije, 1997.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razumem proces kroženja snovi in prehranjevalni krog v gozdu. Smotno izkoriščam gozdne vir, varno uporabljam ročno žago in izdelam uporaben izdelek iz lesa.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Na spletu:

- Informacije o učnih poteh so na spletni strani: <http://www.naturazoo.gov.si/>

V šoli pri predmetu: Naravoslovje, Tehnika in tehnologija

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- vsaj pol dneva preživim z gozdarji pri varnih delih v gozdu (terenski odpis dreves, popisovanje, vzdrževanje gozdnih kolovozov ...).
- naučim se žagati in sekati drevje ter vem, katero drevje lahko posekam.
- z ročno žago prežagam 10 cm debelo sušico.
- z vodnikom ali gozdarjem obiščem gozdno učno pot in kasneje spoznanja pravilno povzamem.
- raziščem listno steljo z gozdnih tal in ugotovim, katerim skupinam pripadajo živali, ki v njej živijo.
- izdelam uporaben izdelek, za katerega uporabi vsaj 3 vrste lesa.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- pogovorim se z gozdarjem o trajnostni rabi gozda in vsebino pogovora predstavim drugim tabornikom.
- obiščem žago ali drug lesnopredelovalni obrat ter gozdno drevesnico in ugotovim od kod izvirajo semena posajenih dreves.
- obiščem gozdarski oddelek Tehniškega muzeja Slovenije v Bistri.
- sodelujem pri gozdarskem tekmovanju.
- sodelujem pri obiranju borovnic ali drugih gozdnih sadežev in vem, kje jih najdemo.
- naredim vitre iz leščevja (to so vzdolžno preklane leskove šibe) in jih uporabim.
- izdelam zbirko vsaj 10 vrst lesa in jih med seboj razlikujem.
- v gozdu varno zakurim ogenj.
- obiščem arboretum ali botanični vrt in poiščem v njem naše drevesne vrste.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina sodi med zahtevnejše saj je za njeno osvojitve potrebno veliko znanja. Najpomembnejši del veščine je praktični del, saj brez obiska gozdarja in poznavanja dela v gozdu veščina izgubi smisel. Del praktičnih zahtev je mogoče opraviti na letnem taborjenju.

Član mora predhodno osvojiti veščino Poznavalec gozda 1.

Poznavalec taborniških šeg

Za katero starost je prilagojena: 11 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v enem mesecu (v času taborjenja ali zimovanja).

Katere veščine so nadgradnja te:

Taborni izumitelj, BiPi

Kaj moram znati:

- poznam razliko med šego in navado;
- znam opisati večino taborniških šeg in navad ter poznam taborniško izrazoslovje;
- poznam geslo ZTS, moto tabornika, taborniški pozdrav in himno ZTS
- znam opisati taborniško rutico (barve) in da jo nosijo vsi taborniki - skavti
- znam na kratko opisati skavtstvo po svetu in vem, da je ZTS članica Svetovne organizacije skavtskega gibanja (WOSM)
- znam razložiti, v čem se razlikujemo od ostalih (npr. planincev, gasilcev ...);

Kje to lahko izvem

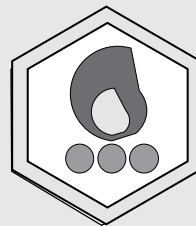
V knjigi:

- Baden-Powel, R. Skavtske igre. Ljubljana: Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, 1991.
- Simončič, T. Šege in navade. Ljubljana: Zveza tabornikov Slovenije, 1991.

Na spletu:

- Spletna stran www.scout.org

V šoli pri predmetu: Družba

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam taborniške šege in navade in zakaj so pomembne (pripadnost). Znam razložiti zakaj sem tabornik in kaj mi to pomeni. Čutim pripadnost svetovni skavtski bratovščini.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- si izberem ali dobim taborniško ime
- na vodovih srečanjih redno nosim taborniško rutico, na rodovih akcijah pa imam oblečen tudi taborniški kroj
- doma ostalim članom družine ali prijateljem razložim oz. predstavi vsaj dve taborniški šegi in navadi.

Izbirne dejavnosti:

Med bivanjem na taborjenju/zimovanju ali večdnevni akciji pokažem poznavanje vsaj petih tabornih šeg in navad:

- izdelam taborni patent, izum ali totem
- napišem taborno pesem ali žuro
- prostovoljno pomagam pri tabornih opravilih – straža, dežurstvo..
- pripravim krst ali večer ob ognju
- pripravim taborniški kruh oz. twist
- izdelam obroček za rutico iz naravnega materiala in pokažem, kako se naredi vozel prijateljstva
- pokažem in razloži skavtski pozdrav (rokovanje z levo roko in pozdrav z desnico)
- organiziram igro skriti prijatelj
- naredim plakat z razlago znaka rodu in znaka ZTS
- pomagam pri organizaciji prehoda MČ v GG

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

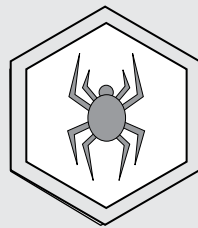

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Taborniške šege in navade so pomemben del taborniškega gibanja, zato jih je smiselno v vodu negovati in razvijati.

Poznavalec živali 1

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš vsaj nekaj mesecev.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec živali 2

Kaj moram znati:

- poznam značilnosti glavnih skupin živali, ki jih lahko sreča v naravi v okolici domačega kraja (mehkužci, pajkovci, raki, žuželke, ribe, dvoživke, plazilci, ptiči, sesalci); poznam najpogostejše in/ali najprepoznavnejše predstavnike teh skupin, ki živijo v okolici domačega kraja;
- vem, da je človek, kot živo bitje, sestavni del bioloških sistemov na Zemlji;
- poznam slovenske ogrožene vrste živali in vem, v katerem delu Slovenije živijo;
- poznam tujerodne živalske vrste in njihov vpliv na okolje.
- vem, da se akvarijske in druge domače živali ne sme spuščati v naravo
- obiskujem spletne strani, katerih tematika zadeva varstvo ali preučevanje omenjenih skupin živali

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- Center za kartografijo favne in flore, CKFF: Program INTERREG <http://www.ckff.si/projekti/interreg/>
- Ministrstvo za okolje in prostor: Zavarovana območja <http://www.parki.mop.gov.si/>
- Natura 2000, »zavarovana« območja narave: <http://www.natura2000.gov.si/>
- Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, DOPPS: www.dopps-drustvo.si
- Spletna stran v angl. jeziku: členonožci v Evropi: <http://bugguide.net>

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam živali, njihovo življenjsko okolje ter ogroženost. Po svojih močeh skrbim za živali, znam predvideti obnašanje živali v njihovem naravnem okolju. Živim v naravi na tak način, da ne ogrožam ali vznemirjam živali.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- Spletna stran Konvencije o mokriščih v Sloveniji: <http://www.ramsar.si>
- Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Povezave »Prijatelji narave«, »Ogrožene vrste«, »Zavarovana območja«. www.umanotera.org/index.php?node=42
- WWF, World wildlife fund, mednarodna stran: <http://www.panda.org/>
- Zavod za gozdove Slovenije, ZGS: »Gozdne učne poti« <http://www.zgs.gov.si/slo/delovna-podrocja/index.html>
- Zavod RS za varstvo narave: zavihek »Projekti«; www.zrsvn.si/sl

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- udeležim se delavnice o neki skupini živali. Delavnica naj bo v izvedbi nevladne organizacije, ki se ukvarja s proučevanjem živali, muzeja, parka, živalskega vrta ali druge izobraževalne ustanove.
- naredim zbirko živalskih ostankov (perje, izbljuvki, jajčne lupine, školjke, lupine polžev ...).
- prikažem uporabo ključev in slikovnih priročnikov za določanje izbrane skupine živali (ptice, školjke, žuželke ...).

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- Obiščem opazovalnico in skupaj z odraslim (biolog, lovec, gozdar) opazuje živali
- Obiščem živalski vrt in si ga ogleda s strokovnim vodstvom
- Imam domačo žival in skrbim zanjo.
- Obiščem Prirodoslovni muzej Slovenije, Tehniški muzej Slovenije ali drugo muzejsko zbirko z razstavljenimi živalmi Slovenije

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

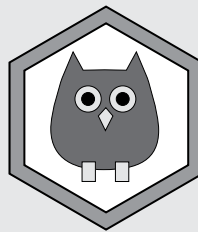

Nasvet vodniku

Živali so za večino zelo zanimiva tematika, zato je dobro k osvajanju te veščine vzpodbuditi vse člane voda.

Poznavalec živali 2

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš celo leto saj spoznavaš živali v vseh letnih časih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec gozda 2, Nastanjevalec 1

Kaj moram znati:

- vem, da je človek kot živo bitje sestavni del bioloških sistemov na Zemlji;
- razumem delovanje ekosistema (ni nujno, da poznam izraz) v smislu medsebojne povezanosti organizmov;
- razumem pomen zavarovanih območij narave (krajinski, regionalni ... parki) in poznam nekaj slovenskih naravnih parkov;
- poznam nekaj tujerodnih živalskih vrst in njihov vpliv na okolje.
- vem, da se akvarijske in druge domače živali ne sme spuščati v naravo.

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Živalstvo Slovenije, Tehniška založba Slovenije

Na spletu:

- Center za kartografijo favne in flore, CKFF: Program INTERREG <http://www.ckff.si/projekti/interreg/>
- Ministrstvo za okolje in prostor: Zavarovana območja <http://www.parki.mop.gov.si/>
- Natura 2000, »zavarovana« območja narave: <http://www.natura2000.gov.si/>
- Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, DOPPS: www.dopps-drustvo.si
- Spletna stran v angl. jeziku: členonožci v Evropi: <http://bugguide.net>
- Spletna stran Konvencije o mokriščih v Sloveniji: <http://www.ramsar.si>

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam skrbeti za živali in očuvati njihovo naravno okolje, znam predvideti obnašanje živali v njihovem naravnem okolju in se v naravnih in krajinskih parkih ravnam po pravilih obnašanja. K temu spodbujam tudi druge.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Povezave »Prijatelji narave«, »Ogrožene vrste«, »Zavarovana območja«.
- www.umanotera.org/index.php?node=42
- WWF, World wildlife fund, mednarodna stran: <http://www.panda.org/>
- Zavod za gozdove Slovenije, ZGS: »Gozdne učne poti« <http://www.zgs.gov.si/slo/delovna-podrocja/index.html>
- Zavod RS za varstvo narave: zavihek »Projekti«; www.zrsvn.si/sl

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- Udeležim se celodnevne delavnice ali terenskega dne o neki skupini živali. Delavnica naj bo v izvedbi organizacije, ki se ukvarja s proučevanjem živali; živalski vrt, muzej, park ali druge nevladne organizacije.
- Izpopolnim svojo zbirko živalskih ostankov (perje, izbljuvki, jajčne lupine, školjke, lupine polžev ...) in jo natančno opremim z vsemi podatki, ki jih mora imeti urejena zbirka.
- Uporabim ključne in slikovne priročnike za določanje izbrane skupine živali (ptice, školjke, žuželke ...).
- Raziščem 3 spletne strani, katerih tematika zadeva varstvo ali preučevanje omenjenih skupin živali.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- Obiščem opazovalnico in skupaj z odraslim (biolog, lovec, gozdar) opazuje živali.
- Obiščem učno pot, na kateri je poudarjeno opazovanje živali in njihovega življenjskega prostora.
- Imam domačo žival in skrbi zanjo.
- Z vodom ali družino obiščem krajinski park, če je le mogoče s strokovnim vodstvom.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

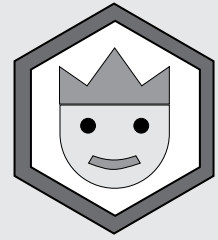
Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Ker gre za nadgradnjo veščine Poznavalec živali 1, je med zahtevami tudi nekaj malo zahtevnejših. Če vodnik nima dovolj znanja, naj se za pomoč obrne na tabornike, ki jim je tematika bližja. Obstaja tudi veliko literature o živalih Slovenije, priporočljiva pa je tudi povezava s katerim od društev, ki se ukvarja s poznavanjem posameznih skupin živali.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Poznavalec živali 1.

Pripovedovalec zgodb

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščina usvojiš na taborjenju ali zimovanju.

Katere veščine so nadgradnja te:

Animator, Govornik

Kaj moram znati:

- znam tekoče brati, pravilno izgovarjam in poudarjam določene dele besedila (intonacija);
  - poznam in obvladam mimiko - gestikulacijo
  - poznam načine pripovedovanja, s katerimi pritegnemo pozornost poslušalcev (dramatičnost, slikoviti opisi, prisposode, ritem in tempo...)
  - poznam zgradbo pripovedi (uvod, zaplet, vrh; razplet, zaključek)
  - poznam zbirko "Zakladnica slovenskih pripovedi"
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Steward, C. in Wilkinson, M. Blefsikon govorništva. Ljubljana, Co libri d.o.o., 1998.
- Marc, D. in Torkar Papež, K. Kultura govornice in zapisane besede ali retorika za vsakdanjo rabo. Ljubljana, DZS, 2006.
- Zidar Gale, T. et al. Retorika, uvod v govorniško veščino. Ljubljana, 2006.

V šoli pri predmetu: Slovenščina, tuj jezik, Izbirni predmet gledališče in drama

---

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem v vodu vaje za zmanjševanje treme, boljšo sproščenost in prepričljivost
-

Kako mi bo ta veščina koristila:

Obvladam tehnike govora in pripovedovanja, znam samostojno nastopiti pred občinstvom, s svojim glasom in mimiko ustvarjam vzdušje.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- skozi pripovedovanje s pomočjo obrazne mimike in glasu ustvarim različne občutke
- pripravim pravljinski večer za vod MČ.
- pripravim govorni nastop, recitacijo pesmi na rodovem dogodku

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- na taborjenju/zimovanju skozi zgodbo povezujem večerni program
- ob zaključku večera na taborjenju obnovim dogajanje skozi pripovedovanje zgodbe
- napišem lastno zgodbo in jo povem.
- pripravim vodeno gledališče (igralci predstavljajo kulise in ustvarjajo zvoke), kjer sam nastopam v vlogi pripovedovalca

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina pripovedovalec je namenjena članom, ki imajo občutek in smisel za govor in pripovedovanje in jih ni strah nastopati pred ljudmi.

V kolikor so rodova zimovanja ali taborjenja ločena po starostnih vejah, naj član praktično delo izvrši med letom in s tem popestri vodove MČ srečanje.

Zaželeno je, da član predhodno osvoji veščino Zabavljač.

Računalničar

Za katero starost je prilagojena: 12 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Za usvojitve potrebujete približno pol leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Spletnik

Kaj moram znati:

- vem, kaj je osebni računalnik, poznam njegove sestavne dele in njihov namen;
  - vem, čemu služijo različni priključki, znam priklopiti zunanje naprave na računalnik (tiskalnik...)
  - poznam računalniške programe za različne namene (brskanje po svetovnem spletu, upravljanje z elektronsko pošto, obdelovanje fotografij, obdelovanje video posnetkov, obdelovanje zvoka, bitno in vektorsko risanje, oblikovanje besedil in seznamov);
  - znam uporabljati program za urejanje seznamov, tabel
-

Kje to lahko izvem:

Na spletu

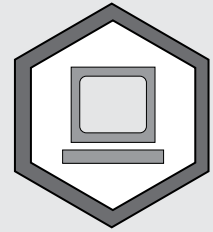
V šoli pri predmetu: Tehnika in tehnologija, izbirni predmet Računalništvo

---

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- preko Wikipedije raziščem in ostalim članom voda predstavim razvoj interneta skozi zgodovino; predstavitev pripravim v enem od programov za predstavitev (MS ppt, Open office impress, Prezi)
- pokažem, kako se znajdem v programu za brskanje po spletu ter za upravljanje z elektronsko pošto (urejanje kontaktov, uvoz in izvoz nastavitvev, varnostne kopije sporočil ...).
- v enem od programov obdelam fotografije in video posnetke z neke akcije in jih kot predstavitev prikažem svojemu vodu.

Kako mi bo ta večina koristila:

Imam napredno znanje uporabe računalnika za različne namene.

Katera področja osebnega razvoja s to večino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- vodim evidenco (podatke) članov svojega voda/rodu v bazi podatkov ali v enem od programov za urejanje seznamov.

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- narišem vektorsko sliko vodovega znaka oziroma zastavice.
- na Facebooku ustvarim vodov profil in na njem objavljam zanimivosti in utrinke iz dejavnosti voda
- Vsaj pol leta pomagam pri urejanju vodove/rodove spletne strani

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če je v rodu naenkrat več kandidatov za opravljanje veščine, lahko pri praktičnem delu tudi sodelujejo oziroma si ga delijo. V primeru da v rodu ni računalniškega strokovnjaka, ga je za izvajanje veščine priporočljivo poiskati drugje.

Risar skic 1

Za katero starost je prilagojena: 12 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš dva do tri mesece.

Katere veščine so nadgradnja te:

Risar skic 2, Nastanjevalec 1

Kaj moram znati:

- poznam načine določanja smeri neba s pomočjo sonca in ure ter drugih znakov v naravi;
  - poznam različne načine za merjenje dolžin in višin v naravi;
  - poznam različne vrste kompasov in busol ter njihove sestavne dele (namen);
  - vem, kaj je azimut;
  - vem, kaj je skica terena in kaj mora biti na njej;
  - poznam minsko polje in ve kaj je skica prehoda in kaj mora biti na njej;
  - poznam osnovne topografske znake (najbolj pogoste na topografskih kartah).
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja). Ljubljana, 2004. Taboriški priročnik.

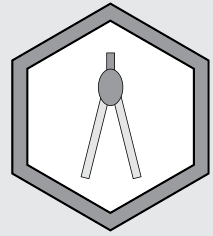
V šoli pri predmetu: Geografija, Matematika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- v naravi ponoči in podnevi brez kompasa določim smeri neba.
- umerim si svoj parni korak in izmerim do 50 m dolgo razdaljo z napako največ 5 %.
- na tri načine določim višino različnih objektov
- uspešno prehodim vsaj eno minsko polje s petimi razdaljami in azimuti ter narišem skico prehoda minskega polja.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Sposoben sem meriti in ocenjevati razdalje, znam uporabljati kompas in busolo za različne namene. Znam narisati skico minskega polja in preprosto skico terena.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- narišem preprosto skico terena in jo pravilno opremim.
- pri hoji po karti prepoznam v naravi 10 objektov, ki so označeni z različnimi topografskimi znaki.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- določim vsaj 5 azimutov z natančnostjo razdelbe;
- pretvorim 5 razdalj na karti v naravo in obratno;
- prenesem vsaj 5 poznanih vrednosti azimuta v naravo;
- s pomočjo kompasa na dveh kartah z različnimi merili izmerim razdaljo in azimut;
- narišem še 1 skico terena in 1 skico minskega polja.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Za nasvete o načinu podajanja topografskih znanj se vodnik lahko obrne na specialista orientacije in topografije.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Vodič po terenu (GG, 1. stopnja)

Risar skic 2

Za katero starost je prilagojena: 13 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš dva do tri mesece.

Katere veščine so nadgradnja te:

Topograf, Orientacist, Nastanjevalec 2, Gornik, Poznavalec jam, Vodič po slovenski naravi 2

Kaj moram znati:

- poznam pojma orientacija in topografija ter razliko med njima;
  - brez merjenja s kompasom ali metrom pravilno vrišem objekt v skico terena;
  - poznam razlike med skico terena in krokijem;
  - poznam razliko med absolutno in relativno višino, poznam pomen plastnic;
  - poznam osnovne reliefne oblike;
  - poznam različne prikaze reliefa na kartah;
  - razložim azimut, nasprotni azimut in enote za merjenje kotov;
  - poznam različna merila topografskih kart.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja). Ljubljana, 2004. Taborniški priročnik.
- Cankar, M. et al. Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja), Ljubljana: Društvo tabornikov Rod močvirski tulipani, Zveza tabornikov Slovenije, 2006.

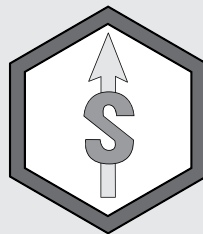
V šoli pri predmetu: Geografija, Matematika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- z DTK 25 odčitam vsaj 5 absolutnih in 5 relativnih višin.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam narisati zahtevnejšo skico, se zanesljivo orientiram in vodim skupino (ekipo) na nepoznanem terenu. Razumem prikazovanje terena na kartah.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- prepoznam različne reliefne oblike v naravi (greben, grapo, plato, dolino, vrtačo, nos) in jih označi na karti.
- narišem skico terena z ogrodjem pri katerem uporabim nasprotni azimut (azimut meri od objekta do stojišča) ostalo vsebino pa dorišem s prosto roko.
- S pomočjo hoje po azimutu najdem točko, vrisano na karti (oddaljeno vsaj 500 m) na lahko prehodnem terenu.
- ocenim prehojeno razdaljo (od 500 m do 2 km) po lahko prehodnem terenu glede na porabljen čas.
- Na orientacijskem tekmovanju se orientiram s pomočjo linijskih objektov (ceste, daljnovodi, potoki, ipd.) in vegetacije (gozd, jasa, sadovnjak, ipd.)
- na karto vrišem vsaj 5 točk, podanih s koti, razdaljami, koordinatami in drugimi preprostimi topografskimi nalogami

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- narišem kroki terena
- narišem profil terena
- narišem skico terena z oblikovnicami (reliefom)
- sodelujem na taborniškem orientacijskem tekmovanju (ZOT, ZNOT, Glas Jelovice, državni mnogoboj...)

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če vodnik nima zadostnega znanja, naj se obrne na specialista orientacije in topografije.

Član mora predhodno osvojiti veščino Risar skic 1.

Rolar 2

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Ob predhodnem znanju rolanja (Rolar 1) večino usvojiš v enem mesecu.

Katere veščine so nadgradnja te:

Nordijski smučar

Kaj moram znati:

- poznam razlike med rolerji (prosti stil, tekmovalni roler, rekreacija)
  - poznam dele rolerjev in njihovo vzdrževanje (čiščenje, podmazovanje)
  - se znam primerno zaščititi proti poškodbam (ščitniki, čelada)
  - poznam nekaj iger na rolerjih
-

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Maja Pori, Martin Stanovnik, Matej Majerič (2012), ABC rolanja, Ljubljana : Fakulteta za šport

V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

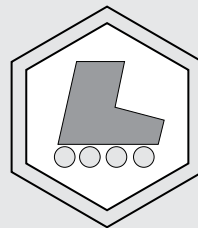
Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- pokažem drsalni in prestopni korak
- pokažem zaustavljanje z nožno zavoro in s pomočjo zavijanja
- pravilno namestim zaščitno opremo (ščitniki in čelada)
- sodelujem v vsaj petih igrah na rolerjih

Izbirne dejavnosti (vsaj 1):

- z vodom se udeležim daljšega rolanja po mestnih ulicah ali do najbližje vasi;
  - svoje znanje rolanja prenašam na mlajše člane rodu (pomaga pri osvajanju veščine Rolar 1 pri MČ).
-

Kako mi bo ta veščina koristila:

Rolanje mi predstavlja način za gibanje (npr. pot v šolo) ali potovanje (izlet na rolerjih). Znanje znam prenašati tudi na ostale.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

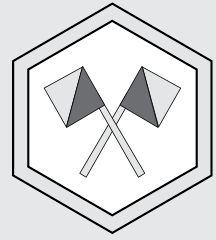
Veščina naj se izvede na zabaven način, lahko tudi kot spretnostno tekmovanje. Če jo osvajajo posamezni člani jih vključite v vod MČ, kjer osvajajo veščino Rolar 1. Tam lahko član pokaže tudi svoje znanje rolanja.

Predhodno osvojena veščina Rolar 1. Lahko so zahteve predhodne stopnje vključene v veščino Rolar 2.

Signalist

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v pol leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Svetilničar

Kaj moram znati:

- poznam Morsejevo abecedo in znake semaforja (Winklerjeva abeceda), njun izvor ter razloge za nastanek.
  - razumem pomen takšne signalizacije v današnjem času
  - poznam in razloži različne principe oddajanja (zastavice, luč, ogledalo, piščalka, dimni signali, telegrafski aparat ...);
  - znam izbrati teren za oddajanje;
  - znam opisati ter postaviti signalni stolp.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Barry, G. Komunikacije in jezik: preplet misli in dejanja. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1970. Sodobna ilustrirana enciklopedija. str. 212/213
- Štajdohar, I. et al. Tabornikov priročnik. Ljubljana: Komisija za založniško dejavnost pri PRK ZTS, 1988. Taborniški priročnik

V šoli pri predmetu: Družba

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- oddam in sprejemem sporočilo v Morsejevi abecedi s hitrostjo najmanj 20 znakov na minuto ter v semaforju s hitrostjo najmanj 25 znakov na minuto;
- sodelujem na taborniškem tekmovanju kjer je ena od panog signalizacija (mnogoboje, ROT, NOT...)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Sem sposoben prenesti sporočilo (komunicirati) s pomočjo vidnih simbolov, svetlobnih in zvočnih signalov. Zavedam se pomena signalizacije in na splošno komuniciranja v vsakdanjem življenju.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- na vodovi ali rodovi akciji praktično pokažem signaliziranje z vsaj dvema od naslednjih redkeje uporabljenih načinov signaliziranja – z ogledalom (ali čistim nožem ...), dimnimi signali, bobni, piščalko;
- članom voda pripravim opis poti s pomočjo sporočil v Morsejevi abecedi.
- izdelam signalni stolp, spleza nanj in oddam sporočilo nekemu, ki je oddaljen vsaj 100 metrov.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- izdelam signalne zastavice;
- seznanim se z radijsko postajo in se naučim osnovnega oddajanja in sprejemanja sporočil;
- s taborniškimi prijatelji se odpravim vsak na en hrib ter si oddava sporočilo v Morsejevi abecedi in semaforju. Ponoči poskusiva s svetlobnimi signali v Morsejevi abecedi;
- pokažem znanje abecede za signaliziranje helikopterju;
- pokažem nekaj znakov govorice rok (za komuniciranje z gluhozemimi).

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Priporočamo, da se veščine lotita vsaj dva člana v vodu, da se lahko izmenjujeta pri sprejemanju in oddajanju sporočil.

Stezosledec

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš približno en mesec.

Katere veščine so nadgradnja te:

Risar skic, Opazovalec

Kaj moram znati:

- poznam načine ocenjevanja razdalj, širin in višin med objekti v naravi;
  - poznam načine ocenjevanja razdalje glede na čas, porabljen za hojo (1 km, 3 km, vzpon, spust - časovnica ...);
  - poznam in razlikuje sledi vozil (kolo, motorno kolo, avtomobil, kamion), ljudi (odrasli, otroci) in živali (zajec, mačka, pes, volk, jelen, srna, medved, kos, fa-zan, kokoš...) ter zna opisati smer njihovega gibanja;
  - znam slediti in zabrisati sled;
  - znam ločiti stezo in živalske stečine;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Godec, R. Življenje v naravi. Ljubljana, Partizanska knjiga, 1972.
- Tabornikov priročnik. Ljubljana, 1988. Taborniški priročnik
- Cvenkel, F. Slovenski lovski priročnik. Ljubljana, 1980. Zlatorogova knjižnica 1/2.

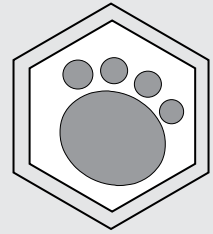
V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- z razdalje 200 metrov ocenim 5 višin oz. širin različnih objektov.
- ocenim vsaj pet razdalj dolžine od 300 metrov do 2 km.
- sledim sledem živali vsaj 200 metrov.

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam opazovati okolico, ocenjevati velikosti in razdalje v naravi, oceniti prehojeno pot glede na čas in različno gibanje/teren. Znam identificirati in slediti različne sledi in zabrisati svojo sled.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- zabrišem svojo sled v gozdu na razdalji vsaj 200 metrov.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- Na izletu ali taborjenju s pomočjo sledi opišem gibanje skupine ljudi in oceni velikost skupine.
- Vsaj en kilometer sledim taborniku, ne da bi me ta opazil.
- Naredim mavčni odtis sledim in naredi natančno skico sledi živali.
- Preberem knjigo, ki opisuje stezosledce (npr.: Karl May: Vinetou, Seton: Rolf gozdovnik) in jo na vodovem srečanju opišem.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščino stezosledec naj osvojijo vsi člani v vodu, saj s tem pridobijo čut za opazovanje in se sočasno veliko naučijo o naravi. Sledove naj članom prvič pokaže in razloži izkušen tabornik ali lovec.

Zaželeno je, da član predhodno usvoji veščino Partizanski kurir.

Svetilničar

Za katero starost je prilagojena: 13 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš nekaj mesecev.

Katere veščine so nadgradnja te:

Navtik, Vodič po slovenski naravi 2

Kaj moram znati:

- poznam vrste svetilnikov, vrste signalov (svetlobni, radijski) in lastne karakteristike (barva svetlobe, način bliskov in perioda, višina in vidljivost)
  - poznam vrste luči na čolnu (med vožnjo, na sidrišču)
  - poznam zastavice za signalizacijo na morju
  - poznam zvočne signale plovil (signal za nevarnost)
  - poznam osnove radijske komunikacije na morju
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- Pomorski in tehniški izobraževalni center Portorož:
<http://www.pomorska.sola.si/default.aspx>
-

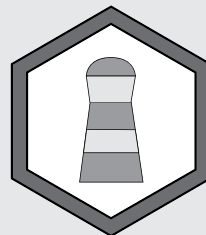
Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- znam prebrati s pomorske karte lastne karakteristike svetilnika in poiskati svetilnik na morju
- poznam in prepozna signalizacijo različnih vrst plovil podnevi in ponoči
- prikažem osnovno radijsko komunikacijo na morju (za vremensko napoved, klic v sili ...)

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- znam določiti pot vplutja v pristanišče s pomočjo pristaniških oznak
- prenesem sporočilo s pomočjo zastavic za signalizacijo na morju
- prikažem postopek za signalizacijo v sili (s telesom, s piščalko, zastavice za nevarnost (NC), signalne rakete, preko radijskega signala)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam pomen svetilnikov na morju. Poznam svetlobne znake svetilnikov. Znam se orientirati in varno pluti po morju s pomočjo dnevne in nočne signalizacije. Znam komunicirati s pomočjo radijske postaje.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Za opazovanje svetilnikov priporočamo obisk priobalnih hribov ali višjih točk na obali.

Zaželeno je, da član predhodno osvoji veščino Signalist.

Športni plezalec

Za katero starost je prilagojena: 13 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v pol leta, v primeru, da se s tem športom redno ukvarja pa tudi prej.

Katere veščine so nadgradnja te:

Gornik, Vodič po slovenski naravi 2

Kaj moram znati:

- poznam različne načine vzpona in oblike športnega plezanja ter tekmovalne discipline tekmovalnega športnega plezanja
  - poznam razliko med naravnim plezališčem in umetno steno; poznam nekaj naravnih plezališč v bližini njegovega doma
  - poznam plezalno opremo (čevlji, pas, vrv, kompleti, varovalni pripomočki, čelada)
  - poznam termin »plezalna smer« in »ocena težavnosti«; pozna stopnje težavnosti
  - poznam etični kodeks slovenskih plezalcev
-

Kje to lahko izvem

Na spletu:

- Klofutar J. (2010), Gradivo za pridobitev naziva športni plezalec: http://www.plezalniklubribnica.si/literatura/Sportni_plezalec.pdf
- Simonič A (2004), Tehnika športnega plezanja; http://www.podsteno.si/images/userimages/plezalnatehnika_simonic.pdf
- Komisija za športno plezanje pri PZS: <http://ksp.pzs.si/>

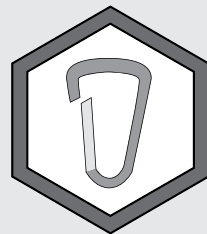
V šoli pri predmetu: Športna vzgoja

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- prikažem pravilno/varno rabo plezalne opreme
- prikažem vozle, ki se uporabljajo pri plezanju ter

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam osnove športnega plezanja. Znam pravilno uporabiti plezalno opremo in varno plezati na umetni steni ali naravnem plezališču.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

postopke za plezanje in varovanje (vrvna tehnika in način varovanja, vpenjanje, , spuščanje po vrvi, pravilno zaustavljanje padcev)

- prikažem način komunikacije med plezalcem in varujočim
- redno krepim moč in vzdržljivost in razvija plezalne tehnike

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- obiščem vsaj eno naravno plezališče
- na eni izmed taborniških akcij (kjer je to možno) ostalim članom voda prikažem osnove prostega plezanja (na položni steni)

Kdo mi prizna veščino: Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 3 leta aktivno trenirajo športno plezanje.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vse dejavnosti prikaza plezanja je potrebno izvajati ob prisotnosti usposobljenega vaditelja športnega plezanja in z atestirano ter pregledano plezalno opremo. Na naravnih plezališčih je potrebna še dodatna pozornost.

Zaželeno je, da ima član opravljeno veščino Vrvar. Priporočljivo je, da član hkrati usvaja še veščino Poznavalec gora.

Športnik z žogo

Za katero starost je prilagojena: 11 - 13 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš najmanj 3 mesece (med letom) oz. v času najmanj enotedenskega strnjenege taborjenja, kjer je na voljo igrišče in oprema za igro.

Katere veščine so nadgradnja te:

Lokostrelec in Športni plezalec

Potrebno znanje/védenje (za izbrani šport):

- poznam pravila igre in osnovne sodniške znake
  - poznam osnovno postavitev igralcev in gibanja igralcev v napadu in obrambi
  - se zavedam pomena športa za razvoj telesa in zdravje
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Dežman, Košarka za mlade igralce in igralke, Ljubljana : Fakulteta za šport, Inštitut za šport, 2004
- Darij Kotnik , Pripravljamo se na pouk športne vzgoje - Rokomet , Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1999
- Tone Praček, Odbojka v osnovni šoli, Murska Sobota : Športna zveza, 1993-1998
- Branko Elsner, Nogomet : trening mladih : program dolgoročnega načrta procesa treninga mladih in program treningov, Ljubljana : Fakulteta za šport, Inštitut za šport, 2006

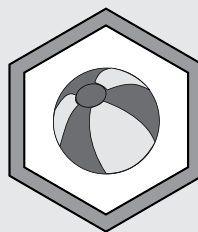
V šoli pri predmetu: Športna vzgoja (5. in 6. razred)

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Košarka:

- pokažem vaje za ogrevanje posameznih delov telesa
- pokažem pravilno podajo, lovljenje, met na koš (skok met in met iz dvokoraka), vodenje žoge z obema rokama

Kako mi bo ta veščina koristila:

Razumem pomen športnega udeleževanja za zdravje in razvoj telesa na pravilen način ogrejem svoje telo za športno vadbo, poznam pravila igre ter spremljam dosežke slovenske reprezentance. Z redno vadbo utrjevati svoj značaj.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- vsaj tri mesece ob vsaki primerni priložnosti s svojimi prijatelji v vodu igram to igro oz. jih učim njena pravila in sodim tekmovalja
- spremljam tekme in rezultate slovenske reprezentance (EP, SP, kvalifikacije, prijateljske tekme) in se kakšne tudi udeležim

Rokomet:

- pokažem vaje za ogrevanje posameznih delov telesa
- pokažem pravilno podajo, lovljenje, strel na gol s tal in iz skoka, vodenje žoge
- vsaj tri mesece ob vsaki primerni priložnosti s svojimi prijatelji v vodu igram to igro oz. jih učim njena pravila in sodi tekmovalja
- spremljam tekme in rezultate slovenske reprezentance (EP, SP, kvalifikacije, prijateljske tekme) in se kakšne tudi udeležim

Odbojka

- pokažem vaje za ogrevanje posameznih delov telesa
- pokažem pravilni spodnji in zgornji servis, sprejem, podajo in udarec ter blok pri mreži
- vsaj tri mesece ob vsaki primerni priložnosti s svojimi prijatelji v vodu igram to igro oz. jih učim njena pravila in sodi tekmovalja
- spremljam tekme in rezultate slovenske reprezentance (EP, SP, kvalifikacije, prijateljske tekme) in se kakšne tudi udeležim

Nogomet:

- pokažem vaje za ogrevanje posameznih delov telesa
- pokažem vodenje žoge, podajo, zaustavljanje, strel z nogo in glavo
- vsaj tri mesece ob vsaki primerni priložnosti s svojimi prijatelji v vodu igram to igro oz. jih učim njena pravila in sodi tekmovalja
- spremljam tekme in rezultate slovenske reprezentance (EP, SP, kvalifikacije, prijateljske tekme) in se kakšne tudi udeležim

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik. Veščino lahko vodnik brez preverjanja prizna tistim, ki vsaj 3 leta aktivno trenirajo enega izmed navedenih športov z žogo.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Ker so navedeni športi z žogo kolektivni (ekipa) naj vodnik člane voda povpraša, če si kot celoten vod želijo bolje spoznati kakšnega od teh športov. Potem lahko obiščete kakšno športni klub, ki deluje v bližini in poprosite, da vas seznanijo z osnovami.

Taborni izumitelj

Za katero starost je prilagojena: 13 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko osvojijo v času taborjenja in tudi med letom na izletih, pohodih in bivakih, ni pa je mogoče osvojiti na eni sami akciji.

Katere veščine so nadgradnja te:

Pionir, Nastanjevalec 2

Kaj moram znati:

- poznam kaj pomeni beseda izum; pozna nekaj svetovnih izumov;
  - poznam razliko med izumom in patentom;
  - poznam taborniške šege in navade, povezane s taborniškimi objekti (vhod v tabor, večni ogenj ...);
  - poznam različne načine risanja predmetov (skice, načrti, pogledi)
  - poznam različne naravne materiale in njihove lastnosti;
  - poznam različna orodja za obdelavo teh materialov in njihovo pravilno rabo;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Tabornikov priročnik. Ljubljana, 2003. Taborniški priročnik
- Vozli in pionirski objekti. Ljubljana, 2001. Taborniški priročnik
- Simončič, T. Šege in navade. Ljubljana, 1991.

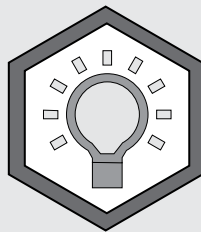
V šoli pri predmetu: Tehnika in tehnologija, Obdelava gradiv, Risanje v geometriji in tehnik

---

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- narišem skico ter izdelam svoj taborniški izum:
- izdelam enostavno maketo: tabornega prostora,

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam uporabiti svojo domišljijo za ustvarjanje novega, znam napraviti maketo objekta oz. izuma (od ideje, preko skice do izdelka). krepim lastno iznajdljivost.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

vhoda v tabor, mostu, jambora, opazovalnega stolpa... iz različnih materialov (les, stiropor, špageti, žica) ter ga predstavim udeležencem taborjenja.

- na taborjenju izdelam nekatere taborniške izume (obešalnik, predpražnik ...) in jih uporabim za bivanje v šotoru. Za vse izdelane izume znam navesti, za kaj so uporabni in kako sem jih naredil-a.
- na bivakiranju postavim trinog in nanj navežem kotliček. Izdelam tudi pripomočke za lažje kuhanje (kuhalnica, držalo za kotliček) ter pomagam pri izdelavi ognjišča.

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- na taborjenju skupaj z ostalimi člani voda s tabornimi izumi olepšam videz tabora (kot npr. koši za smeti, prostor za drva, smerokazi do tabornih objektov, odcejevalnik za posodo ...).
- vodim urejanje vodovega kotička – ograja, klopce, ognjišče, vodov jambor, most ...
- naštejemo nekaj svetovnih izumov in pojasnim, kako so ti spremenili svet.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik naj člane vzpodbuja, da so kar se da kreativni pri nastajanju tabornih izumov.

Član mora predhodno osvojiti veščino Poznavalec taborniških šeg in Vrvar.

Topograf

Za katero starost je prilagojena: 14 - 15 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš vsaj pol leta.

Katera specialnost je nadgradnja te veščine:

Specialnost orientacije in topografije

Kaj moram znati:

- poznam vrste severov in odstopanja med njimi;
  - poznam koordinatno mrežo karte
  - poznam različne vrste kart, ortofoto in satelitske posnetke;
  - poznam vsaj 30 topografskih znakov;
  - poznam elemente skice terena in vem kaj je potrebno za dober izdelek.
  - poznam elemente in način izdelave drugih topografskih izdelkov
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja). Ljubljana, 2004. Taborniški priročnik.
- Cankar, M. et al. Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja), Ljubljana: Društvo tabornikov Rod močvirski tulpani, Zveza tabornikov Slovenije, 2006.

V šoli pri predmetu: Geografija, Matematika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- narišem skico terena s pomočjo treh izmerjenih točk, prostoročnega risanja in prikaza reliefa z oblikovnicami;
- narišem kroki
- razložim vrste severov in odstopanja med njimi;

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam natančno izdelati različne topografske izdelke, zanesljivo izvajam topografske meritve v naravi in na karti (kartometrija). Dobro poznam in znam uporabljati različne topografske karte.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- na različne načine pokažem da pozna vsaj 30 topografskih znakov-ob hoji po karti, uporabim jih na skici ali krokiju, različnih testih, ipd...
- na taborniškem tekmovanju osvojim vsaj 2/3 možnih točk za skico terena;
- pridobim zračni posnetek oziroma topografsko karto iz javno dostopnih baz podatkov (Geopedia, Atlas okolja - NVAtlas, Google Maps ...) in jih v praksi uporabim (orientacija, izdelava skice, ...)
- izmerim naklon in nagib

Izbirne dejavnosti (najmanj 3):

- narišem skico poti
- narišem skico na daljavo
- na karti izmerim koordinatne točke, razdalje, kote, nagib in višinsko razliko;
- prepoznam merilo karte na treh kartah različnih meril;
- na taborniškem tekmovanju uspešno vrisujem kontrolne točke (vsaj 2/3 pravih)

Kdo mi prizna veščino: Specialist orientacije in topografije na predlog vodnika.

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če vodnik nima zadostnega znanja, naj se obrne na specialista orientacije in topografije.

Član mora predhodno osvojiti veščino Risar skic 2

Urednik glasila

Za katero starost je prilagojena: 13 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš skozi celo leto.

Katere veščine so nadgradnja te:

Novinar, Fotoreporter, Spletnik

Kaj moram znati:

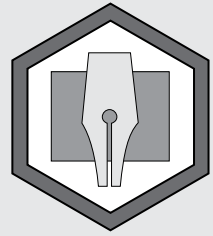
- vem, kako nastane časopis: pozna delovanje uredništva (kdo sodeluje v uredništvu) in kako se zbirajo novice in gradiva, kako se tiska in razpošilja;
  - poznam različne vloge: novinar, oblikovalec, ilustrator, fotoreporter...
  - znam poiskati informacije v različnih virih ter vire pravilno navesti;
  - poznam Kodeks novinarjev
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Bajt, D. Pišem, torej sem: priročnik za pisanje. Maribor: Obzorja, 1993.
- Kmecl. M. Mala literarna teorija. Ljubljana: Mihelač in Nešović, 1996.
- Barry, G. Komunikacije in jezik: preplet misli in dejanja. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1970. Sodobna ilustrirana enciklopedija. Geslo: tisk
- Munda, J. Knjiga. Ljubljana: DZS, 1983. Literarni leksikon. Študije; zv. 22
- Banič, T. et al. Osnove knjižničarstva. Ljubljana: Posebna izobraževalna skupnost za kulturo, 1987. Srednje izobraževanje/PIS za kulturo.

V šoli pri predmetu: Slovenščina, Izbirni predmet Šolsko novinarstvo in vzgoja za medije

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam organizirati uredniško delo: zbirati in urediti prispevke ter izdelati tiskano ali elektronsko glasilo.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- uredim vsaj en vodovo glasilo (poskrbim za članke, fotografije, ilustracije, razmnoževanje oz. objavo na spletu)
- v revijo Tabor posredujem izvod izdanega glasila, ki sem ga sam-a uredil-a
- se povežem z uredništvom lokalnega časopisa in v njem objavim vsaj eno poročilo/reportažo s pomembnejše taborniške akcije, ki sem se je udeležil-a;

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- obiščem uredništvo ali tiskarno večjega časnika;
- napišem prispevek v vsaj treh novinarskih zvrsteh.
- pomagam pri idejni zasnovi in urejanju glasila kakšne večje taborniške akcije.

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Vodnik mora zagotoviti, da član, ki veččino osvaja, samostojno ureja vodovo glasilo ali pomaga pri urejanju rodovega glasila. Članu lahko pri osvajanju veččine pomagata rodov propagandist in urednik rodovega glasila. Pri organizaciji oglada časopisnega uredništva naj vodnik poišče pomoč pri članih rodove uprave ali članih uredništva revije Tabor.

Član mora predhodno osvojiti veččino Poročevalec.

Varuh planeta

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Za usvojitev veščine potrebuješ pol leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Meteorolog, Morjevarstvenik

Kaj moram znati:

- poznam pojem globalno segrevanje in pozna dejavnike, ki nanj vplivajo;
  - poznam pojme kot so: biodiverzitet, ekosistemi, učinek tople grede;
  - poznam pomen in grožnjo invazivnih vrst (v Sloveniji);
  - zavedam se vpliva svojega načina življenja in načina življenja svojcev, ki prispeva h globalnemu onesnaževanju in onesnaženju;
  - poznam alternativne vire energije (biomasa, sončna energija, "vetrnice" ...) in razumem, da prinašajo tako prednosti kot slabosti (in katere).
-

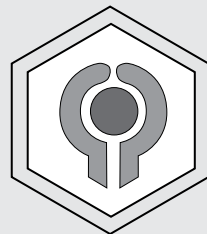
Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Gantar, M., Rajar, B. (prevod) (1992): 100 preprostih stvari, ki jih lahko naredite za rešitev Zemlje. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
- Krejan, A. (prevod) (1991): 50 preprostih stvari, ki jih otroci lahko naredijo za rešitev Zemlje. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.

Na spletu:

- IPCC, Medvladni odbor za podnebne spremembe: <http://www.ipcc.ch/>, 16. 12. 2007
- Natura 2000, »zavarovana« območja narave: <http://www.natura2000.gov.si/>
- Slovenski ekološki forum: Energetski pregled doma, delovni list za učence OŠ http://www.se-f.si/uploads/Z5/73/Z5737-hs3ig1rfTHCPUarg/dl_pregled_doma.doc, 16.12.2007
- Snaga, javno podjetje: <http://www.jh-lj.si/> snaga, zavihki Ločeno zbiranje odpadkov in ostali. 16.12.2007

Kako mi bo ta veščina koristila:

Varčujem z naravnimi viri in energijo in promoviram vsakdanje življenje, ki v čim manjši meri obremenjuje okolje. Organiziram dejavnosti, ki o tem ozaveščajo tudi druge.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- Umanotera, slovenska fundacija za trajnostni razvoj. Povezave "Podnebne spremembe", "Ekohiša" in podobno. <http://www.umanotera.org/index.php?node=116>
- Zavod RS za varstvo narave, www.zrsvn.si/sl

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- svojemu vodu kratko predstavim eno izmed perečih tem (izginjanje živalskih in rastlinskih vrst, globalno segrevanje, suša, lakota, invazivne vrste, prekomerna sečnja gozdov, erozija tal, prekomerno potrošništvo, bolezni sodobnega sveta in vzroke zanje).
  - skupaj s starši rešim »Energetski pregled doma« (glej spletno povezavo) in se pogovorim, kako bi lahko svojo energetsko porabo znižali. Svoje ugotovitve predstavim v vodu.
  - udeležim se razstave, predavanja ali akcije na temo varovanja okolja ali naravovarstva ali podnebnih sprememb.
  - pri domačih opravilih in na taborniških akcijah zapiram pipo z vodo, spodbujam varčnost z njo, v prostorih, ki jih nihče ne uporablja (doma, v šoli ali drugje) ugašam luči, zapira vrata v času ogrevanja prostorov idr.
-

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- skupaj z vodom si ogledam katerega izmed dokumentarnih filmov o problematiki okoljskih sprememb ali naravovarstvu. O filmu se v vodu nato pogovorim.
  - spodbudim svoje domače k aktivnemu zbiranju in ločevanju odpadkov in uporabi varčnih žarnic.
  - na poletnem taboru ali na vodovem srečanju izdelam grelnik vode na sončno energijo.
  - z vodom razmislim o prevrednotenju našega načina življenja: naši domovi (ogrevanje, raba energije), potrošniške navade, preživljanje prostega časa, izbira prevoznih sredstev.
-

Kdo mi prizna veččino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščino naj osvojijo vsi člani voda. V pomoč so lahko gradiva, na voljo na strani slovenskega društva za energetsko ekonomiko in ekologijo: <http://www.se-f.si/sl/sola/gradiva>. Za dodatna vprašanja in nasvete (ali celo pomoč pri izvedbi) se lahko na njih obrneš v obliki e-pošte: info@se-f.si.

Zaželeno je, da ima član osvojeno veččino Eko policaj.

Vodič po slovenski naravi 1

Za katero starost je prilagojena: 12 - 14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš preko celega leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poznavalec gora, Nastanjevalec 1, Pripovedovalec, Poznavalec jam

Potrebno znanje/vedenje:

- poznam več naravnih znamenitosti (ali zanimivosti) domačega ali bližnjega kraja, vem kako so nastale in njihov pomen v državnem ali pokrajinskem merilu;
- poznam zanimive živali, ki živijo v okolici domačega kraja;
- poznam nevladne organizacije, ki v lokalnem okolju delujejo na področju varovanja in proučevanja narave;
- znam uporabljati Naravovarstveni atlas na spletu;
- poznam zavarovana območja iz lokalnega okolja, poznam mrežo Natura 2000, IPA (pomembna območja za rastline), IBA (pomembna območja za ptice), ekološko pomembna območja in podobno;
- poznam vsaj po eno naravno znamenitost iz različnih delov Slovenije (Primorska, Notranjska, Gorenjska ...).

Kje to lahko izvem:

V knjigi:

- Gosar: Slovenija –Turistični atlas
- Bogataj: 100 srečan j dediščino na slovenskem
- Habjan: Naravne znamenitosti Slovenije

V šoli pri predmetu: Geografija, Zgodovina

Kako mi bo ta veščina koristila:

Znam predstaviti svoj kraj in njegove naravne znamenitosti, vodim skupine na ogled znamenitosti v bližnji okolici, pri obisku narave spoštujempravila obnašanja.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- skupaj z vodom obiščem najmanj 3 naravne znamenitosti iz okolice domačega kraja in ostalim članom o tem tam nekaj povem (nastanek, zanimivosti ...);
- izdelam plakat s predstavitvijo narave v okolici domačega kraja in ga izobesim v svojem kraju.

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- zbiram zgodbe o domačem kraju in naravi lokalnega območja;
- odpeljem vod MČ na obisk ene izmed lokalnih naravnih znamenitosti (skupaj z vodnikom MČ voda);
- Izdelam spletne strani s predstavitvijo narave v okolici domačega kraja;
- Izdelam učno pot v okolici tabora in po njej vodim taboreče.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Tudi taborniki iz večjih mest lahko opravljajo to veščino, le malo bolj se je treba angažirati pri obisku znamenitosti izven središča mesta. Dobro je, če dela veščino cel vod in nato po svoji učni poti popelje drug GG vod (ali jim predstavi naravno zanimivost in jim tako organizira cel izlet).

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Vodič po terenu.

Vodič po terenu

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v treh mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Vodič po slovenski naravi 1, Risar skic 1

Kaj moram znati:

- poznam osnovne dele kompasa in njegovo delovanje;
  - razlikujem med naravnimi in zgrajenimi objekti;
  - razlikujem med osnovnimi reliefnimi oblikami (vrh, dolina, greben, sedlo ...);
  - vem, kako ravnati, da se v naravi ne izgubim;
  - vem, kaj storiti, če se izgubim;
  - poznam različne načine orientiranja karte.
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Cankar, M. et al. Orientacija (Priročnik za orientiranje v naravi in orientacijska tekmovanja), Ljubljana: Društvo tabornikov Rod močvirski tulipani, Zveza tabornikov Slovenije, 2006.
  - Štajdohar, I. et al. Tabornikov priročnik. Ljubljana: Komisija za založniško dejavnost pri PRK ZTS, 1988. Taborniški priročnik.
-

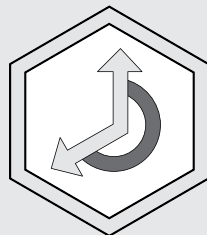
V šoli pri predmetu: Družba

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- orientiram karto s pomočjo kompasa.
- objekte z izseka karte razvrstim med naravne in zgrajene.
- na karti označim osnovne reliefne oblike (vrh, dolina, greben, sedlo...).

Kako mi bo ta veščina koristila:

Zanesljivo se gibljem po nepoznanem terenu z uporabo kompasa in karte. Znam slediti opisu poti.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- po izseku karte iz snega/gline/zemlje oblikujem maketo.
- vodim ekipo na tekmovanju ali izletu po predvideni poti; v primeru da se izgubim, znam sebe in ekipo pripeljati do najbližjega naselja.

Izbirne dejavnosti (najmanj 4):

- določim strani neba s pomočjo sonca in zvezde Severnice.
- na karti označene objekte prepoznam v naravi in obratno.
- na karti prepoznam bolj ali manj strm teren.
- s pomočjo opisa poti prehodim vsaj 3 km dolgo pot.
- s karte odčitam tri različne razdalje (s pomočjo grafičnega ali številskega merila).
- pokažem točko stojišča na karti in terenu ter določim njeno višino.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Če vodnik nima zadostnega znanja za delo s člani med osvajanjem veščine, naj prosi za pomoč specialista orientacije in topografije. Veščino naj osvojijo čim bolj praktično in čim manj teoretično na vodovih srečanjih.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Vodič po kraju.

Vodov kronist

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvajaš preko celega taborniškega leta.

Katere veščine so nadgradnja te:

Poročevalec

Kaj moram znati:

- poznam obliko kronike in njen pomen
  - zbiram in ureja materiale (vabila, poročila, vtise, fotografije, risbe ...) o različnih akcijah na katerih sodeluje, in delu voda
  - poznam pravila objektivnega zapisovanja dogajanja
  - poznam pravopis in zna slovnično pravilno zapisati zapis v kroniko
  - ne uporabljam narečnih izrazov in uporabljam pomenko primerne izraze (pravilna besedna tvorba)
  - poznam enega od urejevalnikov besedil na računalniku
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Bajt, D.: Pišem, torej sem. Mbr. 1993.
  - Bunc, S.: Slovar tujk. Mbr. 1963.
  - Kocjan-Barle, M.: Abeceda pravopisa. Lj. 1992.
  - Slovenska krajevna imena. Lj. 1985.
  - Skaza, J.: Pravopis. Lj. 1994.
  - Šimenc, S.: Pisno sporočanje za vsakdanjo rabo. Lj. 1994.
  - Verbinc, F.: Slovar tujk. Lj. 1970.
-

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- vsaj eno leto pomagam pri urejanju vodove kronike (zapisniki srečanj, poročila z akcij, risanje skic in risb, fotografiranje ...)

Kako mi bo ta veščina koristila:

Opazujem in poslušam ter nato objektivno zapišem dogodke v vodovo kroniko. Znam pripraviti slovnično pravilen in s fotografijo opremljen tekst/poročilo. Sodelujem pri pripravi vodovega, družinskega ali rodovega glasila.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

- po akcijah, na katerih sem sodeloval-a napišem vsaj en prispevek (tekst in fotografija) za družinsko/rodovo glasilo ali FB stran voda/rodu
- Z ostalimi člani voda pripravim letno vodovo glasilo/letopis za ostale člane družine/rodu in starše.

Izbirne dejavnosti (vsaj 1):

- poiščem stare zapise - kronike o tem kaj se je dogajalo v rodu
- sodelujem pri pripravi publikacij ob okroglih obletnicah delovanja rodu
- pišem svoj lastni dnevnik

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

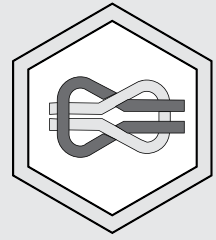
Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščino osvajajo člani voda, ki jih vodenje kronike zanima in veseli. Vodnik mora delo pri urejanju vodove kronike med člane razdeliti, tako da se vsak od njih preizkusi na vseh področjih (ilustracija, poročilo z akcije, fotografija ...), in da vodovo kroniko delajo vsi skupaj (prvi napiše tekst, drugi nariše ilustracijo, tretji prispeva fotografijo ...).

Vrvar

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino lahko usvojiš v treh mesecih.

Katere veščine so nadgradnja te:

Oskrbnik šotorov, taborni izumitelj, Športni plezalec

Kaj moram znati:

- poznam dobre in slabe lastnosti vrvi
  - poznam materiale iz katerih so narejene vrvi (konoplja, polipropilen, najlon ...)
  - vem, kakšno vrv uporabiti za določen namen (spuščanje po vrvi, varovanje pri plezanju, izdelava pionirskih objektov, izdelava obročka, privez čolna)
  - vem za spremembe na vrveh (nosilnost, obstojnost vezave ...), če nanje delujejo različni dejavniki (UV žarki sončne svetlobe, voda in vlaga, vročina in mraz, staranje, rezanje, vozlanje, kombiniranje vrvi)
  - vem kako se vrv pravilno shranjuje
  - poznam različne vozle in vezi ter vem za kaj se uporabljajo
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Vozli in pionirski objekti. Ljubljana, Zveza tabornikov Slovenije, 2001
- Haass, H. Segeln. Bern, Stuttgart: Hallwag, 1982. str. 75. Hallwag Taschenbuch. Hobby; 117.
- Štajdohar, I. et al. Tabornikov priročnik. Ljubljana: Komisija za založniško dejavnost pri PRK ZTS, 1988. Taborniški priročnik
- Hin, F. Colour book of knots. London: Adlard Coles nautical, 1998. Zbirka: This is.
- Simončič, T. Tabornikova knjižica. Ljubljana: Partizanski odred Rožnik, 1990. Knjižnica odreda Rožnik – Galebi; št. 18.

V šoli pri predmetu: Naravoslovje in tehnika

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam lastnosti vrvi, pravilno rabo in shranjevanje. Poznam vozle in vezave ter njihovo uporabnost in pravilno rabo na pionirskih objektih.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- zavežem in razvežem 10 različnih vozlov ((vrzni, kavbojski, ambulantni, napenjalni, osmica, ribiški, skrajševalni, mrtvi, tkalski, prijateljski) ter prikažem, kako in za kaj se jih uporablja.
- s pomočjo trojne vezi naredim trinožnik za kotliček
- načrtujem in skupaj s člani voda postavim signalni stolp in pri tem uporabim pravilne vozle in vezi.
- spletem vrv iz priročnega materiala (npr. preja, volna, debelejši sukanec ...)
- izdelam vrv iz naravnega materiala

Izbirne dejavnosti (najmanj 2):

- na taborjenju ali kakšni drugi rodovi akciji naučim MČ-je 5 vozlov.
- Iz vrvi naredim izdelek: obroček za rutko, visečo mrežo, makrame - tehnika izdelovanja tekstilnih izdelkov, zlasti okrasnih, z oblikovanjem vozlov ...
- naredim vzorčne vozle ter jih razstavim v rodovi sobici, vitrini ...
- skupaj s člani voda sodelujem na vodovem, družinskem ali rodovem štafetnem tekmovanju v vezanju vozlov

---

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščina je namenjena članom, ki jih zanima pionirstvo. Lahko jo osvajajo celo leto na izletih, pohodih, bivakih, taborjenju, vodovih srečanjih in treningih taborniškega mnogoboja.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Uporabnik noža.

Zabavljač

Za katero starost je prilagojena: 12 -14 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino usvojiš v treh mesecih pretežno na akcijah.

Katere veščine so nadgradnja te:

Pripovedovalec zgodb, Animator

Kaj moram znati:

- poznam zgodovino gledališča in vrste gledališč
  - poznam razlike med gledališčem in filmom
  - poznam naslednje izraze: predpremiera, premiera, abonma, parter, loža, balkon, oder, scena in kulisa;
  - naštejem nekaj gledaliških žanrov (komedija, tragedija ...) in nekaj filmskih žanrov (grozljivka, ZF...)
  - poznam osnove gledališke improvizacije (impro gledališče) in stand up komedijo
  - naštejem nekaj najbolj znanih, z Oskarjem nagrajenih igralcev;
-

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Marc, D. in Torkar Papež, K. Kultura govornice in zapisane besede ali retorika za vsakdanjo rabo. Ljubljana: DZS, 2006.
- Zidar Gale, T. et al. Retorika, uvod v govorniško veščino. Ljubljana: iz, 2006.
- Martí, M. in Sanz, I. Na odru, scenografija in ličenje. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2003.
- Braemer, H. et al. Otrokove ustvarjalne igre. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2006.

V šoli pri predmetu: Slovenščina, Zgodovina, izbirni predmet "Drama"

Kako mi bo ta veščina koristila:

Samozavestno nastopam pred večjim številom ljudi. Znam poskrbeti za dobro razpoloženje udeležencev dogodka. Uživam v igri.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- vsaj dvakrat sam ali v skupini odigram skeč (povem vic) na taborniških prireditvah (taborni ogenj, proslava za starše, ceremoniali ...).
- pripravim scenarij in vodim en večerni program na taborjenju ali zimovanju.
- s pomočjo telesa, lastnih glasov in jezika ustvarim dobro razpoloženje med udeleženci
- prikažem nekaj vložkov za ustvarjanje vzdušja (Španski val, bansi, »flashmob«)

Izbirne dejavnosti (najmanj 1):

- Organiziram tekmovanje v pantomimi ali »Activity«
- Skupaj s člani voda in vodnikom pripravim krajšo igro ali recital za MČ-je.
- Izdelam preproste lutke za lutkovno predstavo in skupaj s člani voda in vodnikom pripravim lutkovno predstavo za MČ-je.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

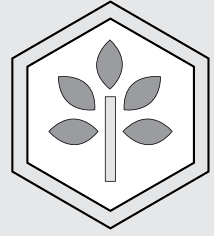
Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Med osvajanjem veščine naj se vodnik poveže z osebo, ki področje igrilstva pozna.

Zaželeno je, da je član predhodno osvojil veščino Igralec.

Zeliščar 2

Za katero starost je prilagojena: 11 - 12 let

Koliko časa potrebujem, da jo usvojim:

Veščino opravljaš v spomladansko-poletnem času in sicer več mesecev.

Katere veščine so nadgradnja te:

Kmetovalec 2, kuharski vajenec

Kaj moram znati:

- poznam divje rastoča uporabna zelišča, vem kje v naravi jih najti, kdaj jih nabirati in kako jih pripraviti
- poznam zelišča in druge vrtnine, ki jih gojijo na vrtovih, in divje nadomestke za te rastline;
- poznam različne načine nabiranja, priprave in konzerviranja zelišč;
- poznam načine uporabe divjih zelišč kot začimb ali zdravilnih rastlin;
- zna ms pomočjo literature zanesljivo določiti neko divjo rastlino in ugotoviti, ali je uporabna
- poznam vpliv nabiranja divje rastočih rastlin na ogrožene dele narave;
- poznam nekaj osnovnih zeliščarskih priročnikov in znam kritično presoditi njihovo vsebino.

Kje to lahko izvem

V knjigi:

- Cerkvanič: Užitne rastline, ZTS, 1999
- knjige o zdravilnih rastlinah, npr: Bohinc: Slovenske zdravilne rastline. Mladinska knjiga 1983.
- Grlič: Užitne divje rastline
- Orel: Živiljenje v naravi. 1981

V šoli pri predmetu: Gospodinjstvo

Katere praktične dejavnosti moram opraviti

Obvezne dejavnosti:

- naredim herbarij divje rastočih uporabnih zelišč in pri vsaki napišem, kako in v kakšen namen se jo

Kako mi bo ta veščina koristila:

Poznam najpomembnejša divja zelišča in njihovo uporabo v kuhinji in v ljudskem zdravilstvu. Poznam podobne strupene vrste in znam razlikovati med njimi. Znam pripraviti čaj, zeliščno jed ali rastlinski pripravek za zdravje.

Katera področja osebnega razvoja s to veščino razvijam:

- Človek kot del narave
- Razum
- Doživljanje sebe
- Okolje
- Iskanje
- Značaj

lahko uporablja, in kakšne so podobne neuporabne vrste.

- poiščem, nabere in pripravim mešanice vsaj 5 čajev.
- pripravim enostavno zeliščno jed iz divje rastočih rastlin.
- naredim namaz, čaj in solato iz divjih rastlin.

Izbirne dejavnosti (najmanj 3):

- preberem sodoben članek o uporabi nekega zelišča in pripravim povzetek za ostale.
- prikažem osnovne tehnike dela na zeliščnem vrtu.
- obiščem tržnico in se pogovori s prodajalci divje rastočih zelišč.
- obiščem zeliščno lekarno in izvem čim več o zeliščih.
- obiščem kmetijo, na kateri se ukvarjajo s pridelavo in predelavo zelišč, in jim pomagam pri delu.

Kdo mi prizna veščino: Vodnik

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Veščino naj osvajajo tisti člani voda, ki jih vsebina zanima. Veščina sodi med zahtevnejše, saj je za njeno osvojitev potrebno veliko znanja. Najpomembnejši del veščine je praktični del, brez konkretnega poznavanja rastlin v naravi namreč sploh ne moremo šteti, da je znanje ustrezno pridobljeno. Idealno je, če je veščino moč opraviti v času taborjenja, ko jo lahko osvaja več posameznikov ali cel vod.

Dobro je, da ima član predhodno opravljeno veščino Zeliščar 1.

PREDLAGAJ NOVO VEŠČINO

Opiši svojo idejo za veščino. Če kakšnega »zahtevnega polja« ne znaš izpolniti, pusti prazno. Predlog pošlji Komisiji za program za mlade v ZTS (elektronsko na vescinezts@gmail.com; po pošti na Zveza tabornikov Slovenije, Einspielerjeva 6, 1000 Ljubljana.

Prvi del

Ime veščine

Za katero starost jo predlagaš:

Koliko časa je potrebno za usvojitev:

Katere veščine so nadgradnja te:

Drugi del

Kaj moram znati, da lahko opravim zahtevane dejavnosti:

Kje to lahko izvem: knjige, spletni viri, v šoli pri predmetu:

Katere praktične dejavnosti je potrebno opraviti:

Kako mi bo ta veščina koristila:(kaj bi z njo dosegli):

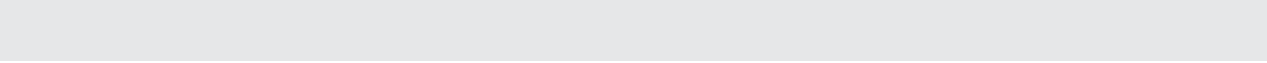

Tretji del

Kdo članu prizna veščino:

Koristni nasveti vodniku za pomoč članom:

Kolofon

TABORNIŠKE VEŠČINE

(nelektorirana delovna verzija)

Izdala in založila: Zveza tabornikov Slovenije, nacionalna skavtska organizacija

Za založnika odgovarja: Teja Čas

Sooblikovalci taborniških veščin v letih 2007 – 2012: Bitenc Vesna, Buh Neža, Buh Gašparič Meti, Dimic Niko, Drešček Andraž, Florjančič Matej – Floki, Gabršček Aljaž, Galun Mojca, Gašparič Damijan – Dumy, Hudomalj Tomaž – Hugo, Jesenšek Matjaž, Jogan Nejc, Kanič Primož, Kenda Klemen, Kovačič Blaž – Kovax, Krajšek Vane, Kraševc Manca, Krkač Matija, Leskošek Tina, Ličan Albert, Maček Miha, Maček Marjan – Maco jr., Malnar Rado, Milčinski Grega – Lipe, Mumel Emil, Polc Luka; Pugelj Tadej – Puggy, Ravnikar Andraž – Miki, Rožman Polona, Šajn Matjaž, Sinigajda Tomaž – Sini, Sterniša Tomi, Strgulc Krajšek Simona, Traven Gregor, Verbič Blaž, Verbič Urška, Vincek Katarina – Ketj, Vičič Vojko – Vičo in drugi.

Uredil: Tadej Pugelj

Oblikovanje: Igor Bizjak

Grafična priprava in tisk: Tridesign d. o. o.

Naklada: e-verzija

Ljubljana, avgust 2014

---

9 789616 134415